
3 1761 07569089 1

CAMILLA EEGHOLM

HJERTETS KRAV

FORTÆLLINGER OG SKITSER

ODENSE
MILO'SKE BOGHANDELS FORLAG
MILO'SKE BOGTRYKKERI
1898

Indhold.

	Side
Livsglæde	1
Maggies Omvendelse	33
Guds Veie	55
Lilierne paa Glion	75
Inden Døre	129
Ved Thunersø	161
Elskovs-Konflikter	189

Livsglæde.

»Vi ere nok Landsmænd!«

En ung Mand, der havde siddet fordybet i sine egne Tanker, foer op af disse ved denne Tiltale og opdagede, at der sad en anden ung Mand paa Bænken ved Siden af ham. Stedet var Luzern, og Bænken stod i »Hotel Schweizerhof«s Have ved Vierwaldstädtersøen. Det var sen Aften, men det elektriske Lys kastede sine rige Straaler over Terrainet, belyste Platanerne i Alleen og den brogede Menneskemasse, der færdedes udenfor. Et prægtigt Orkester lod sine Toner strømme ud i det Frie.

»De nyder nok Musiken,« vedblev den Fremmede.

»Mine Tanker vare andetsteds,« blev der svaret tilbage . . . »det er forresten sjældent at træffe Landsmænd!«

»Ja, man mærker, at man er en lille Nation, Alverden reiser, og dog møder man ingen Bekjendte.« Den Fremmede rykkede nærmere paa Bænken. »Har De før været i Schweiz? Hvad er Deres Reiseplan . . . har De et Maal?«

»Javel har jeg et Maal.«

»De siger det saa dybsindigt.«

»Jeg skal sige Dem . . .« Den Talende saae op og kastede et Blik paa Spørgerens Skikkelse; dette lod til at falde tilfredsstillende ud, thi han vedblev: »jeg reiser ikke saa meget for at more mig, som for at studere Livet.«

»Aa . . . De er maaske Forfatter, Digter?«

»Ja, det er jeg.«

»Saa kan jeg forstaa, at De ønsker at samle Stof.«

»Stof har man altid nok af, men naar man vil gribe noget i sit inderste Væsen, og ikke kan finde det hjemme, saa maa man prøve sig frem ude i Verden.«

»De interesserer mig . . . det er vist ingen almindelig Roman, De tænker paa at skrive.«

»Jeg har endnu ikke tænkt mig nogen Form, men hvad vi trænger til i Livet og i Literaturen, er et Pust, et glad lykkeligt Pust — Livsglæde, med andre Ord. Den megen Pessimisme

har Folk endelig kastet overbord, de tørste, de hige efter Livsglæde.«

»S—aa . . . gjør de det; nuvel, saa lad dem faa den.«

»Det er lettere sagt . . .«

»Skriv lyse, glade, lette Billeder.«

»Dermed er det ikke gjort; det maa ikke tages fra Overfladen, men fra Grunden af; man maa først erfare Livsglæden, ikke alene hos sig selv, men ogsaa hos andre, før man kan meddele deraf.«

»Og De er nu paa Reise efter Livsglæden — jeg forstaar; det er en alvorlig Opgave, De har sat Dem, trods den livsglade Titel. Jeg er spændt paa, hvorledes den falder ud. Hvis De ikke har noget derimod, vil jeg gjerne følge Dem et Stykke paa Vei, De reiser vel snart herfra?«

»Jeg har kun været her et Par Dage og har tænkt at blive endnu nogen Tid. Hvad er Deres Navn, min Herre?«

»Fidelius — og Deres?«

»Oliver.«

»Hvorfor vil De blive her. Her skal De saamænd have vanskeligt ved at finde Livsglæde.«

»Og her er dog alle Betingelser tilstede; smuk Udsigt, gode Forhold, Mennesker, der kunne hellige sig til Livets Glæder.«

»Synes De, at Folk her se ud, som om de nød Livet, eller rettere, vare glade ved Livet?«

Oliver kastede et Blik paa den elegant klædte Verden, der bredte sig i magelige, langstrakte Lænestole foran det pragtfulde Hotel: »Oprigtigt talt, nei.«

»Table d'hôte er lige forbi, Folk sidde og fordøie de mange Retter Mad; de fleste ere overmætte, det er tydeligt at se paa deres fortrædelige Ansigter, Resten er søvnig — Kjedsomhedens Præg over dem alle.«

»De har Ret — det er ikke i det materielle, at man skal søge Livsglæden.«

»Den findes i al Fald ikke her mellem de kostbare Toiletter, der kun opfylde Damernes Tanker, mens Herrerne fordybe sig i Erindringen om de sidst nydte Delikatesser og spekulere paa, hvad næste Servering vil bringe. Det er ikke noget for Livsglæden at gaa paa Sokker opad tæppebelagte Trapper eller sidde trangt inden Døre bag et snevert Korset — her er ikke Plads for den, skjøndt Pladsen tilsyneladende er stor nok i »Grand Hotel Schweizerhof«.

»Og dog ser Publikum misundelig paa den brogede Hob af Lediggjængere, der her vegetere i ørkesløs Tilværelse. Se blot, hvor Næsen

trykkes flad imod Gitteret derudenfor — se de begjærlige Blikke.«

Det, som synes attraaværdigt, er det sjeldent — kun falsk Glimmer, der blænder.« Den Fremmede reiste sig op. »Her er ikke noget for Dem, reis De hellere med imorgen opad Søen, ind i Bjergene, der har De maaske mere Chance.«

Oliver saae op. »Jeg tror, jeg følger Deres Raad, Atmosfæren her trykker mig, jeg længes efter Friluftsliv.«

»Paa Gjensyn imorgen.« Fidelius bukkede og forsvandt, Oliver forlod sin Plads. Musikens Toner brusede — det elektriske Lys kastede Fosforglands paa de lyse Silkedragter, der ubevægelige hvilede i Lænestolene og lod sig beskue og misunde.

— — — — — — — — — — — — — —

Søen laa som et Speil den næste Morgen. Bjergene traadte frem i blændende Pragt med Sne paa deres Isse. Damperen laa vis à vis Hotellet; det myldrede ombord med Turister i alle Genrer. Paa første Plads under Solseilet stod samme magelige Lænestole som i »Schweizerhof«. De blev hurtig optagne af nobelt klædte Reisende, mest Englændere. Fidelius traf Oliver

ombord. Olivers Mine var oprømt, der var Solskin over hele hans Person.

»De er en tro Illustration af Veiret og Omgivelserne,« udbrød Fidelius.

»Ja, er det ikke henrivende — er det ikke skjønt! Idag er jeg glad og oplivet, igaar var jeg trist. Jeg holder ikke af Taagen, naar den sænker sig ned over Bjergene, som den gjorde igaar; jeg elsker Solskin, Lys, Frihed, saa bliver jeg et helt andet Menneske. Igaar saae jeg sort paa alting — idag synes alt mig straalende!«

»Lad os gaa op under Solseilet,« foreslog Fidelius; »her bliver dog vist for straalende varmt, naar vi komme ud paa Søen.« De tog Plads deroppe.

»Aa, men Teltet tager jo Udsigten bort — hvor gider Folk sidde her!«

»Til at læse »Times« behøves der ingen Udsigt,« svarede Fidelius og pegede paa Englænderne, der allerede sad fordybede i deres Lekture. »Den holder nok ud, til vi naar Flüelen.«

»Ja, er det ikke utaaleligt, at Folk ere saa prosaiske; jeg troede næsten, jeg havde gjort dem Uret igaar, da jeg idag saae dem her ombord.«

Fidelius trak paa Skuldrene. Oliver reiste

sig. »Lad os gaa ned paa 2den Plads, de Mennesker her forstemme mig «

»De vil nok ikke have Deres Livsglæde forstyrret,« lo Fidelius.

— Nede paa 2den Plads var der stuvende fuldt. »Ja, her kan man da mærke, at det er Turister, der reise, de ere ikke bange for at have det lidt mindre mageligt, naar det gjælder at nyde Skjønhed,« udbrød Oliver.

»Eller naar det gjælder at spare paa Mønten. Der er dyrt deroppe i Lænestolene.«

»Aa, her er noget helt andet!«

»Ja, Kikkerter og Turistsko og Alpestokke er her nok af, og Snakketøiet gaar ogsaa godt nok, men vent til vi kommer et Par Timer frem, saa mindsker det med Begeistringen. Læg en Gang Mærke til, hvormange af Passagererne der allerede se trætte og anstrængte ud; de har maaske turet saaledes om i 14 Dage, og tynde og magre ere de af al den Strabadseren; men Gudbevares — skal man reise, saa skal man ogsaa bruge sig, det er deres Ræsonnement.«

»De forstaar ogsaa at belægge alt med Skygger,« sagde Oliver, der dog ikke kunde lade være at bemærke, at mange af Ansigterne havde et anspændt og febrilsk eller træt Udtryk; men pludselig faldt hans Blik paa en ung

Pige, der stod støttet til sin lange Alpestok og kiggede frem under en klædelig Solhat. Hun saae saa inderlig glad og lykkelig ud, ret et Billede paa Ungdom og Friskhed.

»Ja, er her ikke guddommeligt!« udbrød hun, ugenert henvendt til Oliver. »Tænk, at man skal opleve at se saa megen Skjønhed; det gjør godt lige ind i Ens inderste Sjæl!«

Oliver kastede et triumferende Blik paa Fidelius og skyndte sig at besvare Frøkenens glade Udbrud.

»Nu veed jeg det,« udbrød han lidt efter til Fidelius, »det er Naturen, der gjør Mennesket glad; naar h u n ikke føler den ægte usminkede Livsglæde, hvem gjør det saa?«

»Momentvis, ja,« svarede Fidelius, »den vil være forduftet, naar den Sky, der hist trækker op, med en Skylregn sænker sig ned over hendes Hoved, naar hendes Kjole bliver gjennemblødt, og Roserne paa hendes Hat — og naar Regnen gjør vaadt under Fødderne.«

Oliver fulgte ærgerlig med Øiet Skyen, der var i Anmarsch — den var dog saa elskværdig at gaa bag om Bjergene og saaledes gjøre Fidelius' Profeti tilskamme.

»Den Livsglæde,« vedblev denne, »som man henter fra et naadigt Øieblik eller Lune af

Naturen, er ikke meget holdbar, ligesom alt, hvad der hentes udefra, kun er varigt, saa længe Indtrykket staar paa.«

»Nu er det lykkedes Dem at fortrænge min Livsglæde,« svarede Oliver forstemt.

»Saa har Deres Livsglæde ogsaa kun været momentvis.«

»De er Realist, min Herre!«

»Og De er Idealist; naar De ikke tager Virkeligheden i Betragtning, saa vil det aldrig lykkes Dem at faa noget Menneske til at tro paa Livsglæden; det er jo i Livet, ikke i Fantasien, at man ønsker en saadan.«

— — — — Man naaede omsider »Flüelen«. »Onsker De at tage med St. Gotthardsbanen ind i Italien eller at gjøre et Ophold i Reussdalen?«

Oliver betænkte sig. Han saae efter Strømmen, der skyndte sig hen til Jernbanen — alle slæbte de paa Haandbagage og pressede forbi hinanden for at erobre de bedste Pladser i Kupéen. »Se, hvor Folk slider i det,« lo Fidelius, »man skulde ikke tro, at de ere paa Lystreise . . . de ere nærved at hugge Øinene ud paa hverandre med deres lange Kjæppe.«

»Lad os gaa ind i Bjergene,« sagde Oliver, jeg gider ikke følge med Strømmen.«

— I Reussdalen var der deiligt; det frodigste

grønne Tæppe laa udbredt for Snebjergenes Fod; Frugttræerne, der om Foraaret i Blomstringstiden staa som overdryssede med Sne, bar nu mørkerøde Bær, Vandfald brusede mellem dybe Kløfter. Som en sort Slange bugtede Jernbanetoget sig hvæsende afsted — saa forsvandt det i en Tunnel.

»Nu siger vi Verden Farvel!« sagde Fidelius.

»Ja, her er noget andet, her mellem Naturens Underværker med Vorherres Storhed for Øje, her lønner det sig at udgranske sit eget Hjertes Krav og Naturens Hemmeligheder.«

Oliver besteg Bjerge fra Morgen til Aften og fortabte sig i den vilde, skjønne Natur. Fidelius blev i Regelen nede i Dalen og naaede ikke saa højt tilveirs.

»Man bliver et bedre Menneske,« sagde Oliver.

»Men De glemmer Deres Opgave — her er ikke Stedet til at studere Livsglæde.«

»Den fandt jeg jo dog ikke derude i Vrimlen; her er jeg nærmere ved Kilden.«

»Men det er ikke Livsglæde, der nu fylder Dem, Alvoren her tager Magten fra Glæden; De ender med at blive melankolsk; det gjør man altid i Bjergene. Kan De ikke mærke, hvor de svimlende Høider trykke En ned, hvor

Himlen synes saa uendelig langt borte, den lyse, klare blaa Himmel, der hjemme hos os favner baade Mark, Skov og Sø; her spores den kun som en Rift mellem Fjeldene.«

»Ja vist — indeklemt er her, og i Længden trykkes man af den store Vælde; lad os prøve andre Egne. Lad os gaa til de italienske Søer. Du skjønne Dal, med Vemod siger jeg dig Farvel!«

»Vemod — ja der har vi det! Jubel, Jubel skal det være for at faa den rette Stemning ud deraf.«

»Livsglæden kan ogsaa findes i det Stille.«

»Pyt, har De ikke selv sagt, at Livsglæden er som en Fugl, der hæver sig med stærke Vingeslag.«

»Det er sandt, den hæver sig raskt, men sænker sig dybt og inderligt. Livsglæden har en Rigdom af Nuancer, og hvorfor skulde den ikke ligesaa godt findes hos de Mennesker, der bo her i stille nøisom Ro og indadvendt Tilværelse?«

»Har De maaske fundet noget her?«

»Nei — men nu finder jeg. Se hvilket nydeligt Billede!«

De vare standsede ved et lille Hus, hvor en

ung Mand og Hustru sad udenfor Døren, legende med et lille Barn. Oliver nærmede sig.

»Er det Eders Førstefødte?«

»Ja, det er det,« svarede Schweizerinden. »Er han ikke deilig! Vi har ventet paa ham i mange Aar, men nu mangler der heller intet i vor Lykke.«

»Det er sjeldent, man kan sige det,« udbrød Oliver med Varme.

Moderen løftede Drengen høit i Veiret, og en saa straalende Glæde var udbredt over hende og opfyldte hende saa aldeles, at hnn slet ikke hørte paa Oliver.

Denne vendte sig til Fidelius: »Se, hvor glad hun er! Det varmer Hjertet, ikke sandt? Hun har den indre Tilfredshed, det er tydeligt at se.«

»Ja, nu jubler hun over Drengen — maaske græder hun senere hen. Hvem kan vide, om ikke den Dreng, der idag udgjør hendes Glæde, om nogle Aar vil volde hende Smerte og Ulykke.«

»Hvorfor skal man opstille saadanne Gisninger?«

»For at spare sig for Skuffelser senere hen.«

»Aa, De har nu engang til Hensigt at spolere mig al Glæde og Fornøielse paa Reisen,« foer Oliver heftigt op.

»Hvis De hellere ønsker, at jeg skal for-

lade Dem, saa gaar jeg,« svarede Fidelius roligt, »men jeg vil Deres Vel, vil, at De skal se Tingene fra to Sider, saa kan De bagefter drage de for Deres Opgave bedste Slutninger, vælge den Vei, der er tjenligst.«

»Livsglæden holder sig ikke paa nogen bestemt Vei — den flyver — —«

»Ja, og saa dumper den ned og bliver til Mismod, naar den mister sine Vinger, jo, det kjender vi; Farvel, Oliver, nu gaar jeg.«

»Nei, bliv — jeg har vænnet mig til Dem« — og Fidelius blev.

— — — De kom til Lugano, Milano. I Milano, den moderne flotte By, promenerede Vennerne i det straalende oplyste »Galleria Vittorio Emanuelo«, der, hvor ikke alene Beaumonden samles, men hvor Italieneren i sin Arbeidskittel sidder Side om Side med Elegancen og drikker sin »caffe nero«, der, hvor »Sorbetto« og »Granita« smelte hen mellem røde Pigelæber, medens sorte Øine lyne frem mellem Folderne paa Kniplingssløret. De fortryllende Smil, den klare lystige Latter, de fyrige Blikke satte Oliver i Forvirring.

»Her er Liv i Tingene«, udbrød han, »man mærker, at her er varme Følelser, det brænder og futter omkring En.«

»Ja, det Hele er Fyrværkeri, Gnister, Knald — bagefter kommer Røg, sort Nat, Tomhed.« Oliver hørte ikke efter.

»Her mærker man Frihed og godt Humør! Om det saa er Tiggerne, saa er der Friskhed og Fart over dem. Se den unge Fyr der med Nellikerne — hvor nydelig han bukker for Signoraen, idet han præsenterer sin Buket, som om det var en Gave, hun skulde modtage, og hør hendes venlige »Grazia«, naar hun lader en Mønt forsvinde i hans Hat. Det er noget andet end vore klynkende Tiggere hjemme, som man vender sig bort fra med tvære Miner.«

»Komediespil — luk ham op indeni, Fyren, saa skal De se, hvor han græder — vrider sig i Smerte.«

»Aa, bliv mig fra Livet med Deres mørke Tale! Her er Sang, her er Klang, her er Blomsterduft!«

Oliver saae ikke Fidelius i flere Dage, saa optaget var han af Livet i »la bella Italia«. Saa kom han en Dag træt og misfornøiet tilbage.

»Naa, har De nu faaet nok af det Markskrigeri?« spurgte Fidelius. »Hvad Udbytte har De saa havt?

Oliver fortalte ikke, at Udbyttet havde været,

at han var bleven narret for en kjøn lille Skilling af en sortøiet Italienerinde, der vilde lære ham sin Livsglæde, og en ditto Pengesum af nogle forsorne Italienere, der havde trukket ham om med sig for at studere Livet paa glad, ubunden Vis.

«Lærepenge kommer man jo altid til at give,« sagde Fidelius.

Oliver saae forbauset op. Hvor vidste han? . . .

»Det hører med til Reiseudgifterne; sæt det kun paa Livsglædens Regning, man henter ikke Materiale gratis.«

Oliver lo, tog Fidelius under Armen. »Kom lad os reise herfra . . . her er ikke Stedet.« —

— — — — De reiste hurtig nordpaa, undgik Byerne og befandtes en skjøn Dag at være ombord paa en Rhindamper.

»Jeg har Lyst til at gjøre hele Rhinturen . . . har De noget derimod?« spurgte Oliver.

»Aldeles ikke; man lever godt ombord, træffer et broget Selskab . . . og saa er der en »Rüdesheimer«, som jeg ønsker at forny Bekjendtskab med.«

»Her er virkelig behageligt,« erklærede Oliver, da Damperen gled ned ad Floden, »og saa er her ikke saa civiliseret.«

»Naa, da!«

«Ja, jeg mener ikke saa overciviliseret som i Schweiz; her er mere tysk Gemytlighed og Ugenerthed; her er man da fri for de stive Englændere.«

»De holder maaske mere af de tyske Studenter, dem er her nok af ombord.«

»Ubetinget, selv om de ere arrede; de har dog vist, at de kan føre en Klinge, og at de ikke ere forfængelige.«

«Pyt, det er jo den rene Forfængelighed med de Skrammer!«

Studenterne sad og sang Viser, af og til fugtede de Ganerne med Øl. Oliver hørte til.

»Det er i Grunden rart at se Ungdommen saa glad og fornøiet.«

»Vent til vi kommer til Koblenz,« svarede Fidelius.

Og da de kom til Koblenz, efter at have tilbragt en Times Tid i Restaurationen, hvor »Rüdesheimeren« havde vist at være værdig til Fidelius' Bekjendtskab, fandt de alle Studenterne oppe paa Dækket »pêle mêle«, imellem Øl og Kognaksflasker, skrigende og skraalende.

»Ja, det er Livsglæde,« sagde Fidelius.

Oliver vendte sig bort.

Skibet landede om Aftenen i Kölln. Man tog ind paa et Hotel ved Floden. Vennerne

drev lidt om paa Rhinbroen, hvor der myldrede af Arbeidere, der vendte hjem fra deres Dagværk.«

»De ser meget gladere ud end vi, der har siddet den hele lange Dag og stirret os dumme og kjedsommelige paa den gule skidne Flod. Ingenting er dog saa sundt som legemlig Motion, det giver en Spænstighed og Friskhed, ogsaa i aandelig Retning. Derfor finder man ogsaa, at den arbeidende Klasse gjennemgaaende er mere tilfreds med Livet end vi andre.«

Fidelius smilede. »Ja, der har De jo et Felt til at studere Livsglæde paa. Jeg er kun bange for, at den rene skære Elendighed snart tager Begeistringen fra Dem. Skal Livsglæde findes i Arbeidet, maa der forholdsvis gode Omstændigheder til.«

»Aa, Nøisomhed kan godt forenes med Tilfredshed.«

»Nøisomhed er et vagt Begreb; Folk attraa altid mere, end de har og stiller Fordringer til Livet, som dette sjeldent honorerer. Arbeide er for de fleste Slid — daglig Trædemølle, intet bidrager mere til at gjøre Folk sløve og uimodtagelige for Livsglæden. Denne straalende Fugl er for dem lig en Guldfugl, som de aldrig kan vente at fange; istedetfor lader de alle Sorter

graa, ildeudseende Fugle, saasom Bitterhed, Misfornøielse, Mismod flagre om i deres Hjertekammer.«

»Slet saa slemt er det nu ikke — det er Vrangsiden, De skildrer.«

»Ja, den lader sig nu ikke forbigaa, Ret og Vrangt hører nu engang sammen.«

»Ligesom vi to,« svarede Oliver og lo tvungent.

»Vi burde i Grunden være Dus,« foreslog Fidelius.» Vi kjender da hinanden tilstrækkeligt dertil.«

»Ja, hvorfor ikke,« sagde Oliver, men han saae ikke glad ud derved

— — — — Den næste Morgen, meget tidlig, stod Oliver allerede i Domkirken. Der fandt Fidelius ham. Oliver gik alvorlig op og ned.

»Jeg tænker paa« — han kastede Blikket paa de mange knælende Skikkelser omkring sig — »at jeg har forfeilet Veien, jeg skulde gaa. Jeg har troet at finde Livsglæden ude i Vrimlen eller ogsaa i Naturens Skjønhed; men jeg har glemt, at Livsglæden maa have en dybere Rod, Religionen maa være den Grund, hvorpaa den hviler.«

»Og disse Tanker har du faaet herinde?«

»Ja; ved at se de stille gudhengivne Væsener,

der fandtes her, slaar det mig, at de maaske ere paa den rigtige Vei til Livsglæden.«

»Ja, hvis Livsglæden er Resignation — det vidste jeg ikke,« sagde Fidelius tørt. »Forsagelse af Verden og dens Lyst — Selvpinsler, Bod og andre skjønne Sager.«

»Jeg tænker ikke paa Katholicismen, men paa Religion i Almindelighed.«

»Hør nu, min Ven, denne din ny Anskuelse har du faaet i Røgelseduft og al det svangre, hvormed Luften er befængt; her, hvor Lyset er ladet ude, hvor alle Vinduer ere tilhyllede, hvor Guds Sol ikke naaer ind, hvor blege Mennesker ser ud, som om de aldrig har været unge og friske. Det er et rart Livsevangelium, her prækes! Bort herfra, og det paa Øieblikket!«

Fidelius trak den modstræbende Oliver ud af Domkirken. Oliver stod stille udenfor og saae op paa den mægtige Dom, der paa den trange Plads ragede op i svimlende Høide. »Den maner her midt i den rastløse Færden til at kaste et Blik indad og ikke udad, det er vist.«

»Gaar du med hjem og spiser Frokost?« spurgte Fidelius.

»Jeg møder senere, jeg har først Forretninger.«

»Der angaar dit Studium?

Oliver gjorde en uvillig Bevægelse, og Fidelius vedblev: »Resultatet af dine Undersøgelser bliver lige ringe. Jeg undrer mig over, at du ikke for længe siden er bleven træt deraf.«

»Naar man har sat sig en Opgave, saa opgiver man den ikke paa Halvveien; du vil naturligvis raade mig dertil.«

»Oprigtig talt, ja. Lad Livsglæden foreløbig hvile . . . maaske falder du over den ved Lejlighed. Tro mig, den lader sig ikke saadan forfølge. Det er det rene Tidsspilde. — Hvorhen gaar Reisen, naar vi er færdig her?«

»Hjem,« svarede Oliver, »hjem til Danmark.« Han vendte sig bort og forsvandt i en Sidegade.

»Pokkers til stædig Fyr,« mumlede Fidelius.

En Time senere mødte Oliver i Hotellets Have ud til Floden, hvor han traf Fidelius i et lille Lysthus, omkrandset af vild Vin, foran et velbesat Frokostbord. »Her har jeg fundet mig en sval Plads,« yttrede denne, »traf du saa Forstanderinden?«

Oliver saae forbauset op. »Hvilken?«

»Forstanderinden for Asylet, Velgjørenhedsanstalten, som du beærede med din Nærværelse.«

»Naa, saa du udspionerer mig!«

»Aldeles ikke; dine Handlinger ligge kun aabne for mig. Frøkenen viste dig altsaa om-

kring, venlig smilende og neiende ved at modtage det lille Bidrag, du afleverede ved din Indtræden, som et Slags Adgangskort.«

»Maa jeg bede dig tale med Respekt. Det var en meget forstandig Dame, der helliger sit Liv til andres Frelse; det er ikke saa let en Stilling hverken for hende eller de andre Damer, der har offret deres Ungdom og Frihed.«

»Det pleier at være havarerede Existentser, Skibbrudne, der i Mangel af Bedre paatage sig slige Pladser.« Fidelius havde tændt sig en Cigar og sendte en Rogsøile ud i Lysthuset. Oliver gav sig i Færd med Frokosten.

»At tale til dig om indre Tilfredshed og Glæde er jo spildt Uleilighed; derfor vil jeg kun lige nævne, at jeg tror her at have fundet et vigtigt Punkt i mit Studium« . . .

»Ah . . . pas paa, at Sporene ikke viser feil og fører lige ud i Hellighed og Hykleri. Det er netop Livsglædens Vrængebillede. Hvis de gode Damer har gjort sig Umage for at bevise dig, at Livsglæden bestaar i at tage sig af de Vildfarne og Forladte, formane dem til Dyd og Gudsfrygt, saa kan du være vis paa, at de i Forveien har kvalt Livsglæden hos sig selv og de Væsener, der er betroede til deres Omsorg.«

Oliver svarede ikke, men spiste taust videre.

»Hvordan saae de forresten ud, de barmhjertige Søstres Offerlam? Var de glade?«

»Det vilde da være for meget forlangt, om de stakkels prøvede Søstre, der her har fundet et Hjem, skulle synge, dandse og le,« svarede Oliver utaalmodig.

»Fuldkommen rigtig; hvor Sorgen og Prøvelsen træder ind, vandrer Livsglæden ud. Og derfor burde Hr. Oliver ogsaa være gaaet den Dør forbi; der har han ikke noget at gjøre.«

»Intet Menneske paa Jorden, ikke engang du, skal faa mig fra den Tro, at Kjærlighed til Næsten er et stort Led i Livsglædens Opgave,« svarede Oliver med Varme.

»Saa hold fast paa det Led, at det ikke gaar med det som med de andre Glæder.«

»Hvad mener du?«

»At de ved nærmere Undersøgelse viser sig uholdbare, falde fra hverandre. Først var der Glæden i Naturens Tjeneste, saa i Nydelsens, i Arbeidets, i Religionens, og nu i Velgjørenhedens Tjeneste, alle har de været under Behandling; uf . . det undrer mig, at du ikke selv kan se, at disse Tjenester berøver Livsglæden dens fine Duft, dens rene Glans, og at den ved at

komme i Berøring med alle disse Sager, mister sit ideelle Sving.«

»Men Menneske dog, har du ikke selv raadet mig til at bygge paa Virkeligheden, paa haandgribelige Ting, naar jeg vilde indføre Livsglæden i Livet?«

»Jeg har ganske vist viist dig Livet i sin sande, nøgterne Skikkelse, fordi du paa Digtermaner helst opholder dig i Skyerne, men jeg har nærmest gjort det, før at Kontrasten mellem det og Livsglæden skulde blive dig saa slaaende, at du maatte erkjende, du gjorde bedst i at lade den straalende Stjerne uhindret blive paa sin Plads og ikke med profane Hænder løfte den ned fra sit ophøiede Stade.«

»Med andre Ord, du har villet gjøre Livsglæden uopnaaelig for mig . . . er det saaledes?«

»Kjære Ven, du med din ideelle Natur maa da kunne indse, at Livsglæden ikke vinder ved at blive befamlet — den taaler det ikke.«

»Siden hvornaar er du bleven saa fintfølende, og siden hvornaar er det blevet dig magtpaaliggende at gaa ind paa mine Følelser?« spurgte Oliver med stigende Harme.

»Jeg forsøger jo alle Midler . . for at faa dig bort fra din fixe Ide.«

»Fra min Opgave.«

»Du løser den ikke — Ingen løser den. Lad Forfattere kun skrive hele Bind, eller lad dem ikke skrive en Tøddel om Livsglæden — det kommer ud paa Et; Livsglæde er noget, Folk selv maa hente sig, hvis de kan; det er ikke noget, man paanøder dem.«

»Her er ikke Tale om at paanøde, men om at afhjælpe en Trang.«

»Pyt! Digterne ere altid saa indbildske, at de tror, de kan hjælpe Samfundet, og saa har de ikke Øie for, at det gaar med den Trang som med al anden Trang, kommer man først tilbunds i den, ser man, at det er haabløst Arbeide.«

»Gud give, jeg kunde rive mig løs fra din Indflydelse!« raabte Oliver harmfuld.

»Ja, hvis du kan det, har du vundet Seir!« svarede Fidelius overlegent.

»Hvorledes?«

»Saa har du løst Livsglædens Problem.« Fidelius havde reist sig fra sin Plads ved Bordet og var traadt frem i Lysthusets Ramme; han dækkede for Indgangen, saa der pludselig blev mørkt derinde under det tætte Vinløv. Oliver havde aldrig som i Dag følt, hvor uhyggelig hans Reisefælle kunde være.

»Problem!« gjentog Oliver. »Hvem bryder

sig om Problemer.« Det var jo for at slippe for dem, at jeg reiste bort — for at komme til at sole mig i Solskin og Lykke.«

Fidelius slog en kort Latter op. »Og saa har du imod din Villie viklet dig ind i det allervanskeligste Problem, Livsglæden, der er betinget af Livets talrige Omskiftelser. Husker du, at du sagde, du fra Grunden af vilde søge.«

»Ja, og saa traf jeg dig — havde du ikke været, havde jeg maaske fundet hvad jeg søgte.« Oliver begravede Ansigtet i Hænderne, saa han saae ikke det hoverende Smil paa Fidelius' Læber. Denne bøiede sig over ham og lagde sine smalle Fingre paa hans Skuldre.

»Vær ikke mismodig, fordi du maa lade den Fugl flyve; trøst dig med, at det kun har været en digterisk Illusion. Tag din Fornuft fangen, og sig dig selv, at det er en Umulighed at eksistere, saalænge Verden er en Jammerdal af Kummer og Nød, og en topmaalt Egoisme vilde det jo være at gaa omkring og være glad, naar Tusinder sukke og lide. Livsglæde er et Bedrag, en Usandhed, en Løgn her paa Jorden!«

Oliver hævede pludselig Hovedet og saae paa Fidelius. »Vig fra mig Satan!« raabte han og sprang raskt op. Det kom saa voldsomt og

uforberedt, at Fidelius tumlede et Par Skridt tilbage og gav Plads for Dagens fulde Lys, der nu strømmede ind over Oliver. Denne stødte til Bordet, saa Glas og Tallerkener fløi mellem hverandre.

»Nu veed jeg, med hvem jeg har havt at gjøre,« vedblev han, »under falsk Flag sneg du dig ind i min Fortrolighed, berøvede mig mit Haab, mit Mod og min Tro, saaledes som mørke Aander, degenererede Sjæle gjøre, naar unge uerfarne Idealister falde i deres Garn. Du har ikke sparet paa Ord, Grunde og Beviser, nu maa det være nok — nu har jeg ogsaa et Ord at sige. Jeg har taalt din Nærværelse, fordi jeg troede at kunne høste Gavn af din Realisme; jeg har betragtet den som et nødvendigt Onde, som en Gradestok, jeg kunde bruge, fordi man bebreider os Idealister, at vi fortabe os i Fantasien og glemmer Virkeligheden. Men Skam faa den Idealist, der slipper sin Fane, Ideens Fane, for at gaa paa Akkord med feig Haabløshed og sort Pessimisme. Ikke slaar vi af, ikke en Tøddel i det, som vi mener fører i den rigtige Retning, og ikke skal det siges om os, at vi ere blevne staaende i Romantikens Drømmeland; vi vil . . .«

»Ja, hvad vil I?« afbrød Fidelius haanligt.

»Vi vil tage det Land i Besiddelse, som I daarlige Repræsentanter for Realismen, I Desillusionismens selvbestaltede Apostle tror at have Eneret paa — Virkeligheden, Livet; men vi vil hverken gjøre det til en Sump for Uhumskhed og Raaddenskab, eller til et fattigt, graat, trist, ideforladt Land, hvor Materialisme og Vantro skal have Lov at brede sig paa det Godes og Skjønnes Bekostning, og hvor Livsværdierne gaar til Grunde. Heller ikke skal der lægges et falskt, kunstigt Lys over Landet, men vi vil lade Solen, den velsignede, varme, skjønne Sol skinne derpaa. Vi vil se Solen hver Dag staa op og gaa ned, bryde sin Vei gjennem Skyerne og naa sin Bane til Ende, seire over Mørket, som det Gode seirer over det Onde.«

Oliver havde talt sig varm; det var, ligesom der pludselig var løst op for noget derinde i hans Sjæl, der før ikke havde mægtet at komme til Gjennembrud, men som nu ved Opdagelsen af den Fare, der truede med at kvæle hans Tro, hans Begeistring, brød frem med en aldrig før kjendt Styrke. Hans unge Ansigt glødede, hans Øine straalede, som saae han ind i et forjættet Land, hvis Forsvarer han først i dette Øieblik var modnet til at blive. Det var en hel anden Oliver end den, som Fidelius havde ventet

at se efter den daglige Paavirkning, den havde været udsat for. Denne Oliver skød resolut de Tvivl og Betænkeligheder til Side, som enten altfor svage eller altfor samvittighedsfulde Sjæle tror at burde underkaste sig for at komme til Klarhed og Forstaaelse.

Fidelius gjorde gjentagne Gange afbrydende Tegn med Haanden og prøvede paa at indtage sin Plads fra før, men Oliver spærrede ham Veien. »Formørk ikke Dagen med din Nærværelse, forlad mig, du min onde Aand, min sorte Skygge.«

Fidelius trak sig langsomt, modstræbende tilbage.

»God Fornøielse og godt Udbytte af Reisen,« sagde han spottende, »vi ses nok igjen.«

Oliver skjød Vinløvet til Side og traadte ud i Sollyset. »Ja, lad ham kun komme igjen, nu jeg veed, at jeg har med en Fjende at gjøre, er jeg beredt til at modtage ham, hvor og naarsomhelst det lyster ham at komme — ham og hans Ligesindede. Elendige, forkrøbne, forpuppede Væsener, der hænge saa fast ved det Hylster, de har spundet sig ind i, at de ikke kan høre deres eget Hjerte slaa eller fornemme det varme Pulsslag hos andre Mennesker, der lever i en Verden, som trods al sin Ufuldkom-

menhed dog stræber at naa fremad, opad, og ikke vil lade sig trykke ned i Mismod og Forstemthed. Med stigende Længsel ser vi Livsglæden i Møde som et forjættende Budskab om Frelse, og Livsglæden er at finde, vi finder den alle, naar vi selv vil. Jeg saae den jo tindre i den unge Piges Øie paa Damperen — jeg hørte den juble i den glade Moders Rost histnede mellem Alperne — jeg veed, at den er at finde i Arbeidet — jeg tror paa, at den har sin Rod i Religionen, og at den spreder sit Lys der, hvor man gjør godt. Men aldrig har jeg følt Livsglæden saa nær som i dette Øieblik, hvor jeg stod paa Nippet til at miste den, hvis ikke Vorherre havde taget Dækket fra min Sjæl og viist mig, at Livsglæden i Virkeligheden er den levende Understrom i Ens eget Hjerte, der flyder til Velsignelse for os selv og andre. Den Erfaring har jeg vundet, og den lader jeg mig ikke fratage.«

— — — — Den næste Dag reiste Oliver tilbage til Danmark. Og Fidelius? — Hvorhen han styrede sin Kurs, vides ikke; Oliver saae ham aldrig mere; men han er mange Steder at træffe, og der gives mange Fidelius'er at tage sig i Agt for, ikke alene dem af Kjød og Blod, men ogsaa dem, der liste sig ind i vore Tanker,

naar disse, ved at anstille Undersøgelser, ere komne paa Afveie. En saadan Fidelius er vanskelig at blive af med, han hænger sig ved den mindste Flig, man giver i hans Vold, og slipper ikke Taget; der hjælper kun et Magtsprog, som det Oliver betjente sig af, dengang han for stedse befriede sig for sin Fidelius.

Maggies Omvendelse.

»Maggie, du skal ikke vente paa mig med Frokosten, jeg kommer lidt senere hjem i Dag.« Grosserer Wulff var ifærd med at gaa ud og afleverede denne Besked til sin Kone, en midaldrende Dame, der var beskjæftiget i Dagligstuen.

»Det er dog vel ikke en Auktion igjen, der trækker?« Stemmen lød lidt skarp.

»Jeg gaar kun derhen for at følge Priserne. Der er udmærkede Ting forresten, men høje Bud bliver der ikke i disse trykkede Tider.«

»Aa, jeg kjender dig nok! Selv om du siger, at du ikke vil kjøbe, saa bliver du altid hængende ved et eller andet. Alt, hvad vi har her af Malerier — Fruen kastede misfornøiede Blikke tilveirs — er lutter Penge, du har kastet bort paa denne Maade. Du skulde virkelig selv tænke paa de trykkede Tider.«

»Enhver anden Kone vilde være glad ved, at jeg forskjønner vort Hjem!« udbrød Grossereren, idet han med Velbehag lod sit Blik glide henover den smukke Samling Malerier, der prydede Væggene, »og saa tænke sig, hvor billigt jeg er kommen til dem. Det har jeg vist tidt nok fortalt dig.«

»Og jeg har vist ogsaa tidt nok fortalt dig, at der er saa mange Ting, vi trænge mere til end Malerier — dem kan man da undvære, de ere ikke til nogen Nytte.«

«Kjære Kone, du faar jo alt, hvad du skal bruge, og det er nu engang mit Liebhaveri.«

Fruen gik utaalmodig op og ned af Gulvet. »Her er nu f. Ex. din Lænestol, det gamle grimme Uhyre, der har ventet paa nyt Betræk i to samfulde Aar; det kunde den have faaet for det sidste Skovparti, du kjøbte i forrige Maaned.«

Hendes Mand smilede. »Det er dog langt morsommere at se paa en kjøn Skov end paa et nyt Betræk. Jeg forlanger ikke min Lænestol anderledes — man sidder lige godt i den, fordi den er gammel og slidt «

«Fjerene ere helt satte ned.«

«Det er netop det rare ved den,« lo Grossereren.

»Ja, Gudbevares,« udbrød Fruen irriteret. »Du kan rolig se Alt forfalde omkring dig; Gulvtæppet, som vi har havt siden vort Bryllup, er nu saa tyndslidt og falmet, saa det nok kunde fortjene at blive afløst, ikke at tale om vort daglige Spisestel, der mere og mere gaar i Vasken; men du er lige glad, bare du kan fylde dine Vægge med de afskyelige Malerier, som kun volder mig Ærgrelse.«

»Det er, fordi du ser paa dem med et feilt Blik; mig volde de nu saa uendelig megen Glæde, netop fordi jeg ikke har Raad til at reise, ere de et udmærket Surrogat. Det er kun kjedeligt, at du ikke deler min Smag . . .« Grossereren nærmede sig fortrolig: »at min lille Kone ikke er en lille Smule kunstnerisk anlagt.«

«Naa, skal det nu lægges mig til Last, at jeg er husholderisk og varetager Husets Interesser.« Fruen skjød ublidt sin Mands Arm fra sig.

«Tys, Maggie, du er den flinkeste lille Kone, den bedste og hyggeligste Hustru, og jeg veed slet ikke, hvad jeg skulde gjøre uden dig!«

»Aa, du vil blot stemme mig mildere, fordi du skal til Auktion i Dag — men det siger jeg dig — du faar mig aldrig til at forandre Mening — Malerier og jeg, vi ere dødelige Fjender.«

»Det er rigtig kjedeligt, jeg vilde saa gjerne . . .«

»Du har naturligvis Lov til at kjøbe lige saa mange Malerier, Du vil, jeg skal saamænd ikke sige et Ord mere derom — nu kjender du min Mening.«

Fruen forsvandt fra Værelset, og Grossereren gik til Auktionen.

Fru Maggie Wulff havde spist Frokost alene; hun lod Coteletten blive staaende paa Bordet, kold var den bleven, og kold skulde den faa Lov at vedblive at være. Saa klædte hun sig om og gik ind i sin hyggelige Dagligstue, hvor hun satte sig ved sit Sybord. Hendes Blik svævede omkring i Omgivelserne. Det hvilede særligt inkvisitorisk paa Svaghederne i Møblementet, det trykkede Floils Bordtæppe, hvor Underlaget skinnede igjennem, aftvang hende et Suk; Gardinerne vare baade stoppede og endevendte; værst var det med den før omtalte Lænestol, der var bleven sat i Skammekrogen paa Grund af sit lurvede Udseende. Den var frygtelig tyndslidt paa Armene, og det hvide hæklede Gehæng skjulte en mangelfuld Ryg; men den havde en god Dybde, et rummeligt Skjød, der kjærligt omfattede Grossererens trivelige Skikkelse, og denne følte sig aldrig saa vel, som naar han

efter Middagsbordet sleb sig en Skraber der. En mistænkelig hvid Plet paa Gulvtæppet foran Stolen røbede, hvor Grossereren strakte sine Støvler; Husets Herre fandt det meget bekvemt ikke at behøve at tage Hensyn og gjøs ved Tanken om en ny Stedfortræder for Gulvtæppets Vedkommende, der maaske vilde formene ham at skrabe ud med Fødderne. Fra sin Plads i Lænestolen havde han et prægtigt Vue over alle Landskaberne paa Væggen, kunde i Ro og Mag med Piben i Munden reise baade til Schweiz og Tyrol og længere syd paa. Henne ved Kakkelovnen stod en lang opløben Etagère af imiteret Mahogni paa fire temmelig vaklende Ben; den følte sig øiensynlig tynget af den store Stabel Bøger og Tidsskrifter, den var nødsaget til at bære. Fruen havde tidt ønsket sig et Bogskab — men det havde nok gode Stunder med det.

Maggie kneb Læberne fastere sammen, idet hun kilede løs paa Sytøiet og lod Tanken vandre hen i Chatollet, hvor der laa 30 Kroner, sparet sammen af Husholdningspengene; dem havde hun tænkt at overraske Lænestolen og sin Mand med i Fødselsdagsgave. Hun havde allerede et kjønt Granitébetræk i Kikkerten — men nu — Fruen fik Taarer i Øinene — nu fortjente han ikke denne Gave, nei, aldeles ikke — han, som

aldrig tog Hensyn til hendes Ønsker og maaske i Dag, endnu i dette Øieblik, vilde sende hende igjen et Maleri paa Halsen. Hun betragtede sig som meget forurettet, og Taarerne skyldtes Tanken paa sig selv — den Beklagelse trængte hun i det mindste til. Det faldt hende ikke et Øieblik ind at kaste Blikket i Veiret og der søge Erstatning for alle de andre Mangler i Stuen; havde hun gjort det — nei, det er sandt, hun havde jo ikke Sans derfor — hun vilde ikke se, at al den Skjønhed paa Væggene spredte jo Glans rundt om i Værelset, gjorde det til et levende, stemningsfuldt Interiør, hvor man holdt af at dvæle og kunde sætte sig til at nyde. — Skade, at Fru Maggie Wulff var saa grumme praktisk!

Kun en Gang om Aaret skjænkede hun Malerierne sin Omsorg; det var, naar de skulde tages ned fra deres Pladser og underkastes Hovedrengjøring. Den blev gjort grundig, næsten for grundig, mente Grossereren, naar han saae sin Kone manøvrere med Landskaberne paa samme Maade, som med det andet Bohave. Han hængte dem selv op igjen, for ingen Andre kunde huske, i hvad Orden de skulde hænge. Det var Fruen saa knusende ligegyldigt, om Tyrolerbilledet blev sat i forkert Belysning paa

den modsatte Væg, eller den fine lille Solnedgangs-Idyl kom til at friste en kummerfuld Tilværelse henne bag Døren. Heldigvis vaagede Grossereren over sine Skatte.

Fruen sad som sagt og lod sine Tanker og Øine flyve omkring, hvor hun selv fandt det hensigtsmæssigt. Pludselig gav det et Sæt i hende; det ringede. Hun blev vel ikke overrasket, men alligevel ubehagelig tilmode, da et Bybud traadte ind med et Maleri i Favnen.

»Vær saa artig! maa jeg bede om en Krone.«

Fruen greb i Lommen og afleverede Kronen; med et bittert Smil tænkte hun paa de mange Kroner, der vare gaaede samme Vei. Bybudet forsvandt efter at have sat Maleriet forsigtigt op ad Væggen med Bagsiden ud. Fruen reiste sig ikke engang — tog kun med Øiet et flygtigt Maal af Omfanget paa Maleriet, der ikke var saa ringe endda — hun følte ingen Nysgjerrighed efter at kjende Stykkets Indhold. Saa arbeidede hun videre, tilsyneladende rolig, men Kjolelivets Bølgen foran paa Brystet lod ane, at ogsaa der arbeidedes.

Det trak igjen i Klokkestrængen. Denne Gang saae Fruen lidt forfærdet op, da Døren aabnedes. En ung Dame i stor Slagkaabe traadte frygtsomt ind. Fruen, der følte sig

kjendelig lettet, reiste sig og bød Personen træde nærmere.

»Jeg vilde gjerne . . . er det ikke Fruen . . . jeg har hort, at Fruens Mand protegerer Kunsten. Jeg har . . .« Stemmen lød forlegen og urolig. »Fruen maa ikke blive vred . . . hvis jeg turde vise Dem . . .« hun trak noget frem under Kaaben, der lignede et Maleri, skjøndt det var tilhyllet.

Fru Wulff rettede sig og svarede koldt: »De skal ingen Uleilighed gjøre Dem; min Mand er ikke hjemme, og jeg — jeg kjøber ingen Malerier.« De sidste Ord blev sagt med unfornoden Strenghed.

De fine Fingre, der løsnede Omslaget paa det Medbragte, skjælvede, et blegt sorgmodigt Ansigt blev løftet i Veiret, og en svag bedende Stemme stammede: »Min Mand er Maler; han er syg og sengeliggende — kan ikke arbeide — jeg har været saa mange Steder — Fruen kan tro, det er svært. Vi har tre Smaa. Det er drøit at gaa fra Hus til Hus og blive afvist.«

»Det gjør mig meget ondt, men jeg har ikke Brug for Malerier; De ser, vi ere vel forsynede.«

»Den unge Kone saae sig om med Beundring. »Ja, saadan et yndigt Hjem, et velhavende Hjem!«

Fruens Blik faldt paa det nysankomne Maleri. »Desuden har min Mand lige kjøbt et Billede; det staar der — det er meget imod mit Ønske, og to om Dagen — det er dog for stærkt et Stykke.« Fruen vendte sig uvillig bort.

Malerens Husteu havde imidlertid afdækket sit lille Billede; hun følte, at hun var kommen i et uheldigt Øieblik, men vilde dog ikke helt opgive Haabet om at røre Fruen. Maleriet forestillede et Lyngparti paa Heden. Lyngen stod i Blomst — den mørkviolette Farve var som blødt Fløil, der hvælvede sig smidigt over de høie Bakker; en lyseblaa Himmel med hvide Sommerskyer høinede sig foroven.

»Det er kun et lille Stykke — og billigt; kun 25 Kroner.«

Fruen værdigede det ikke et Blik. Hun var utaalmodig over, at den Anden ikke vilde gaa. »Hvorfor sætter Deres Mand ikke sine Malerier paa Auktion; jeg har ladet mig sige, at der er Kunstauktion idag, der kan han jo faa sine Arbeider afsatte.«

»Fruen skulde blot vide, hvilke Priser man faar! Det er den rene Elendighed, især naar man ikke er saa heldig at have et bekjendt Navn; det er tidt ikke engang Udlæget dækket.

Tænk, hvor mange Ugers og Maaneders Arbeide, der bliver kastet bort — og dog, naturligvis, vi ere jo glade, naar vi faar noget solgt; min Mand har ogsaa et Stykke inde idag, men jeg kjender endnu ikke dets Skjæbne. Undertiden er Budet saa lavt, at Maleren selv maa beholde sit Arbeide.«

Fruen gjorde en affærdigende Bevægelse. »Ja, som sagt, De ser jo, at et andet allerede er kommet Dem i Forkjøbet;« hun pegede paa Maleriet ved Væggen.

Den lille Kone saae modfaldende paa det. »Maa jeg se, hvad det forestiller?« bad hun.

»Vær saa god.«

Billedet blev vendt om, og der hørtes et lille overrasket Skrig.

»Min Gud, det er jo min Mands Arbeide! Partiet fra Vesterhavet. Det er en gammel Bekjendt af mig — og det har Deres Mand kjøbt? aa, saa har det ingen Nød. Det er vist bleven godt betalt! den ædle Sjæl, han har gjort en god Handling!« Hendes Øine lyste, hendes Kinder blussede. »Hvordan skal jeg takke Dem, Frue, aa, naar De vidste — naar De vidste!« Hun sank om paa en Stol i pludselig Bevægelse; Øinene fyldtes med Taarer, medens hun strakte Haanden ud imod Billedet.

»Naar De vidste, hvad det Billede har kostet min Mand! Hans Sundhed, hans Kræfter, hele hans Liv! Ja, for det er der, han har hentet sin Sygdom, sin Svaghed, der ved det fraadende Vesterhav, mellem Klitterne. Ser Fruen, hvor Marehalmen svaier hid og did, hvor Sandet fyger, og Stormen raser! Det er mesterligt gjort — man føler Vinden, hvor den har Overtaget, hvor Naturen maa bøie sig, og Menneskene med — ja Mennesket med. — Han var slet ikke skrøbelig, før vi kom til Blokhus. Vi kom der en Sommerferie, og han malede. Aldrig undte han sig Hvile — det drog ham ud i Klitten, hvordan Veiret saa var, det kaldte paa ham med stærk Røst. — Vesterhavet holdt ingen Ferie — det brummede og skummede Dag ud og Dag ind, Stormen satte Musik til, der arbeidedes, der kæmpedes derude, usynlige Magter drev deres Spil. Han vilde fastholde al denne Storhed og Vælde paa Lærredet. Jeg fulgte ham derud hver Dag, men maatte vende om, jeg kunde ikke staa fast, saadan blev jeg pidsket af Sand og Vind — han vilde ikke give tabt, levede og aandede kun for sit Værk, til det blev færdigt. Saa reiste vi hjem, og saa kom Høsten, Brystet var svagt, Lægen sagde, det kom af Uforsigtighed, Overanstrængelse, men

han gav os Haab; saa gik et Aarstid, det blev ikke bedre; Billedet blev ikke solgt — ogsaa det Haab brast — og nu gaar det stadig ned ad Bakke!«

Malerens Hustru havde talt ud af sit Hjerte, mere for sig selv end til sine Omgivelser, med Blikket hængende fast ved det skjæbnesvangre Stykke; det var, som hendes Sjæl var derinde i Lærredet, i Klitterne. Nu taug hun forskrækket og reiste sig hurtig.

Fru Wulff havde hørt til i Taushed. Det Udbrud af Smerte, hun havde været Vidne til, kom saa naturligt, saa ganske uoverlagt. Det var til at føle paa, at der var Sandhed i hendes Ord. Hun saae paa den unge Skikkelse, der stod som et levende Billede af Sorg, Ulykke og Armod, og hendes Hjerte blev saa underlig blødt. Hun vendte Blikket fra hende til Maleriet, for første Gang i sit Liv forstod hun, at et Maleri kan tale, hun forstod, hvad dette sagde. Skyernes Flugt, Sandstormens Magt, det brusende Vesterhav var maaske smukt fra et kunstnerisk Standpunkt, men det var ikke hendes Synspunkt; hendes Synspunkt var rent menneskeligt. Det talte til hende om to unge Væseners Sorg og Ulykke og bragte en hel Omvæltning i Tanker og Følelser. Hun formaaede ikke at

tale, men den unge Kone fattede, at hun havde vundet hendes Sympathi.

»Nu gaar jeg, og jeg gaar glad bort, Frue. Mit Hjerte er opfyldt af Taknemlighed. Vil De hilse Deres Mand og bringe ham min Tak. Jeg føler paa mig, at det Billede kan ikke være solgt før Spotpris; jeg har Fortrøstning til at lidt Lykke maaske kan drages ud af Ulykken, og her i Deres Hjem, i de smukke Omgivelser, har det en god Plads — her ser jeg det gjerne.« Hun viskede Taarerne bort. »De maa undskylde, at jeg er vemodig — men ak, en Kunstnerbane er dog saa trang, og det er ikke altid, man træffer paa saa gode Mennesker!«

Hun pakkede sit Lyngparti ind, men Fru Wulff standsede hende.

»Jeg har Lyst til Deres lille Billede, jeg vil kjøbe det af Dem.«

»Gud velsigne Dem — De skal faa det for 20 Kroner.«

»Nei, nei, ikke under Prisen.« Fruen tog Billedet i Haanden.

»Det er vakkert, ikke sandt? Stemningen blid, velgjørende . . .«

Fruen saae dog ikke meget — noget forrædderisk Vaadt var steget op i Øinene, Lyng-

bakkerne dandsede saa underligt op og ned. Hun lagde Maleriet varsomt ned og nærmede sig Chatollet, lukkede Klappen op og tog de 30 Kroner frem, der vare tiltænkte Lænestolen. Hun offrede dem ikke et Suk; med en inderlig Glæde lagde hun dem i Haanden paa sin unge Gjæst.

»Det er altfor meget!« stammede denne.

»Behold det og kom igjen en anden Gang. Lad mig høre fra Dem, hvordan det gaar Deres Mand. Maaske der er noget, jeg kan sende ham, styrkende Mixtur, nærende Kost — og Børnene — tænk, at De har Børn!«

»Tre søde Glutter!«

»Vi har slet ingen!« brast det ud af Fru Wulff.

»Det er baade godt og ondt — vil vil jo saa gjerne holde Sulten borte, se dem voxe op og trives.«

Maggie trykkede hendes Haand. »Paa Gjensyn!« og saa skiltes de.

Det var dog mærkværdigt, hvor forandret Maggie Wulff saae ud fra før; det kolde, strænge Udtryk var veget for et mildt, blødt, der klædte det endnu ungdommelige Ansigt henrivende; en svag Rødme laa paa Kinden, og hendes Læber vare aabnede som til et Smil. Da hendes Be-

søgende var gaaet, fik hun travlt med at kalde sin Pige ind; selv stod hun paa Trappestigen og hængte Malerierne op; først det store, Vesterhavet, saa de lyngklædte Bakker nedenunder. Hun greb sig i at betragte Billedet; den vilde Sandhvirvel rørte op i hendes Indre og bragte nye ukjendte Følelser for Dagen. De tvang hende til at bøie sin tørre praktiske Natur for noget stort og mægtigt, der var stærkere end al det hverdagelige og materielle, hun havde hængt sig ved og svøbt sig i.

Malerens Historie, den unge Kones Sorg, deres fælles Kamp for Tilværelsen, var et Virkelighedsbillede af gribende Alvor, og det var knyttet for bestandig til de fygende Klitter, den barske Vind, de dragende Skyer. Og faldt saa hendes Blik paa det lille Billede nedenfor, saa saae hun den unge Kones Glæde, følte sin egen glade Bevidsthed ved at have gjort godt; Fred og Harmoni strømmede ud af Lærredet.

Nu maatte hendes Mand gjerne komme, alt var paa sin Plads, hans lille Kone ogsaa.

Endelig hørte hun Nøglen blive stukken i Entrédøren; et Øieblik efter kom Grossereren ind, ikke fri for at være lidt benauet, lidt paatagen munter. »Ja, det har rigtignok trukket noget længe ud . . . Pokkers til mange Malerier . . .«

hans Blik streifede søgende omkring: »er der ikke kommet noget til mig? Ja, for det gik da, som Du sagde, lille Maggie . . . jeg blev hængende ved et Stykke — Du maa tilgive mig for denne Gang — jeg kunde saagu ikke modstaa det!«

Maggie stod med Ryggen til. »Hun er naturligvis vred,« tænkte han. »Jeg har tænkt at anbringe det her!« Grossereren gjorde et raskt Tilløb, men standsede forbauset. »Men Gudbevares, hvad er det?« Aldrig i sine Levedage kunde han mindes, at hans Kone havde hjulpet et Maleri paa sin Plads. Maggie vendte sig om, stak Armen ind under hans.

»Jeg synes ogsaa, det passer bedst her; det er et smukt Billede, du har kjøbt, og jeg takker dig af Hjertet derfor.«

Grossereren stod som lamslaaet og troede, hun gjorde Nar eller talte i Vildelse. »Jeg har ogsaa kjøbt et lille Billede i din Fraværelse,« vedblev hun; »det kunde jeg heller ikke modstaa, og det vil jeg forære dig.« Maggie kyssede sin Mand. Nei, det var ikke til at tage feil af! Maggie talte i Alvor; hendes Stemme var saa blød og kjærlig — her var foregaaet et Omslag, som han ikke kjendte Grunden til.

»Men kjæreste Maggie, fortæl mig dog . . .

de afskyelige Malerier, dine svorne Fjender . . . hvorledes gaar det til, at du har forligt dig med dem?«

Maggie var dygtig rød i Hovedet og saa forlegen, som om hun selv havde været paa Auktion og skulde skrifte, da hun fortalte sin lille Oplevelse med Malerens Hustru. Grossereren syntes aldrig, han havde kjendt sin Kone rigtig før i Dag og blev ikke træt af at rose hende og kysse hende og finde alt udmærket vel; engang imellem brast det ud af ham: »Nei, at jeg skulde opleve det med dig!«

»Hvorfor har du heller aldrig fortalt mig, at man gjør godt ved at kjøbe Malerier, at de virkelig ere til Nytte?«

»Men kjære Barn, det kunde du da selv tænke!«

»Du burde have lukket Øinene op paa mig, saa vilde jeg ikke have været saa misfornøiet, naar jeg havde vidst, at de Penge, jeg ansaa for spildte, kunde bringe Lys og Glæde i mangt et trængende Hjem.«

»Ja, hvor dumt det ogsaa er af mig!« udbrød Wulff. »Jeg burde have taget dig paa dit ømme Sted, dit gode fortræffelige Hjerte, saa kunde vi have sparet os alle de huslige Scener, som vore Malerier har forskaffet os.«

»Og jeg haaber da, du har givet en ordentlig Sum for det sidste her?«

Grossereren kløede sig i Nakken: »Jeg vilde have prøvet paa at faa dig til at tro, at jeg havde faaet det for Røverkjøb, men nu da Situationen har forandret sig, kan jeg jo godt rykke ud med Sandheden.« Grossereren hviskede sin Kone noget i Øret, hvortil denne nikkede tilfreds. »Og maa jeg saa spørge, hvorfra du har faaet Midler til at kjøbe Hedestrækningen?«

Maggie smilede: »Ja, det er nu min Hemmelighed; efter hvad du nys sagde, pleier du ikke at gjøre dig Skrupler med Hensyn til Hemmeligheder.«

»Dem vil jeg aldrig mere have,» skyndte Grossereren sig at svare — »tænk, at jeg har en saa velhavende Kone!«

Fruen kastede et Blik paa Lænestolen. »Min Hemmelighed bestaar ganske simpelt i, at Lænestolen maa hjælpe sig endnu iaar med sit gamle Betræk.«

»Det var deiligt, og endnu deiligere, at jeg herefter faar fuld Frihed til at gaa paa Auktioner.«

»Det kommer da an paa, hvilke Auktioner, og saa . . .«

»Nei, ingen Betingelser — jeg vil min

Sandten profitere af din Omvendelse, men herefter tager jeg dig med paa Raad.« Grossereren lukkede sin Kones Mund med et Kys. — »Og nu er jeg frygtelig sulten!«

»Frokosten har ventet i to Timer,« svarede Fruen, og saa gik Ægteparret til Frokostbordet.

Den Dag var der noget festligt udbredt over Hjemmet, noget aldeles nyt var draget derind, som havde en smittende Virkning paa Omgivelserne, hele Bohavet, saa endog den gamle Lænestol havde faaet en rørende Glans ved sig. Grosserer Wulff gik om Eftermiddagen med sin Kone under Armen op og ned ad Gulvet paa det slidte Bryslertæppe, der aldrig før havde kjendt til saa lette, elastiske Trin. Han præsenterede Maggie for alle Malerierne, der hidtil havde været som fremmede i hendes Hjem; nu vilde hun vide nøiagtig Besked om dem alle, kjende deres Forhistorie, saa Grossereren maatte opfriske gamle Auktionserindringer, hvad der satte ham i oprømt Stemning, saa han aldrig syntes at have tilbragt en saa behagelig Dag hjemme. Fruen fik flyttet sit Sybord saaledes, at hun daglig fra sin Plads kunde beskue Vesterhavet, og Mand og Kone blev enige om, at der var endnu et Par Vægpladser, der trængte til at udfyldes. Saadan en fuldstændig Forvand-

ling havde Vesterhavsbilledet tilveiebragt — intet Under, at det altid bar Prisen i Grosserer Wulffs Malerisamling.

»Det Maleri har sin Historie!« siger han betydningsfuldt til sine Venner, naar disse beundrende flokke sig om Maleriet.

»Den Dag, vi fik det Stykke, glemmer jeg aldrig!« foier hans Kone til, men naar saa Nogen vil have nærmere Besked, bryder Ægteparret kort af, smiler til hinanden og gaar hen og trykker en ung Dame i Haanden, der beskedent holder sig i Baggrunden. Denne er med i Komplottet, det er Malerens Hustru — baade hun og Maleriet ere gode gamle Bekjendte i Grossererens Hjem.

Guds Veie.

Det var Søndag for Jul. I Frue Kirke bølgede Mængden ind af alle Indgange til Aftensang. Kirken var oplyst — udenfor var det graa Decembertaage — alle Stole vare fulde af mørke, vinterklædte Skikkelser, det var tydeligt at se, at den Præst, der skulde prædike, havde en stor Menighed.

I sidste Øieblik, lige før han besteg Prædikestolen, banede en ældre, høi og sværtbygget Dame sig Vei til en af de første Stole fra Alteret. Det varede noget, inden hun kom til Ro paa de smalle, haarde Sæder; hun løsnede Kaaben og arrangerede sig paa bedste Maade, saa vendte hun sig om imod Prædikestolen, hvor den unge Præst, bleg og alvorlig, lod Guds Ord tone ud i den store Forsamling. Hans Foredrag var beaandet, det var ingen triviel Opramsen af

Bibelsteder, men han hentede Stof ud af Virkeligheden, og det er jo altid en rig Mark, som man er sikker paa fængsler Tilhørerne. Selv-om disse ikke altid laane opmærksomt Øre til de gamle Judæer og Jakobæer, saa kan man være vis paa, at en Prædiken hentet ud af Hverdagslivet, bygget paa en for os alle fælles Grund, altid vil have Krav paa Interesse og vinde Sympathi. Saaledes her. Nu give vore bevægede Tider jo ogsaa rig Anledning til fra Prædikestolen at tale et Alvorsord til Mængden, et Ord, der kan befæste de svage Sjæle og undertrykke de daarlige Tilbøieligheder, farlige Lyster, al den slette Udsæd, som Fritænkeri og Vantro spreder over Landet.

Og den unge Præst følte det, og han forstod at bruge sin Magt over sin Menighed; han holdt sig ikke til de gamle forslidte Sætninger, men han brugte friske Tanker, friske Udtryk og slog et Slag til Ære for Kristendommen. Han hentede Sjælene en for en op af deres Dyb, holdt dem i Lyset, i Virkelighedens Speil, kastede bort, hvad der hang ved af Smaalighed, Egoisme, Forfængelighed osv., men hvad der blev tilbage, det Gode i Menneskebrystet, var det kun en Gnist, den regnede han ikke for ringe, den var nok til at bygge et Liv paa,

naar man da selv vilde. Men Tidsaanden, den daarlige Tidsaand, svækker Folks Villie; derfor maatte man give Agt, passe paa, at ikke usunde Lærdomme fik Magt over Ens Sjæl, passe paa i Hjemmet blandt sine Omgivelser, thi det var jo desværre saaledes, at der i alle Forhold sporedes en Slaphed, en Tilbagegang — mellem Ægtefæller indbyrdes, mellem Forældre og Børn.

Ved dette sidste Forhold dvælede han længst. Den store Frihed, Folk nutildags giver deres Børn, misbrugte disse; man saae sjeldent rigtig inderlig Barnekjærlighed og endnu sjeldnere Taknemlighed. Altfor tidlig løsrev Børnene sig fra Hjemmet, flagrede ud paa egen Haand, ringeagtede de Ældres Raad, og naar de forlod Hjemmets Arne og selv stiftede Familie, var Egoismen den raadende, deres egen Fordel, eget Vel, den Axe, hvorom alt dreiede sig; naar de ikke mere behøvede de Gamle, blev disse skubbede til Side, trængt i Baggrunden. Barnets helligste Pligter forsømte de og bibragte derved deres Forældre en Smerte, et Saar, som de selv syntes uvidende om, fordi de saa sørgelig manglede den rette Følelse og kun levede paa Overfladen — udadtil istedetfor indadtil.

Saaledes talte Præsten, og en lyttende Moder, Damen i Stolen, ikke alene fulgte ham med

Opmærksomhed, men ved hvert Ord, han gik videre i Texten, viste en energisk Bevægelse med Hovedet, at hun bifaldt hans Ord, kunde tale med om de Ting bedre end nogen anden, thi det var jo netop hendes Anskuelser, han udtalte og saaledes gav Sanktion. Hendes livlige Øine gled frem og tilbage som for at kalde Folk til Vidne paa, at saaledes var det, hendes Barm bølgede op og ned, og skjøndt hun havde knappet Kaaben op, syntes den dog at forlange mere Plads for at kunne give efter for sin Bevægelse. Hendes Fingre trommede ivrigt paa Muffen, og et tilbageholdt Udraab banede sig Vei paa hendes Læber. Medens hendes Øine fulgte Taleren, vare Tankerne to Steder paa engang, baade her i Kirken og hos hendes Børn.

Tre Døtre — tre Døtre havde hun havt! Hun fik Taarer i Øinene ved denne Tanke, saa den Gisning laa nær, at hun havde mistet dem. Ja, hun havde mistet dem, ikke ved Døden, nei, det havde endda ikke været det værste — de levede alle tre i bedste Velgaaende, desværre! Der skød et lidenskabeligt Lyn ud af hendes Øie, saa sænkede det sig mod Muffen — en forladt Moder . . . ja, det var hun. Døtrene havde giftet sig. Det forfærdelige havde hun oplevet, at en anden tog Plads i deres Hjerter,

tog dem, Legeme og Sjæl, bort fra Moderen. Her havde hun siddet i den selvsamme Stol for kun faa Aar tilbage med sin rige Skat, de tre Døtre, smukke Døtre og gode Døtre, det turde hun nok sige, hun havde jo opdraget dem. Altid fulgte de hende i Kirken, ved alle Høitider saaes de sammen.

Uvilkaarlig lod hun Blikket glide hen ad Bænken for at mindes de unge Skikkelser, der dengang havde frydet hendes Hjerte, men trak det tilbage med et bittert Suk. Nu kom de aldrig i Kirken — ikke med hende i al Fald. Nye Sæder, nye Skikke, tænkte hun; nye Forhold, nye Pligter, burde hun have tænkt, men en lidenskabelig Moder er altid ensidig. Nu sad hun der alene, ganske alene. Manden, hendes Mand, levede ganske vist, men til daglig Brug kom han kun sjeldent i Kirke, kun ved de store Høitidsdage. Den Tid, da de alle vare samlede, var en lykkelig Tid.

Mon hun dengang havde paaskjønnet den? Det spurgte hun ikke sig selv om, men hun dvælede gjerne i Erindringen, og hun huskede alle Begivenheder, som vare de hændt igaar, Begivenheder, der vare knyttede til Frue Kirke. Først var der Konfirmationerne, hvor hun sad bagved Datterens smalle Ryg og glædede sig

hver Gang, der faldt en Taare fra hendes Øie og et rigtigt Svar fra hendes Læbe. Saa kom Bryllupernc — tre Gange Bryllup kort efter hverandre — de mange Lys i den prægtige Kirke, det store Følge, de straalende Uniformer, Brudgommen . . . ja Brudgommen havde altid været hende en Torn i Øiet. Naar han kom gaaende opad Kirkegulvet, sikker og bevidst, var det, som snorede hendes Hjerte sig sammen, han kom jo for at tage hendes Barn. Og det havde vist sig, at hun havde Ret i denne sin Forudfølelse af et kommende Onde.

Men dengang havde hun gjort sig Umage for at undertrykke denne Følelse og vendt sin bespændte Tanke til Datteren, Bruden, der endelig kom tilstede, og hendes Bryst svulmede af moderlig Stolthed. Af den lille Konfirmand med de smalle Skuldre var der bleven en høi, fyldig Jomfru; hun syntes næsten større end ellers i det lange, bølgende Slæb, ligesom at voxe bort fra Moderen, tænkte denne med Angst, da hun nærmede sig ved Faderens Arm — det havde berørt hende saa smerteligt, saa hun maatte hulke, men strax efter var hun beroliget; det var jo ved hendes Side, at Datteren tog Plads, og Brudgommen sad jo endnu kun ligeoverfor som en sort Skygge.

Saa kom det bevægede Øieblik, hvor Mand og Hustru foran Alteret blev Et. Den Aften havde hun endnu ikke rigtig kunnet fatte Betydningen deraf, men hun behøvede ikke lang Tid til at forstaa, at det betød Adskillelse mellem Moder og Barn. Rigtignok havde Døtrene paa deres Bryllupsdag baade kysset hende og grædt og forsikret hende, at de aldrig vilde glemme Bardomshjemmet — men se om de havde holdt deres Løfte! Nei, en sørgelig Lod var bleven hende til Del, Mændene havde draget deres Hustruer fra Moderen — det gjorde alle Mænd, egoistiske Skabninger, som de vare, blottet for Følelse Derfor kunde hun ikke lide dem, og det havde hun sagt til sine Døtre, kort og fyndigt, ærlig og oprigtig, som hendes Natur var; men istedetfor at give hende Medhold, vare Døtrene blevne fornærmede, og der var kommen en Kulde imellem dem, en Mangel paa Forstaaelse, som hun led haardt under. Udadtil gik det tilsyneladende fredeligt, men indadtil stod det kun maadeligt til. Afstanden mellem hende og Børnene blev større og større, hun mistænkte dem for at slutte sig sammen imod hende, og Ulykken var, at hun ikke kunde resignere. Havde hun endda kunnet det! Men naar man har Overflod af Kjærlighed og Varme i sit Hjerte, hvor kan

man saa det? Og lade sig nøie med Smuler, naar hun krævede fuld Fortrolighed og Ømhed — nei, Alt eller Intet.

Dette hendes Forhold til Døtrene var hende en Lidelse, en nagende Sorg, der tidt kom til Udbrud, men aldrig saa meget som idag. Man trænger til en Allieret i Sorg eller Glæde, men naar hun havde prøvet paa at vinde Nogen for sin Sag, faa et deltagende Hjerte til at fatte hendes Kummer, var det ikke altid lykkedes. Hun følte Uvillie mod Folk, Folk med halve Følelser. der saa let kunde opgive deres Døtre; hun fandt, det var en daarlig Kjærlighed, Ens eget Kjød og Blod maatte da altid blive en Del af En selv. Nu havde hun en Allieret i Præsten, han forstod en Moders Nød, og han berørte dette Thema i sin inderste Grund; hun vidste nu, at hun havde Grund til at beklage sig, til at sørge. Han læste Børnene ordentlig Texten, baade de vanartede, letsindige, de ukjærlige og ligegyldige, egenraadige Børn — det var altid en Opreisning, og der jøg en triumferende Følelse gjennem hendes Sjæl.

Men pludselig anslog Præsten en blød Akkord, han talte om Kjærlighed, der aldrig aflader, der taaler alt, fordrager alt, og han talte om dem, »der skal gives meget, fordi de have elsket meget.«

Hun saae sig selv som den sønderknuste Moder, og hun følte sig som en saadan, pludselig ydmyg og underkastende, og idet hun foldede sine urolige Hænder, bøiede hun sit Hoved dybt og bad af sin inderste Sjæl: »O Gud, du min Gud, giv mig mine Børn tilbage! Giv mig mine Børn, og paa mine Knæ vil jeg takke dig derfor, hvis du vil bønhøre en stakkels Moder!«

Som i en Drøm hørte hun Præstens Slutningsord, tillidsfulde, forhaabningsfulde, om hvorledes Vorherre tidt fører Menneskene, baade Gamle og Unge, ad snevre, mørke, tornefulde Veie, men at det maa saa være for at naa til Klarheden, Erkjendelsen af Guds Visdom og Almagt, for at naa tilbage i hans kjærlige Favn.

Hendes Bevægelse var saa stærk, at hendes Ben ikke mægtede at bære hende, men hun maatte blive siddende, medens Velsignelsen blev lyst over Menighedens Hoved. Hun havde begravet Ansigtet i Hænderne, og Korets Sang, der nu afsluttede Prædikenen, lød for hende som kommende fra en anden Verden. Tonerne ombølgede hende paa en sælsom Maade, og da de endelig forstummede, saae hun langsomt op, men blev siddende som lammet. Ligeoverfor i Stolen lyste tre kjendte Ansigter hende imøde; hun troede, hun tog feil og greb efter dem —

nei, det var rigtigt — en jublende Glæde foer gjennem Hjertet, det var hendes Døtre, der sad hos hende. Hun nikkede til dem, tale kunde hun ikke, men hun saae fra den ene til den anden. Den yngste sad halv gjemt bag Søstrene, det blonde Haar laa som en Sky over Panden, og Øinene vare fulde af Taarer. Hun saae paa de andre — alle havde de Taarer i Øinene, og Smilet var tvungent. Hele hendes Glæde svandt med Et. Børnene havde Sorg. Hun trykkede deres Hænder, og da Gudstjenesten var forbi, klyngede hun sig til dem, og de fulgtes ad ud af Kirken, hjem til hende. Hun ventede med at spørge, til de kom indenfor, saa vendte hun sig mod Døtrene: »Børn, kommer I ene?«

Den ældste Datter tog Ordet: »Ja, Moder, her har du os — vi vil blive hos dig for bestandig.«

»Men Eders Mænd — din Mand?«

»Aa, tal ikke om ham, han er en Bedrager, en Forbryder, han har bestjaalet den Kasse, der var ham betroet — jeg bliver ikke en Dag i hans Hus!«

»Nei, naturligvis,« svarede Moderen. Der var en underlig Kapsun paa hendes Stemme, og hun havde intet forfærdet Udbrud til denne Datterens Tilstaaelse.

»Og du, Laura,« spurgte hun henvendt til den næste, »hvad er Grunden til, at du søger tilbage til dit Hjem?«

»Hvor skulde jeg ellers være!« brast denne lidenskabelig ud. »Vilhelm har sat alt over Styr, spillet og ødslet! Han har levet over Evne — og nu er vi fallit. Du vil da vel ikke have, at jeg skal gaa omkring og tigge? Du har jo tidt ønsket at faa mig tilbage, Mo'r, nuvel her er jeg — Vilhelm maa sørge for sig selv.«

»Det maa han,« svarede Moderen med den samme underlige klangløse Stemme, som hun slet ikke syntes tilhørte hende selv. »Saa er der Asta tilbage!« Asta, det bløde, kjærlige Barn, den sidste i Rækken, den første i Moderens Hjerte.

»Asta!« I et Nu laa Asta ved sin Moders Bryst.

»Lad mig være her, blive her . . . jeg er forraadt, forladt,« hulkede hun. »Han elsker mig ikke mere — hans Hu staar til en anden — han har givet en anden min Plads. Jeg er saa ulykkelig — saa grænseløs ulykkelig!«

Der gik en krampagtig Skjælven gjennem Moderens Skikkelse. »Nei, nei — ikke dette! Min Gud, min Gud, nei — ikke paa denne Maade — ikke paa denne Maade vil jeg have

mine Børn tilbage. Du kan ikke mene det — ikke ville det saaledes!« Hun slog afværgende ud med Haanden, det var, som skulde hun kvæles. »Til Hjælp, til Hjælp!« raabte hun høit og faldt besvimet om.

— — — — — — — — — — — — — —

»Det er kun et Ildebefindende, skaf et Glas Vand, her er saa beklumret herinde,« hørte hun en Stemme sige, »blot vi kunde faa hende ud! Hent Madam Svendsen!«

Da hun aabnede Øinene, faldt hendes Blik paa en bekjendt Person, Stolekonen ved Kirken. »Hvor er jeg?«

»I Frue Kirke.«

»Gud være lovet!«

»Her har været for lummert for Fruen, og det er intet Under, at det har svimlet for Dem, saa meget her har gaaet for sig idag. Først har vi havt Høimesse, saa Altergang, Barnedaab, Begravelse, Aftensang, og nu Bryllup. Det er allerede en Stund siden, at Prædikenen er forbi, men Fruen har formodentlig sovet.«

»Sovet — nei, jeg har ikke sovet.«

»Naa ja, saa blundet lidt; hvis Fruen vil tage min Arm, saa kan vi snart komme ud i frisk Luft.«

»Ja, lad os det,« men hun blev alligevel

siddende. »Blot et Øieblik,« og da Stolekonen vendte sig bort, »Gud være lovet, at det ikke er Virkelighed!« Hun lod lettet Øinene glide henover de tomme Stolerader, nei, de var der ikke, Børnene. Gud være lovet! Hendes Blik faldt paa Alteret; Lysene fra de høie Kandelabre blændede hende; der stod et Brudepar deroppe.

»Og Hustruen skal forlade Fader og Moder og følge sin Mand.« klang det med høi Røst fra Præsten.

»Vorherres Svar til mig taabelige, forblindede Moder, der kun tænkte paa min egen Lykke og ikke paa mine Børns. Herre, jeg takker dig!« Hun foldede Hænderne og brast i Graad.

»Nei, nu maa Fruen ikke blive her et Minut længere, det gaar aldrig an.« Madam Svendsen tog uden videre Fruens Arm og trak afsted med hende. Denne lod sig lede som et Barn. Den friske Luft bortjog Taarerne fra hendes Kinder og Uroen i hendes Sjæl; en velgjørende Fred sænkede sig i hendes Sind, og frem for alt en dyb Taknemlighed over, at hendes Bøn ikke var bleven tagen til Følge. Freden stammede fra den rene, ægte Moderkjærlighed, som hun følte strømme gjennem sine Aarer, for første Gang i lang Tid uden Paahæng af den skjæmmende

Egenkjærlighed, der plettede den bedste, den reneste af alle Følelser. Hun følte som en Moder, en sand Moder, der hellere opgiver sin egen Lykke end sine Børns, og det Øieblik, hvor hun havde set dem i Fare, i Ulykke, havde gjort hende til en kjærlig, opofrende Moder igjen. Hellere give Afkald paa dem, aldrig se dem, end vide dem ulykkelige.

Da hun trak i Klokkestrængen udenfor sit Hjem, var hun bleven en anden, end da hun gik ud derfra; det sporedes strax ved hendes Indtrædelse — en ydmyg, bøiet Skikkelse, med en sælsom Blødhed i de haarde, markerede Træk.

Døren fløi op, og alle tre Døtre viste sig i Aabningen. Denne Gang var det ikke et Syn, det var Virkelighed; hun vidste jo, at det var Børnenes Tur at komme hjem den Søndag.

»Aa, Mo'r er det dig . . . hvor bliver du dog af? Vi har været saa urolige for dig!«

»Er det sandt, Børn?«

Hun gik med ind i Spisestuen, hvor Gassen var tændt, Middagsbordet dækket, og Familien samlet i smaa Grupper. Hun sank om paa en Stol, hendes Blik overfløi det Hele, dvælede med Kjærlighed ved Hjemmet. Og saa havde hun kaldt sig forladt! I Døtrenes Miner læste hun Bekræftelse paa den Ængstelse, de sagde at have

følt for hende, paa Svigersønnerne saae hun med andre Øine end før, den gruelige Skræk, hun havde oplevet, havde paa et eneste Øieblik lært hende at paaskjønne dem. Han, Grossereren, der stod saa fornøiet og legede med sin lille Pige, havde ikke spillet fallit, og Fuldmægtigen, den alvorlige, satte Mand, der holdt sig lidt i Baggrunden, var ikke rømt med nogens Kasse. Begge vare de retskafne, hæderlige Mænd. Marinemaleren, den smukke, raske Mand, der listede sig til at tage Asta om Livet — aa, hvor hun havde været skinsyg paa den Mands Kjærtegn — var ikke bleven sin Hustru utro. Vorherre havde givet hende gode, brave Svigersønner, hun havde blot aldrig villet indrømme det. En stor Sten var væltet fra hendes Bryst, den rullede saa langt, aa saa langt bort, og den tog andre med, som før havde trykket og hæmmet og stængt for al det gode og ædle, der virkelig fandtes hos hende.

Selv stod hun der i rørende Hjælpeløshed, medens Døtrene med stille Undren befriede hende fra Overtøiet, da de hørte, at Mo'r var bleven syg i Kirken. Det var saa nyt for dem at se deres Moder i blød Stemning.

»Tak, Børn, tak!« Endelig reiste hun sig, gik hen til Svigersønnerne og rakte dem Haanden;

det mindedes de ikke, at hun havde gjort i lang Tid. Der gik som en glad Trækning over Døtrenes Ansigter, det undgik ikke Moderen, og hun strøg sig over Panden — hvorfor havde hun dog ikke tænkt paa det før, ikke vidst det — Veien til Børnenes Hjerter gik naturligvis gjennem deres Mænd, dem de for Altret havde lovet at følge hele Livet.

»Tilbords, Børn!» Det var Husets Herre, der afbrød den alvorlige Stemning og nu hurtig tog Plads ved Bordet midt imellem Børnebørnene. »Om otte Dage har vi Jul — har I tænkt over det, Smaafolk?«

»Jo, Bedstefader, det tænker vi paa hver Dag «

»Det er, ligesom der allerede er Julestemning i Luften,« sagde Fruen, og de andre saae forbauset op ved den blide Klang i hendes Stemme.

»Og hvor skal saa Juleaften feires iaar?« spurgte Fruens Mand med lidt mindre Sikkerhed end før.

»Det maa Svigersønnerne bestemme; jeg veed, at de helst vil være hjemme hos sig selv.« Det blev sagt uden Bitterhed.

Døtrene saae op. »Iaar er det anderledes, lille Mo'r; du veed, Børnene havde Mæslinger ifjor i Julen, saa kunde vi ikke gaa fra dem.«

»Ja, og sidste Jul maatte vi jo til Vilhelms Moder, for ikke at gjøre hende bedrøvet.«

»Iaar,« udbrød Asta livligt, »havde vi tænkt os, alle tre Familier, at feire Juleaften herhjemme, hvis I da vil have os?«

Der blinkede noget vaadt i Moderens Øine — maaske det var Emmen fra den dampende Suppe paa Bordet — den dækkede i al Fald for den stærke Sitren over Munden. Blikket gled henad den lille Kreds omkring Bordet — aa, Vorherre havde dog hørt hendes Bøn, givet hende hendes Børn tilbage, og hun var ikke saa ulykkelig, som hendes Fantasi havde bildt hende ind.

»Gud velsigne Eder!« stammede hun aldeles umotiveret.

»Bedstemo'r er saa underlig idag!« hviskede en af Børnebørnene til sin Søster.

»Bedstemo'r har ikke været rask,« forklarede denne.

«Nei, Bedstemoder har ikke været rask, men nu bliver hun det snart; lad os drikke paa en glad Jul, Børn!«

»Tak, Svigermo'r!«

Lilierne paa Glion.

I.

»Montreux!« Det var Lægen, der udtalte Ordet, og det var ikke første Gang, det skete, men Patienten, der laa i Sengen, rystede smilende paa Hovedet.

»De veed, at det kan der ikke være Tale om.« Hun førte en Violbuket op imod Ansigtet og lod to mørke, kloge livlige Øine hvile paa Doktor Selmer, der sad ved Sengen. Hans Blik syntes et Øieblik at sænke sig i hendes for at læse hendes Tankegang, saa sagde han mere bestemt end før: »Det maa alligevel være saaledes, ellers indestaar jeg ikke for Følgerne; nu er det tredie Gang iaar, at den stærke Blodning har vist sig; De maa være umaadelig forsigtig med Deres Lunger og herefter kun tage Hensyn til dem.«

Eleonora, Ellie, som hun til daglig Brug blev kaldt, lod Violbuketten synke ned paa Tæppet, og man saae nu, at de Ansigtstræk, som Blomsterne for en Del havde dækket, vare usymetriske, navnlig var Næsen temmelig lang, Munden stor — det var kun Overansigtet, der var kjønt, den smukt hvælvede Pande, Øinene og det brune, krusede Haar. Haanden, der holdt Buketten, var lang og tynd med smalle, smidige Fingre. Figuren, der skjultes af det hvide, broderede Linned, tydede ikke paa Fylde eller kvindelig Ynde; men som hun laa der, halv febrilsk, halv træt, indrammet af Leiets Puder, var der noget eiendommeligt, paa sin Maade tiltrækkende, ved hendes Person, der fik Udtryk af det indre Liv — man saae den gode Forstand tegne sig paa Panden, lyse ud af Øinene, et freidigt Livsmod spille i Ansigtstrækkene.

»Ser De, kjære Doktor, vi har jo tidt talt derom, reise kan jeg ikke og pleie mig heller ikke; min Skole kan jeg ikke opgive, det er min Existens, min Levevei, som jeg har kæmpet for at naa i en Række af Aar, og nu, da jeg er ved Maalet, da jeg paa Grundlag af en Række Examiner osv. endelig er bleven Institutbestyrerinde og faaet en Skole at bestyre, som jeg med

Liv og Sjæl er hengiven, saa maa det bære eller briste — forlade den kan jeg ikke.«

Doktoren tilbagetrængte et misbilligende Udbrud. »Naar De endda kun vilde paatage Dem Hovedledelsen af Skolen og forresten forholde Dem selv taus og passiv, saa kunde det endda være — skjøndt nei, jeg kjender Deres Iver, Deres personlige Virksomhedstrang.«

»De har Ret; at fordømme mig selv til Uvirksomhed og til at give Pantomimeforestillinger, det duer jeg rigtignok ikke til,« svarede Ellie smilende — »saadan at sidde paa Stads, lade de andre arbeide og forresten holde min Mund — nei, mine franske Timer maa jeg absolut selv overtage; jeg elsker mine franske Timer, og jeg faar heller ingen Elever, kan De være vis paa, naar jeg ikke selv underviser i Fransk.«

Selmer rykkede utaalmodig paa Stolen. »Det er saa kjedeligt, at det økonomiske Spørgsmaal altid skal være det overveiende. Der gives dog virkelig andre Ting at tage Hensyn til.«

»Ikke for mig.« Hun saae raskt op. »Man maa jo arbeide for at leve.«

»Men naar det nu er tvivlsomt, om man kan leve, saa er det jo meningsløst at arbeide.«

Der gik et lille Ryk henover Ellies Ansigt. »Det er sjældent, at Læger ere saa ærlige at

sige os Sandheden; i Regelen er det modsatte Tilfældet.«

»Ja, det pleier heller ikke at være min Skik, og jeg bryder her et Princip, men ligeoverfor Dem maa jeg handle anderledes, fordi De er særlig stædig.«

»Maa jeg takke Dem, ikke for Skudsmaalet, men fordi De har sagt mig Deres Mening.«

Hun slap Buketten, som hun havde leget med; den faldt ned ved Sengen. »Men siden vi nu er ved Oprigtigheden, hvorlænge tror De, jeg endnu kan gjore det?«

»Jeg har jo sagt Dem, at hvis De følger mit Raad, reiser et halvt Aarstid til Syden og herefter opgiver alt Arbeide, al anstrængende Skolegjerning, kun beskjæftiger Dem med at pleie og passe Dem selv, saa kan jeg næsten garantere for, at De kan leve en Række af Aar og endda blive gammel. I modsat Fald . . .«

»Altsaa en Drivhusplante Resten af mit Liv!« afbrød Ellie sukkende. »Hvem har Raad til at holde Drivhusplanter — det har hverken Moder eller jeg; kan jeg ikke være en Støtte for hende, maa jeg da i det mindste hjælpe mig selv, og kan jeg heller ikke det — nuvel, en Byrde vil jeg ikke blive — ergo, maa jeg arbeide, til jeg

ikke kan mere, og gjøre min Pligt, og saa forresten lade Vorherre raade.«

»Hm!« Lægen havde reist sig. »De maa undskylde, at jeg ikke deler Deres Betragtning af Sagen eller kan beundre Deres Tænkemaade.«

»Jeg forlanger aldeles ikke at beundres; jeg synes kun, at det er saadan et ganske ligefremt Synspunkt, jeg har, men jeg veed nok, at Kvindearbeide ikke har Deres Sympathi.«

»Nei, jeg sympathiserer i al Fald ikke med Kvindernes Tankegang og Arbeidsmaade for Tiden; den har taget mig en gal Vending, og den ødelægger Kvindenaturen og Kvindekjønnet. Vi Læger forstaar os derpaa. Hvorfor ikke holde sig til de Opgaver, der ligger indenfor den kvindelige Sfære, hvorfor ikke hellere være Hustruer og Mødre?«

»Stop nu lidt, er det noget, man kan bestemme selv?« Der var et skalkagtigt Blink i de graa Øine, samtidig en let Vibreren ved Mundvigen, som hun søgte at dække med Lommetørklædet. »Synes De f. Ex. ikke, at jeg passer bedre til at være gammel Jomfru end til at være gift? Og naar der Ingen vil have En, er det saa ikke bedre at have en Livsgjerning, der holder En kvik og frisk i Sindet, end at blive en bitter, utaalelig gammel Jomfru.«

»Aa, enhver Kvinde kan vistnok blive gift; naar det ikke var lidt plumpt sagt, vilde jeg tillade mig den Ytring: »Enhver har sit Publikum«.«

»De mener, at mange grimme, uheldige Kvinder dog har en Chance . . . aa ja — der gives jo ogsaa tilsvarende Mandfolk, men det er ikke altid, at disse mødes eller parres. Den grimme, uheldige Kvinde er ikke udelukket fra at have Skjønhedssans, og hun er mange Gange saa taabelig at kaste sine Øine paa En, der staar over hende i personlige, legemlige Egenskaber; hun kan ikke slaa af i sine Fordringer, fordi hun selv er mindre kjøn, og saa . . .«

»Og saa?« spurgte Doktoren interesseret?

»Ja, saa gaar det naturligvis saaledes, at han, den saa heldig udrustede, ikke vil vide af hende at sige.« Ellie famlede nervøst ved Tørklædet.

»Altsaa ulykkelig Kjærlighed?«

Nu nikkede Ellie, men Øinene vare dybt sænkede, saa man kun saae de lange Øienvipper, der kastede en mørk Skygge paa den gullige Teint.

»Har De følt en saadan?« var Selmer lige paa Nippet til at spørge, men tog sig i det, for det vilde, foruden at være et næsvist Spørgs-

maal, tillige være en Indrømmelse af, at hun var styg og uheldig.

»De tiltror altsaa Mændene den Egenskab eller Feil at lægge al Vægten paa det Ydre?«

»Nei, ikke udelukkende, men at personlig Ynde og Tiltrækning er mest bestemmende i Valget af en Hustru; saa bliver der jo ikke andet for, end at vi andre, der ikke ere yndige, maa slaa ind paa en anden Løbebane end den ægteskabelige. Det er virkelig den haarde Nødvendighed, der tvinger os dertil, og I Mandfolk burde være de sidste til at afholde os derfra.« Hun havde nu atter gjenvundet sit sædvanlige gode Humør, og der var Skjælmeri i Tonefaldet.

»Ja, jeg tør nu slet ikke tale med derom, for jeg er jo Pebersvend og har altsaa ikke gjort mig skyldig i at lade en ung grim Kvinde sidde over.«

»Men De har ladet dem alle sidde over, det er lige saa galt; kan De ikke se, at Pebersvende have stor Skyld i, at der er blevet saa mange arbeidende, selverhvervende Kvinder.«

»Man veed aldrig, om De taler i Spøg eller Alvor, hvordan man har det med Dem!«

»Da synes jeg, at jeg har været meget aaben idag . . . Herregud, det er saamænd slet ikke saa deiligt at være selvstændig paa den Maade,

som vore arbeidende unge Kvinder er det, for det er jo dog kun en Kamp for Tilværelsen, og der er vist mange, der gjerne ville nedlægge deres Arbeide og slaa sig til Ro i en tryg, rolig og huslig Lykke.«

»Det undrer mig at høre Dem sige det, De, som altid higer og ivrer fremad og som har gjort Arbeidet til Deres Livs Indhold.«

»Fordi det er mit Livs Indhold, behøver det derfor ikke at være mit Livs Ideal. Jeg har gjort en Dyd af Nødvendigheden — det gjør vel de fleste.«

»Og naar der saa tilbyder sig en Leilighed til at slippe Arbeidet, saa vil De alligevel ikke gribe til.«

»Hvad skal jeg gribe til . . . I Læger sender os uden videre til Davos, Montreux, til de dyre Badesteder, uden at tænke paa, at vi ikke have Midler til at kunne rekreere os.«

»Aa, hvad Midlerne angaar, saa skaffes de let tilveie. Der gaar jo saa mange Pebersvende omkring, der maa være glade ved at faa Anvendelse for deres overflødige Penge, glade over at gjøre godt mod de Kvinder, som de indirekte have forbrudt sig imod.«

»Tys!« Ellie blev blodrød. »Kvinderne ere for stolte til at modtage Almisser.«

»Ja naturligvis, hellere holde paa Stoltheden og dø Tomme for Tomme. Frøken Ellie, De irriterer mig; med Dem kommer man ingen Vei.«

Ellie reiste sig halvt op og strakte Haanden ud. »De er rigtig en god Ven, min eneste, min bedste — jeg er ikke stolt, nei, men . . .« Ellie havde noget som Taarer i de mørke Øine, idet hun faldt tilbage paa Puderne igjen. »Lidt svag er jeg jo endnu,« sagde hun til Undskyldning, »men den sidste Blodspytning var heller ikke saa ringe endda.«

»Gudskelov, at De dog vil indrømme det; igaar vilde De betragte det Hele som en Bagatel. Er der ellers noget, jeg kan gjøre for Dem, inden jeg gaar?«

»Tak, hvis De vil kalde paa Moder og bede hende flytte nogle af de Blomster bort; jeg tror, de lugter mig for stærkt . . . eller hvis jeg maa faa Vinduet op?«

»Nei, Vinduet maa være lukket.«

»Men Veiret er jo saa deiligt.«

»Kan De ikke se paa Poplerne, hvor Vinden tager i dem!«

»Aa, Poplerne, dem kan man ikke rette sig efter — det mindste Vindpust sætter dem i Affekt.«

Doktor Selmer bøiede sig ned mod Bordet og bar egenhændig Blomsterne bort. »Hvem har dog givet Dem alle disse Blomster?«

»Gode Venner.«

»Beundrere?«

»Aa ja, det er altsammen Gaver fra mine Elever; de længes svært efter mig, hører hver Dag herop — men ikke sandt i næste Uge . . .«

»I næste Uge tales vi ved, for Alvor. Tænk nu kjønt paa Syden og paa Pebersvendene, der gjerne vil gjøre det godt for Dem, rigtig godt.« Han trykkede varmt hendes Haand, der skjælvede let, og idet han bøiede sig over hende, var han lige ved at udbryde: »Men De er jo kjøn!« for Udtrykket i hendes Ansigt, varmt og beaandet, slog ham, men han taug, for de Ord havde hun vel ogsaa betragtet som en Almisse.

Ellie blev liggende i en eftertænksom Stilling, efter at Doktoren var gaaet. Endnu da hendes Moder kom ind, rørte hun sig ikke, saa denne forbausedes over at finde den ellers noget utaalmodige Datter, der ikke holdt af at være bunden til Sengen, saa stille og rolig.

»Det glæder mig, at du finder dig saa godt i din Skjæbne; kan du huske imorges, da vilde du endelig forcere dig til at være rask og staa op.«

»Ja, det var egentlig dumt af mig; jeg ligger jo her saa godt; Smerter føler jeg ingen af — kun Velvære. Og saa denne Hvile for Legeme og Sjæl — det at vide, at jeg ikke behøver at styrte i de franske Stile, at det altsammen kan hvile. Hør, Mo'r, jeg er vist i Grunden en rigtig doven En, men jeg synes, jeg har det saa godt, hvor jeg er.«

Moderen smilede, men betragtede ængstelig Ellie, medens hun talte; der var noget i hendes Væsen, der gjorde hende urolig; mon det skulde være Sygdommen, der nedbrød hendes Kræfter?

»Tag Gardinet tilside, at jeg kan se det smukke brogede Løv. Ja, nu kommer jo Efteraaret, og du kan ikke tænke dig, hvor Doktoren har plaget mig med Syden. Det er jo Vanvid — det rene Vanvid.«

»Gud give, du kunde komme derned! Det er mit høieste Ønske. Du veed, at Agent Knudsens tager derned i Oktober, og at du kunde følge med, naar blot . . .«

»Jeg veed, hvad du vil sige, Mo'er.«

»Blot jeg kjendte nogen, som vilde tilbyde dig fri Reise og Ophold dernede.«

»Tal ikke derom; Du veed, at jeg kan ikke reise.«

Fru Eller forlod Sengen og gik hen til Vinduet, hvis hvide Gardiner hun slog tilside, for at Løvet, der slyngede sig om Vinduesposten derude, kunde ses inde fra Stuen. Ved det klare Skjær, der trængte ind, opdagede Ellie, at en lille Noterbog, der tilhørte Doktoren, var bleven glemt paa Toiletteborde. Hun strakte Haanden ud og bladede i Bogen. »Om man kunde finde noget interessant deri,« tænkte hun, men rystede strax paa Hovedet. »Det er kun en Sygejournal; lad mig se, hvad der staar idag, den 11te, om mig.«

Hun løb en Række Navne igjennem. »Der staar Ellie, slet og ret Fornavn, og nedenunder — »maa se at faa hende bort herfra snarest.« Doktoren har fundet det nødvendigt at skrive det op for ikke at glemme det; gjøres vel nødigt, naar man har saa mange Patienter.«

Hun lagde Bogen fra sig. »Nei, af hans Haand tager jeg ingen Reisepenge.«

II.

Som alle moderne Læger spiste Doktor Selmer til Middag Kl. 7. Til den Tid var han

færdig med sin Praxis og kunde rekreere sig i Hjemmet; Hjemmet bestod i en flot Ungkarlebolig, og en Husholderske, Pige og Tjener vare godt dresserede til at passe hans Smag og Vaner. Doktoren var ingen Kostforagter, men satte Pris paa et godt Bord, og det smigrede ham, naar hans Venner, Kollegaerne, roste hans smukke Borddækning og de udsogte Retter Mad; han skulde jo dog bruge sine Penge til noget, og har man ingen Familie, saa skylder man ligefrem Samfundet at give Pengene ud.

I gamle Dage var det altid Grossererne, der havde Ord for at give fine Middage, nu er det Lægerne, der excellere deri og ere gode Kjendere. Da der altid hersker et godt Forhold mellem dem indbyrdes, gjælder dette ogsaa paa det kulinariske Omraade; man veed saa omtrent, hvad man kan byde hverandre, og man byder kun af Aarets Førstegrøde; disse Lægemiddage ere for Lægerne saare beroligende; i andre Kredse risikere de at faa en meget banal Sammensætning, men indenfor deres egen Kreds løbe de ingen Risiko.

De ere sikre paa, at de Ænder, der blive serverede, ikke have tilbragt deres Levetid ved Stranden eller ernæret sig ved Affald af Fisk,

men derimod have nydt en standsmæssig Forpleining paa Herregaarde; det er ogsaa en Beroligelse at vide, at Kalkunerne ere kogte ved Damp istedetfor i Vand, for det er for Gourmander noget meget ærgerligt, at den bedste Smag af Kjødet gaar tabt ved en feilagtig Behandlingsmaade.

For Selmer var det en given Sag, at alt skulde være af første Sort, og hans egne Solo middage vare ogsaa afpassede efter denne Regel, uden at det derfor kunde siges, at han lod materielle Nydelser faa Magt over sig, hverken ved det daglige Livs smaa Forfinelser eller ved gode Venners anerkjendende Bifald.

At han selv skulde forblive ugift, var som ung aldrig faldet ham ind; han satte netop Pris paa et Hjems Hygge, og han havde indrettet sit Hjem netop med den Tanke for Øie at føre en Hustru ind deri. Men Tiden var gaaet, uden at han havde faaet Brug for den smukke Dagligstue, det nydelige Kabinet, undtagen naar hans Venner gjæstede ham og efter Middagen dampede alle Værelserne til. Til daglig Brug stod de ubrugte, hans Arbeidsværelse var ham tilstrækkeligt.

Hans Venner, der i Begyndelsen havde ansporet ham til at gifte sig, holdt efterhaanden

op dermed — man havde det jo saa rart, som det nu var, og man havde fastslaaet, at Selmer skulde have Lov til at forblive Ungkarl. Ogsaa Selmer havde fundet dette i sin Orden, skjøndt han ofte følte Savnet af et kvindeligt Væsen, naar han kom hjem fra sit Dagværk, og der Ingen var til at modtage ham. Ofte naar han sad ved det veldækkede Bord, følte han foruden Tomheden ogsaa noget andet. Hele hans smukt udstyrede Hus rettede ligesom en Bebreidelse imod ham — den at være ene om saa mange Goder, ikke dele dem med andre; her var jo Plads til Kone og Børn, og hele Maskineriet, Jomfru, Pige, Tjener, kunde ligesaa godt virke for flere Personer end for ham alene.

Det var næsten en Skam, en Synd — ja, egoistisk var det da i al Fald, og Ellies Ord idag havde rørt ved noget, der før var dukket op i ham. Disse unge, arbeidende selverhvervende Kvinder, som han saa ofte havde været vred paa, fordi de gik og ødelagde deres Helbred, var det mon ganske og aldeles deres egen Skyld? Dette med Pebersvendene kunde der maaske være noget i — de velhavende Pebersvendes Forpligtelser.

Nu sad Doktoren ved Middagsbordet, Hængelampen var tændt, og en fortrinlig Duepostei

duftede ham imode; et godt Glas Vin syntes at hjælpe paa Humøret, der var kommet i Ulave. »Aa hvad — man kunde da ikke gifte sig bare af Pligt, naar der ellers ikke var nogen, man særlig brød sig om — og Kvinderne nutildags havde jo saa mange Skavanker, baade legemlige og aandelige, og de udsprang som oftest af den forkerte Retning, de gav deres Liv.«

Doktorens Tanke tog pludselig Fart over til Kullen, hvor han havde tilbragt nogle Uger sidste Sommer. Han havde der set en Samling nette og nydelige Damer tumle omkring paa Klipperne, han havde siddet tilbords med dem i Pensionatet og snart bragt i Erfaring, at de næsten alle havde en Gjerning at varetage, at den og den enten var Lærerinde i Gymnastik, Massage og Sygepleie eller havde taget Privatlærerinde-, Institutbestyrerinde-Examen, var Tæller i en Bank, Kasserer ved en Forretning, Assistent ved en Telefon osv. — allesammen Kvinder i Stillinger, men hvilke Stillinger! Anstrængende Pladser, daarlig lønnede, Slid og Slæb fra Morgen til Aften, Smalhans i Kassen — det kunde han jo se af hele deres Maade at leve paa.

Kullen er som bekjendt et af de billigste Sommeropholdssteder, man kan faa; Danmark kan ikke opvise noget lignende, og saa var det

ligefrem rørende at være Vidne til de unge Damers Sparsommelighed — hverken Vin eller Øl tilladt — og høre, hvorledes de indbyrdes drøftede deres Finansers Tilstand, regnede ud, om der kunde blive Raad til endnu en Dags Ophold, og opsøgte Logis, Pokker i Vold mellem Fjeldene, i smaa tarvelige Hytter til 40 Øre pr. Døgn, hvor de laa i en gammeldags Slagbænk, der om Vinteren agerede Pulterkammer og havde en temmelig blandet Lugt ved sig.

Det interesserede ham at følge deres Færd, hvorledes de spiste til Middag i Pensionatet, men ellers holdt sig selv med tør Kost, hed det sig; deres Appetit ved Middagen, og den Iver, hvormed de kastede sig over »Smørgåsbordet«, vidnede om, at Frokosten nok havde været noget sløi, men alligevel kom de sig storartet i den kraftige Fjeldluft. Doktoren kunde særlig erindre en ung Dame, der var kommen til Kullen, hvid som et Lagen, med et underlig vakant Udtryk i Ansigtet, bevægende sig som en Automat; hans Opmærksomhed som Læge var strax bleven vakt, og han havde faaet at vide, at bemeldte unge Dame, samtidig med at hun havde læst til Artium, havde givet Timer i en Skole og udgivet en Skolebog. Nu kunde hun ikke mere

foreløbig, men var sendt tilfjelds for at samle Kræfter.

Doktoren var bleven oprørt over denne Mishandling af sit Legeme og dets Funktioner, og han var bleven bestyrket i sin Overbevisning om, at Kvindearbeide i den Form, Kvinderne paatog sig det, var ødelæggende; paa samme Tid var der, ham ubevidst, opstaaet en Sympathi for dem, som nu havde faaet Bestyrkelse ved hans Patients Ord idag: »Herregud, det er ikke altid af Lyst, man arbeider, men af Nødvendighed, og Mange vilde foretrække et husligt Livs Lykke og Ro.«

Doktoren havde reist sig, trykkede let paa den pletterede Bordklokke og gik ind i sit Arbeidsværelse, hvor Kaffen og Hvilen ventede. Men ogsaa derind fulgte de paatrængende Kvinder ham, og han sammenlignede deres Kaar med sine.

»Ja, naar Kvinderne endda efter endt Gjerning kunde rekreere deres Legeme med et solidt Maaltid og et godt Glas Vin, men hvormange tillade sig det? I Regelen er det ussel Føde, en Kvinde byder sig, naar hun selv skal koste den — en Føde, som intet mandligt Individ kan nøies med eller tænke sig at være passende for sig. Og atter var Sympathien spillevende.

Blev de saa syge midt i deres Gjerning, saa laa de der — havde ikke engang Raad til ordentlig Pleie; han kjendte det jo fra sin Praxis, og han havde Bevis paa det i Ellie. Tre Aar i Træk havde han foreslaaet denne Reise sydpaa og stadig maattet falde tilføie, bøie sig for Omstændighederne. Men denne Gang skulde hun give efter; han vilde ikke have paa sin Samvittighed, at hun skulde dø, og det var jo meningsløst, forbryderisk, naar han saa let som noget kunde give hende Midler til at reise, at han saa skulde hindres deri.

Blodet steg ham til Hovedet. Disse Pigebørn var alle saa umedgjørlige, vilde holde paa deres Selvstændighed, Uafhængighed. Det var jo taabeligt, Galmandssnak! Og hvordan skulde saa andre fornuftige Mennesker kunne hjælpe! Om han sendte Pengene anonymt eller lavede en Historie? Noget maatte der gjøres for Ellie, den prægtige Pige med sit lyse Hoved, sin gode Forstand, og som han havde kjendt en Række af Aar! Han var kommen der i Huset, baade som Ven og Læge, og havde adskillige Gange truffet Ellie i Selskabslivet. Hun havde en interessant Maade at tale paa, saa han havde altid valgt hende til Borddame, fordi man var sikker paa ikke at komme til at kjede sig. Man glemte,

at hun var grim, naar man talte med hende. Grim — var hun egentlig grim? Han erindrede en Aften, han havde set hende træde ind i en Selskabssal; hun var ifort en sort Silkekjole med langt Slæb, sort Tyll krusede sig om hendes Hals, og en Rose sad gjemt i Tyllet. Lang og smal var hun, men hun klædte sig med Smag og en vis Elegance, og saa havde hun dette fortrinlige Humør, der sjeldent gjorde Strike; om det end ikke kvidrede som en Lærke fra Morgen til Aften, saa skød det Lyn af Vid og Lune, og det gjorde, at et Sygebesøg hos hende aldrig blev trivielt.

Doktoren havde faaet Ild paa Cigaren og sat sig tilrette i Lænestolen.

»Hvis hun var bleven gift, var kommen i gode ordnede Forhold, hvor hun havde sin Plads i en Dagligstues polstrede Rede istedetfor i et Skolelokales snart kolde, snart indeklemte Atmosfære, saa havde der aldrig været nogen Grund til at ængste sig for hendes Lunger, men denne idelige Sliden paa Talestemmen, disse daarlige Temperaturforhold maatte nødvendigvis nedbryde en skrøbelig Konstruktion.

Hm, som det lod til, var hun ingen Fjende af Ægteskabet, men saavidt han kunde forstaa af Samtalen idag, var der noget som ugjen-

gældte Følelser iveien . . . der var En, som hun havde sat Pris paa, der ikke brod sig om hende — det var rigtig kjedeligt, og havde Doktoren havt ham her, denne Person, der vragede Ellie, saa skulde han ikke alene have rost hende for ham, men ligefrem raadet ham til at gifte sig med hende, for han vilde faa en livlig og begavet Kone, en god Kammerat; energisk og flittig var hun, og Følelse havde hun, det havde hun jo netop forraadt idag — blot hun kom til at tænke paa ham, den Utaknemlige, blev Stemmen bevæget. Mon det var En, der stod høit paa Livets Trappestige? Han maatte formode det efter Ellies Ord.

»Puh . . .« Doktoren pustede nogle Røgskyer fra sig, og mellem Røgskyerne saae han Ellie, ikke som hun laa i Sengen nys, men let paa, Taa som han havde set hende træde ind i en Selskabssal, hilsende tilhøire og venstre paa sine mange Bekjendte og derpaa med et glad Smil ile ham imøde.

»Naar han blot havde tænkt paa det noget før — saa havde det maaske ikke været umuligt . . . ja, hvorfor ikke? Han skulde som Ægtemand nok have holdt den slemme Sygdom borte fra hende, værnet og fredet om hende. Tænk, hvor godt hun kunde have havt det hos

ham i hans velhavende Hjem — men nu var det for sent — han kunde ikke bekvemme sig til at tage en svag Hustru — og desuden var hendes Hjerte jo ikke frit.«

Dermed troede Doktoren at have skubbet Ansvaret, Forpligtelsen fra sig og endelig at kunne blive de mange besværlige Tanker kvit. Men nei — Bebreidelsen, Selvanklagen, eller hvad man nu vil kalde det, der havde Tag i hans ærekjære Sjæl, lod sig nu, da den mente for Alvor at være den raadende, ikke sætte paa Døren. Den tog Plads vis à vis Doktoren og hviskede ham noget i Øret.

»Offer, Offer!« Doktoren holdt ikke af dette Ord, hverken for sig selv eller Ellie. Ikke fordi Tanken om et Offer var ham ubehagelig — der er Ofre, der netop skabe Sindsligevægt, men fordi — ja . . . hvad Offer var der i Grunden i at tage sig en Kone, som han i sin enlige Stand just trængte til — og navnlig Ellie, som han længe havde kjendt! Selv om hun ikke var det Ideal, han havde tænkt sig — hvad saa? Han var jo ud over den første Ungdom, og hun — ja, naar hun dog ikke kunde faa den, hun elskede, saa var det vel ikke det værste at blive gift med En, som hun dog havde kaldt sin bedste, sin eneste Ven. Naar de begge to

droges mod hinanden i Sympathi, hvorfor skulde der saa ikke komme Glæde og Lykke ud deraf! Hun vilde blomstre op, om end ikke som en Rose, saa dog som en Lilie i hans Hjem, hvor hun Intet skulde undvære, og han kunde for Fremtiden faa Tomheden i Hjemmet udfyldt . . . .«
Doktoren var med Et inde i Fremtidsprojekter af en saa behagelig Natur, at han ligefrem var taknemlig for de Tanker, der lige til for et Øieblik siden havde generet ham, og han besluttede, inden han gik tilsengs den Aften, ikke at spilde Tiden med Overveielser, men strax næste Dag at skride til Handling.

III.

Om Morgenen, da han vaagnede, var han ikke slet saa kry paa det; han havde om Natten havt en Drøm. Han stod oppe paa Kullen, rundt om sig saae han kjendte Ansigter — det var de unge Damer, som han havde gjort Bekjendtskab med sidste Sommer, og enhver af dem havde en ung Mand under Armen. Selv gik han rundt og lykønskede Smaapigerne, og alle saae de straalende fornøiede ud. Ellie var der

ogsaa, men hun stod noget afsides paa en fremspringende Klippe og var klædt i en lang sort Kjole uden mindste Pynt. Doktoren vilde gaa hen til hende, men Ellie gjorde et Skridt tilbage, hendes Slæb viklede sig om Fødderne paa hende, saa hun mistede Fodfæstet og faldt ned fra Klippen . . . . . .

I dette skjæbnesvangre Øieblik vaagnede Doktoren, men da han senere gjenkaldte sig sin Drøm, fortrød han næsten, at han havde afsendt en lille Billet forrige Aften til Ellie, saa tilbøielig var han til at tage Varsel af det uhyggelige Drømmesyn.

Ellie havde modtaget Doktorens Brev paa Sengen. »Hvis De befinder Dem bedre, maa De gjerne staa lidt op; jeg er her ved Totiden.« Det var hele Indholdet.

Og ved Totiden var Ellie parat til at modtage sin Læge. Hun havde ikke, som andre Rekonvalescenter, arrangeret sig i en Lænestol, omgivet af Bekvemmeligheder og Nipsting; hun var iført sin sorte Hverdagsdragt, og da Doktoren kom ind, sad hun ved et Bord, der skulde agere Skrivebord, og rettede Stile.

Doktoren rynkede let Panden. »Hvad ser jeg — Arbeide! Det har jeg ikke tilladt.«

Ellie smilede. »Det er et meget fredsommeligt Arbeide, kræver ikke Lungernes Hjælp.«

»Men skader Brystkassen. De sidder jo helt foroverboiet; Deres Stol er ikke indrettet til Bordet, og det er et meget daarligt Bord at sidde og skrive ved.«

»Her har jeg dog siddet mange Aar.«

»Ja, det er Ulykken.« Doktoren satte sin Hat fra sig og mønstrede hendes Udseende.

»De ser ikke rigtig rask ud idag — bleg og mat.«

»Aa, det er vist den sorte Kjole, der gjør det.«

»Ja, hvorfor har De ogsaa den paa — tag i det mindste lidt til Pynt — en Blomst, her er Violer.«

Doktoren knappede Frakken op og kom frem med en Buket.

»Tak, den er altfor kjon til at visne paa mit Bryst; maa jeg ikke hellere sætte den i Vand?«

»Nei, vist ei.« Doktoren talte kort og afgjørende, og saa tog Ellie og stak Violerne i sit Bælte.

Nu saae hun allerede bedre ud, tænkte Doktoren; det helt sorte misklædte hende.

»Lad os saa tale om Deres Fremtid. Som

De maaske veed, ere vi Læger tidt i Bestyrelsen for en eller anden filantropisk Forening, der paatager sig at yde Hjælp til Syge og Rekonvalescenter. Foreningen disponerer over Midler, der sætter os i Stand til at anbringe svagelige Personer paa Landet eller lade dem reise til Udlandet, og da De, som det lader, ikke holder af at modtage Hjælp af Deres Venner, saa haaber jeg, at De ikke har noget imod at modtage en Rekreationsreise, som bydes Dem paa disse Vilkaar. Da Midlerne dertil ikke ere saa ganske smaa, er det underforstaaet, at De under Deres Fraværelse kan honorere en Vikar til at forrette Deres Arbeide paa Skolen.«

Ellie havde under den Lektie, som Doktoren havde lært udenad, siddet og leget med en Lineal, som hun lod glide ud og ind mellem sine spinkle Fingre.

»De svarer ikke?« vedblev Doktoren.

»Det kommer sig af, at jeg er overrasket; jeg har nok hørt tale om Rekonvalescenthjem, men aldrig om at Foreninger kan bekoste saa lange og dyre Reiser — det undrer mig, at de kunne bestride det.«

»Frøkenen maa vide, at der paa Kuranstalter gives Rabat, ja der er endogsaa Fripladser at erholde.«

»Ja saa.« Ellies Blik hvilede prøvende paa Doktoren. »De taler saa haardt til mig idag — saa koldt — det er, ligesom De er vred paa mig.«

»Det er jeg ogsaa; De har spoleret mig den Glæde, at jeg selv maa række Dem en hjælpende Haand.«

»Virkelig?« Ellies Øine lyste.

»Ja, kan De ikke indse, at Glæden at hjælpe andre, kan man ikke helt undvære. Naa, lad os ikke tale mere om det; De modtager altsaa Tilbudet og holder Dem færdig til at reise med det Første. Det økonomiske, der jo var Hindringen, er nu ordnet, og De vil vel ikke paa Kvindevis finde paa andre Udflugter.«

»Naar jeg bare vidste, om det virkelig forholder sig saaledes, som De siger, om det ikke er en Historie, De binder mig paa Ærmet. Vil De forsikre mig paa Ære, at det er saaledes, som De forklarer — jeg vil vide klar Besked, jeg er ikke noget Barn, der lader sig sende bort.«

»Nei, De er ikke noget Barn, men en rigtig afskyelig stædig gammel Institutbestyrerinde!« Doktoren var vred. »Farvel, nu kan De have det saa godt; aldrig sætter jeg min Fod mere hos Dem; nu veed De Besked, man kan ogsaa

drive det for vidt med sin Selvstændighed.« Doktoren havde grebet sin Hat og var ved Døren, da Ellie bønfaldende kaldte ham tilbage.

»Nei, nei, De maa ikke gaa, jeg har baaret mig galt ad, tilgiv, jeg mente det ikke saaledes — jeg kan jo slet ikke undvære Dem.«

»Aa, Ellie, De volder mig Sorg og Fortræd, og naar De vidste, hvormeget jeg har tænkt paa Dem i det sidste Døgn, hvormeget jeg har at foreslaa Dem — altsammen til Deres fremtidige Held og Lykke!«

Der var en pludselig Varme i Doktorens Ord, Ellie hørte aandeløs efter.

»Forklar Dem.«

»Ja, jeg skal forklare mig, men først skal De love mig, at De reiser. Giv mig Deres Haand paa det.«

»Javel, jeg reiser — hvem det end er, jeg kan takke derfor.«

Ellie var som forvandlet, pludselig gjennembævet af stille Underkastelse, af Trang til at give efter.

Doktoren drog hende ned paa en Stol og beholdt hendes Haand i sin.

»Det er godt; og naar De saa kommer hjem, frisk og sund, har jeg et Forslag at gjøre. De afsætter Institutbestyrerinden . . .«

»Hvad vil det sige?«

»De nedlægger Deres Bestilling og vælger Dem en anden.«

»Hvilken?«

»Den, som er Kvindens egentlige Bestemmelse.«

»Jeg?« Ellie saae forfærdet, bestyrtet op.

»Hør nu, Ellie, vi har kjendt hinanden saa godt, at vi kan være oprigtige. Jeg har længe trængt til en Hustru, ønsket en saadan; De vil gjøre en god Gjerning ved at blive det. De veed selv, hvormeget jeg sætter Pris paa Dem, holder af Dem, tiltrods for at De stadig driller og piner mig.«

»Dem — Dem!« Ellie kunde ikke sige mere, men rystede over hele Legemet.

»Ja; er jeg saa gyselig, saa afskrækkende? Kan De ikke tænke Dem at leve sammen med mig? De skal have Deres Frihed, naturligvis, til alt, undtagen til at undervise. Jeg vil frede og hygge om Dem, ja det vil jeg.«

Der gik en Skygge over Ellies Ansigt. »Nei, nei, det kan ikke ske.« Ellie kæmpede for at tale. »Det er saa kjønt af Dem — ligner Dem saa ganske . . . Det er atter Deres gode Hjerte, der løber af med Dem. Først Reisepengene, og nu Ægteskabet.«

»Nei, ikke saa ganske; jeg tænker ogsaa paa min egen Fordel. Vær nu engang Kvinde og ikke Ræsonnør; lad blidere Følelser raade — dem har De, det veed jeg, hvorfor saa vise sig saa kold? Sig, at De vil være min, giv mig Lov til at være Deres naturlige Værge og Beskytter.«

Der gik en pludselig Smerte over Ellies Ansigt, en Lidelse, der var saa paafaldende, at Doktoren hurtig greb om hende, da hun vilde reise sig og holdt Armen om hendes vaklende Skikkelse.

Ellie udstødte et svagt Skrig; hendes Hoved faldt om paa hans Skulder, og en svag Blodstribe farvede hendes Læber. Hun førte hurtig Lommetørklædet til Munden. »Der kan De selv se — Skjæbnen vil det ikke — nei,« mumlede hun.

Doktoren løftede hende op, bar hende hen paa Chaiselonguen og bragte hende den Hjælp, der behovedes. »Jeg har ladet Dem komme for tidlig op — nu har De at blive i Sengen mindst 14 Dage.«

IV.

»Kjære Doktor! Me voilà i Montreux, min Vinterresidents. Mine Bekjendte, den Fa-

milie, med hvem jeg reiste, har lige nu forladt mig for at drage videre sydpaa. — Jeg er installeret i »Pension Beau-Rivage«; fuldt er her, næsten overfyldt. Det er muligt, at Opholdet her er godt for Ens Lunger — Ens Nerver har lidt svært ved at vænne sig til al den Uro, som Jernbaner, Dampskibe, elektriske Sporvogne og Hotelvogne foraarsage; alt foregaar paa en Strimmel Strandvei, der bugter sig under Klipperne og er saa latterlig lille, at man forbauses over, at der virkelig kan være Plads til hele Maskineriet. Opad Bjerget snor sig en »chemin de fer« til Glion, hvor der ogsaa ligger store Hoteller, men hvor Kurtiden først begynder i en senere Saison.

Jeg glæder mig til Foraaret at komme derop og trække Veiret, thi her forekommer det mig, at jeg er saa indelukket og indeklemt. Chillon er ligesom en Hængelaas, der lukker for Verden, der synes at standse her. Øiet kommer ikke længere end til »Dent du Midi«, der rager op og som en Mur slutter af for Genfersøens Dødvande. Folk har dog gjennemgaaende ikke samme Indtryk som jeg; de sværme for Slottet, for Chillon, som bader sine Mure i det blaagrønne Vand; de finder, at det dekorerer godt osv. Jeg bliver i Almindelighed trist, naar jeg ser paa

denne »Grab der Freiheit«, som det med Rette benævnes; det forekommer mig, at det spærrer mig Veien, at jeg ikke kan naa videre omkring Pynten — og naar jeg gaar mine daglige Ture langs Søen nedad mod Slottet og tilbage igjen, betragter jeg mig selv som en Arrestant i en Fængselsgaard.

De har forbudt mig at »parlere« for meget, saa jeg beflitter mig paa at være en meget kjedelig Bordfælle, men undertiden gaar Naturen over Optugtelsen, og jeg glemmer, at jeg er Patient, saadan morer det mig at tale mit Yndlingssprog, det franske. Forresten er det et rædsomt Driverliv, jeg fører; staar op Kl. 9, drikker Chocolade og forsøger at dræbe Tiden til Kl. 1, hvor der serveres Lunch. Hjemme havde jeg indtil det Klokkeslet rigtignok faaet en Masse Arbeide bedrevet, men her sidder jeg paa Stads og kan ikke komme rigtig med til at trække Tiden ud ved at gjøre Toilette, som jeg altid er vant til at besørge i en rivende Fart. Ak, hvor lidt Arbeidsmennesker dog duer til Beaumondens Liv, hvor indholdsløst, hvor tomt. De maa skrive ofte til mig, at jeg kan faa Leilighed til at beklage mig over Deres Tyranni imod mig.

Deres lydige Patient

Ellie.«

Ellies Breve vare altid Doktor Selmer velkomne. De indløb sædvanlig to Gange om Ugen, og han savnede dem, naar de ikke kom til den forventede Tid. Ellie havde ved Afskeden lovet ham at skrive flittigt om sit Befindende, og Korrespondancen blev ogsaa gjengældt fra hans Side. Doktorens Svar dreiede sig ikke udelukkende om at paabyde Ellie Forsigtighed, men der var altid et eller andet i hendes Breve, der trængte til Besvarelse, en lille Fægtning, der skulde leveres mellem to saa forskjellige Naturer, der søgte at komme i Harmoni med hinanden.

Og det morede Doktoren at afvæbne Ellie, faa hende over paa sin Grund, indtil hun igjen fandt Anledning til at desertere — for at værne om sin Smule Individualitet — skrev hun spøgende; Selvstændigheden havde hun jo opgivet den Dag, da hun gav Doktoren Lov til at bestemme over sig og havde fulgt hans Recept, der bød paa, at hun i et halvt Aar kun skulde kæle for sin egen dyrebare Person og lade sit daglige Arbeide bestaa i at tælle hvormange Gange hun hostede i Løbet af Dagen.

Ellie kjendte paa sig selv, at hun var undergaaet en vis Forandring, thi der var Øieblikke, hvor hun ligfrem nød at skulle give Afkald paa

en Anskuelse, hun før havde forfægtet, og føle sin kvindelige Afmagt ligeoverfor Doktoren.

Der var de Dage, hvor hun, naar hun havde skrevet et Brev, som hun vidste særlig vilde glæde ham, kunde gaa og vente paa hans Svar, der vilde komme varmt og hjerteligt, og naar hun da havde dette Svar, kunde hun gaa med Brevet i Lommen og læse det atter og atter. Det var blevet hende en Vane strax at maatte besvare et Brev fra ham, og mærkelig nok, havde Doktoren hjemme i Kjøbenhavn den samme Vane; man saae ham med Pennen i Haanden, kort efter at Postbudet havde afleveret den saa kjendte Konvolut med det udenlandske Poststempel; der var kun den Forskjel, at Doktoren afsendte sit Brev med det Samme, Ellie derimod røbede sin kvindelige Oprindelse ved at gjemme sit Svar til ham et Par Dage, inden det kom sfsted.

Det Baand, der denne Vinter knyttedes mellem Doktoren og hans Patient, var langt inderligere, end det vilde have været, hvis de begge havde dvælet paa samme Sted. Adskillelsen øvede sin Indflydelse. Han glemte hendes personlige Mangler for at glæde sig over det prægtige Aandens Liv, der udsprang af hendes Breve, og han betragtede hende som sin tilkommende

Hustru, skjøndt der ikke var vexlet flere Ord derom efter den sidste Scene i Hjemmet, der bestemte Ellies Reise. Han fortrod intet Øieblik sit Tilbud; tværtimod, denne Vinter lærte ham at skatte og forstaa Ellie og gjøre ham det til en kjær Pligt at skulle opfylde sit Løfte, naar hun helbredet vendte tilbage. I Brevene blev der aldrig hentydet dertil; Doktoren havde fattet af Ellies Væsen, inden hun reiste, at der ikke maatte tales om den Sag, men han troede at kunne tyde gjennem Linierne fra hende, at hun havde gjort sig fortrolig med den Tanke at blive hans Hustru.

Det smigrede ham, at han dog efterhaanden kunde vinde hende — og anede ikke, at hun for længe siden var vunden.

.... »Naar De er rigtig forsigtig og holder ud den foreskrevne Tid, skal jeg komme og hente Dem hjem til Foraaret,« skrev han i et af sine Breve. »Jeg husker, at jeg engang har været paa Glion, om det var i April eller Mai staar mig ikke rigtig klart, men det var da Lilierne stod i Flor. Oppe paa Glion er der en Slette, hel beklædt med Lilier; man kan se dem nede fra Montreux. Den første Gang, jeg saae dem, troede jeg, at det var Sneen, der endnu laa deroppe, indtil jeg erfarede, at det

var den friske lyse Vaar, der meldte sig med Duft og Skjønhed. Meld mig, naar Lilierne begynde at blomstre, saa reiser jeg strax, og vi vil saa i Fællesskab tage op til Glion. De, som elsker Blomster, vil forbauses over al den Ynde og Pragt, der er udfoldet mellem Klipperne; der er ogsaa en Rigdom af Bøgeløv, og det vil for Dem være som en Hilsen fra Danmark.«

Dette Brev fik en særlig Plads i Ellies Brevsamling, og hun svarede tilbage: »Jeg glæder mig til Foraaret — til Lilierne, De har stillet mig i Udsigt; naar mit Blik nu falder paa Glion, møder det kun de tørre Vinstokke; det er et kjedeligt trøstesløst Syn, men Foraaret vil med et Trylleslag give Liv til den døde Natur. Paa Gjensyn til Foraaret!«

Maaneder gik. — Ellie begyndte at blive utaalmodig og kjed af det stillesiddende Liv. Veiret havde en Tid ikke været gunstigt, saa Spadsereture vare indstillede. Ellie var kommen sig godt, ingen slemme Symptomer, ingen Hoste mere; de Efterretninger, Doktor Selmer havde fra Kurlægen selv, lød paa, at der var al Grund til at glæde sig over det gode Resultat af Vinterkuren.

Nu meldte Foraaret sig med Varme i Luften,

Kastanierne grønnedes og sprang ud i Blomst, hvide og røde vexlede de paa den lange Avenue langs Genfersøen. Det var en Øienslyst for Ellie at se det friske Grønne, den sydlandske Vegetation med sine matte mørke Farver havde hun ikke kunnet afvinde nogen Charme. Ellie gjorde smaa Udflugter sammen med de andre Kurgjæster til Vevey og Clarens. De elektriske Dampvogne førte dem i en Ruf til alle de skjønne Modebyer ved »Lac Lemann«. Hun holdt mest af at sidde oppe paa Taget af Vognen i Niveau med Trætoppene og Blomsterklaserne, der bugnede i yppig Pragt og viftede hende i Ansigtet, naar hun foer dem forbi. Vinstokkene opad Bjergene begyndte saa smaat at blive paaklædte, og Ellie skottede hver Morgen op til Glion for at se efter Lilierne, men hele April Maaned forløb, og der kom ingen Lilier, og som Følge deraf heller ingen Doktor.

— — »Jeg maa vist have forregnet mig,« svarede denne i et af sine Breve; »det er vist først midtveis Mai, at de springe ud.«

Og Ellie ventede; men saa en Morgen havde hun ikke Taalmodighed længer; der var mellem Gjæsterne Tale om en Tur til Glion ad »chemin de fer«, og man overtalte Ellie til at være med. Der var bestilt Lunch paa Hotel »Victoria«, der

dominerer Udsigten deroppe og hvorfra Montreux og Chillon ser ud som en Smule Legetøi. Ellie var henrykt over Udflugten og det storartede Panorama, dog allermest frydedes hun over Bøgen, der, lysegrøn og dunet, dannede en prægtig Ramme om den dybblaa Sø, hvor fixe Baade vuggede sig med de bekjendte hvide Latinerseil, der ligne udspilede Maagevinger.

Efter Lunch spredtes man omkring paa Terrainet; man havde et Par Timer, inden Toget igjen gik videre.

»Jeg maa hen at se, hvorvidt Lilierne er, om de snart tænke paa at springe ud — jeg har mine Grunde derfor,« sagde hun spøgende, »men der behøver Ingen at følge mig, jeg gaar helst alene.«

Man viste hende Veien — hun kunde ikke gaa feil, der førte kun den ene Sti opover. Vandringen var lidt besværlig, Stien snoede sig paa ujævn Klippegrund, dækket af fremmylrende Plantearter, stadig opad; om end ikke Stigningen var stærk, saa var den dog anstrængende for hvem der ikke var vant dertil.

Ellie, der længtes efter at naa sit Maal, gik raskt og følte sig snart forpustet og varm, paavirket af de stærke Solstraaler. Endnu saaes ingen Slette eller Eng. Hun satte sig et Øie-

blik under et fremspringende Klippestykke, hvor forbi der randt en Bæk; hun blottede Hovedet og drak af det kolde Vand.

Da hun atter kom ud af det svale Lukke, aabnede Landskabet sig for hende — hun stod ved Engen, ved Lilierne. Hun kunde kjende dem paa de lange, grønne, bladløse Stængler, der kneisede i Veiret, hver bar en Knop, der endnu var grøn, men om faa Dage vilde udfolde sig. Der stod de alle, Rad paa Rad, og ventede blot paa det Trylleord, der skulde forvandle dem.

Ellies Hjerte bankede af Glæde. »Nu kan jeg rolig skrive til ham, at han skal komme, inden han naaer hertil, har vi dem i deres fulde Pragt . . . Hvor det var en god Ide af mig at gaa herop!« Hun tog Plads mellem Lilierne, plukkede nogle at tage med ned og hensank i Betragtninger. Om knap en Uge kunde han være her, og saa . . . ja, om dette saa kredsede Ellies Tanke. Hun havde skubbet det fra sig, Afgjørelsen, men nu følte hun, at den kom hende nær. Paa hans sidste Brev havde hun mærket, at han lagde en vis Betydning i at skulle hente hende hjem, som han ikke bestræbte sig paa at skjule. Turde hun — burde hun modtage den Lykke, han bød? Hjemme havde det staaet for hende som en

Umulighed, ikke alene fordi hun var svag, stemplet, som hun kaldte sig, men fordi han ikke elskede hende.

Men nu? . . .

Baandet var fæstnet imellem dem gjennem de lange Maaneder, og hendes Sundhed var atter vendt tilbage. Vilde det være formasteligt at tro paa en Lykke, den høieste af alle, at blive Hustru, hans Hustru? Hjertet raadede til, Forstanden fra; hendes Sjæl bad i Løndom om et Tegn, et Tegn fra Vorherre, hvad der var det rigtigste, det lykkeligste for ham og hende.

Saa bevæget havde Ellie aldrig følt sig, som hun sad der, bleg som en Lilie mellem de mange Blomster, der først skulde til at begynde deres Liv; hun glemte Tid og Sted. Den brændende Sol, der havde skinnet saa paatrængende, veg pludselig bag en Sky, der mægtig truende reiste sig mellem Fjeldene og lod Ellie fare op med et lille Gys. Hun kaldtes tilbage til Virkeligheden ved et Par kolde Draaber, der faldt fra den overtrukne Himmel og varslede om et Uveir, der var i Anmarsch. Det gjaldt om at være tilbage i Hotellet, inden Uveiret brød løs.

Et Blik paa Klokken forskrækkede hende; hun maatte skynde sig, hvis hun skulde naa Toget i rette Tid og træffe de andre i Selskabet.

Ellie hastede afsted, men Uveiret var dog hurtigere; det indhentede hende, og uforberedt som hun var, blev hun gjennemblødt. Selv om hun havde tøvet underveis, havde der dog ikke været noget Hus eller Hytte, som hun kunde have tyet ind i. Naar det regner for Alvor i Schweiz, er det ikke som paa Sletteland; Vandet skyller, fosser og bruser, Fodstierne blive til rivende Bække og Floder, der oversvømme alt — det er umuligt at gardere sig, naar et saadant Skybrud bryder løs, det tager fuldkomment Magten fra En.

Ellie kæmpede sig tappert frem, og da hun endelig naaede Hotellet, saae hun Jernbanetoget som en Slange skyde sig ned i Dalen — hun kom alligevel for silde. Naa, Ulykken var ikke saa stor, og hun ræsonnerede som saa, at det maaske var ganske heldigt, at hun ikke var kommen tidsnok, da hun i sin vaade Tilstand dog ikke kunde være reist med Toget, hvorimod hun nu strax kunde tage sine Forholdsregler; hun vidste jo, hvor farlig for hendes Sundhed enhver Uforsigtighed var.

Saa forlangte hun resolut et Værelse paa Hotellet, afførte sig sit vaade Tøi og gik strax tilsengs, skjøndt det var midt paa Dagen. Paa »Victoria« vidste man ikke andet, end at det

var en Turist og ikke en Patient, man havde for sig; man gav hende et Værelse, der havde staaet ledigt hele Vinteren og som havde de for slige Værelser mindre heldige Egenskaber. Lagenerne vare kolde og klamme, men Ellie fjernede dem strax, da hun følte den ubehagelige Fugtighed og svøbte sig ind i det røde Filttæppe; derpaa lod hun sig bringe en Kop varm The. En heftig Kuldegysning gjennemrystede hende, der dog snart afløstes af en glødende Varme, som Ellie mente maatte være velgjørende. Den lange, lyse Eftermiddag laa hun og kastede sig frem og tilbage, indtil hun fik en Pige paa Hotellet til at give sig Skrivematerialer.

Hun skrev et Par Ord ned til Pension »Beau-Rivage«, adresseret til en Dame blandt Pensionærerne, hvori hun fortalte, hvad der var hændet og bad hende om at sende nogle Klædningsstykker op til Glion næste Morgen. »Hvis Doktoren skulde spørge til mig, er det ikke nødvendigt at fortælle ham om mit lille Uheld; jeg tænker at kunne komme tidlig tilbage imorgen Formiddag.« Hun fik et Bud til at løbe ned med Brevet, og medens hun havde Pennen i Haanden, kunde hun ikke modstaa Fristelsen til ogsaa at skrive nogle Linier til ham, Vennen

i Kjobenhavn, og melde ham, at Lilierne paa Glion stod i Udspring.

»Endelig er Tidens Fylde kommen,« skrev hun, »Lilierne ere parat til at modtage Dem, og Deres egen Lilie, som De saa tidt har kaldet mig, længes efter Dem. De skal blot se, hvor kjæk og frisk hun er bleven!«

Brevet var adresseret fra Glion, men Ellie meldte ikke noget om, at det var skrevet fra Sengen eller om hendes ufrivillige Ophold paa Bjerget. Hun lagde en af de Lilieknopper, hun havde plukket, ind i Brevet efter at have aandet et svagt Kys paa den. Det var ikke før hændt, at hun havde skrevet saa uforbeholdent, at hun længtes, lagt sine Følelser saa udelt for Dagen, men efter den Spænding, hun havde gaaet i, var der indtraadt en pludselig Lyst til Hengivelse, til Ømhed og Kjærlighed. Hun havde jo saa længe maattet bekæmpe den — nu skulde der ikke være nogen Misforstaaelse imellem dem — han maatte gjerne vide, hvor høit, ja hvor inderligt hun elskede ham.

Trods det Ildebefindende, hun mærkede, greb mere og mere om sig, følte hun sig dog saa glad og lykkelig den Aften og Nat — hun kunde nu tælle Dagene til hans Ankomst!

V.

Doktor Selmer modtog ikke Ellies lille Epistel; da den naaede sit Bestemmelsessted, var han allerede reist fra Danmark. Et Telegram fra Montreux, afsendt fra Kurlægen, havde kaldt ham bort.

»Frøken Ellie syg — Lungebetændelse — kom hurtigt — Fare.«

Og han reiste Dag og Nat og var trods sin store Smerte glad ved at høre, at han ikke kom for silde. Han traf ikke Patienten i Montreux, som han havde ventet, men oppe paa Glion, og han hørte nu først de nærmere Enkeltheder, der havde fremkaldt Katastrofen.

Ellie blev ikke overrasket ved at se ham hurtigere, end hun havde ventet, hun havde ikke rigtig Rede paa Dagene og syntes, at det var umaadelig længe, hun havde ligget deroppe og ventet paa ham.

»Ja, jeg skal vel have Skjænd,« sagde hun med et Forsøg paa at smile, idet hun rakte ham Haanden, fordi jeg selv har været Skyld i denne Historie — men det er ikke saa slemt — det er kun en Forkjølelse.«

Doktoren skjændte ikke, men saae meget alvorlig og bekymret ud, især efter den Undersøgelse, han paa Kurlægens Opfordring havde

anstillet. Han kunde ikke slaa ind paa Ellies spøgende Tone, og han kunde heller ikke sige hende, at det bar mod Døden.

Der gik nogle Dage, og Ellie begyndte at ane Sandheden. Den barmhjertige Søster, der pleiede hende, betragtede det som sin Pligt at forberede hende, og Doktorens sorgmodige Ansigt gav ikke meget Haab.

Altsaa dog — netop nu!

Der gik en Sky henover Ellies rene, klare Pande, og der var et Øieblik, hvor Hjertets Krav som en varm, mægtig Bølge steg op og vilde tiltrodse sig sin Ret, men Ellie gjennemkæmpede Prøvelsen og tvang Kravet til at synke tilbage, hvorfra det kom. Ellies klare Aand, der var modnet til at se Kjendsgjerninger under Øine, blev ikke forfærdet ved Kundskaben om Dødens Nærmelse, og hun veg ikke tilbage for at gaa tilbunds i Tanken. Hun gik ikke i Rette med Vorherre eller Skjæbnen, tværtimod — hendes Sjæl havde jo hin Foraarsmorgen, hvor hun knælede mellem Lilierne, bønfaldt Vorherre om et Tegn — og Vorherre havde nu givet hende Tegnet. Hun havde kun at takke ham for hans Naade, at han havde givet et Svar, og saa forresten bøie sig under hans Villie.

Og som hun laa der under fremmed Himmel

uden nogen af sine Nærmeste hos sig, følte hun hele Velsignelsen af at staa i sin Faders Haand; den Haand, der havde veiledet hende, der vilde bryde Livet af, den vilde ikke svigte hende i det afgjørende Øieblik. Den vidunderlige Ro, Klarhed og Lykke, der kan hvile over Døende med den rette Tro, sænkede sig ogsaa over Ellie; Smerter var hun forskaanet for, kun en forunderlig Svaghedstilstand, der havde sin særegne Sødme og virkede husvalende paa hende.

Det er svært at resignere — at maatte give Afkald baade paa Liv og Kjærlighed, men for Ellie, der var vant til at betragte Liv som identisk med Arbeide og for hvem Elskov i mange Aar havde staaet som noget uopnaaeligt, var Resignationen ikke saa svær. Den hende medfødte Evne til at kunne ræsonnere fornuftigt, svigtede hende ikke. Derfor overraskedes Doktoren, der de første Dage maatte tro, at hun var uvidende om sin Tilstand, ved pludselig at finde hende saa rolig og behersket, og han, som havde vurderet hendes klare Forstand gjennem den i Vinter førte Brevvexling, kom nu til at lære hendes Sjælsstyrke at kjende. Men han skulde blive endnu mere overrasket.

Den Eftermiddag, Ellie lagde sig til Hvile i Hotelværelset paa Glion for aldrig at reise sig

mere, havde hun fattet den Beslutning at lægge sit unge rene Hjerte blot for den Mand, hun elskede; der skulde ingen Misforstaaelse være imellem dem. Og nu da Døden forhindrede hende i at blive forenet med ham, var der endnu mere Grund til ikke at skjule den Ømhed og Længsel, hendes Kvindehjerte rummede.

Og saa kom hele hendes Hemmelighed for Dagen, som Doktoren med den for Mandfolk mærkelige Mangel paa psykologisk Blik, naar det gjælder deres nære Omgivelser, aldrig vilde have opdaget af sig selv. Hele den Ham af Forstillelse, som Ellie havde fundet nødvendig at iføre sig det sidste Aar, strøg hun nu resolut af sig, og frem kom et rigt, varmt, dybtfølende Gemyt, saa ægte kvindeligt, som Doktoren nogensinde kunde ønske sig det.

Saa ægte kvindeligt var det ogsaa, at Ellie nu, da Skallen var bristet, ikke hæmmede for det Følelsens Væld, der rørte sig i hendes Indre. Naar en Kvinde afslører sig selv, saa sker det gjerne fuldt ud.

»Og jeg, som troede, at det var en anden, og som var vred paa denne Person, fordi han ikke forstod Dem!« udbrød Selmer.

»Det var hele Tiden Dem og ingen anden, og derfor turde jeg ikke tage imod Deres Til-

bud, fordi De ikke elskede mig — men saa senere, i Vinter, troede jeg at føle, at Deres Interesse for mig var vaagnet — paa en anden Maade end før; har jeg gjættet rigtigt?«

Doktoren nikkede taust.

»Og saa begyndte Muligheden om et Ægteskab at dukke op. Enhver har jo Lov at hengive sig til en smuk Drøm — nogle kalde det Illusioner og mene, at man kan være dem foruden. Hvorfor det? Selv om Illusionerne briste, saa har de dog givet deres Lykke; jeg vil ikke undvære mine. Deraf kan De se, at jeg slet ikke er saa moderne, som De antager,« tilføiede hun med et Smil.

Doktoren tyssede paa hende — nu maatte hun ikke tale mere, ikke ophidse sig; han saae, hvorledes hendes Kinder blussede, og de altid saa livlige Øine havde faaet en forhøiet Glans, der ikke var sund. Men Ellie rystede paa Hovedet. »Nu behøves der ikke mere Forsigtighed, Gudskelov, lad mig nu faa Lov til at tale ud, medens jeg endnu kan.« Doktoren greb hendes Haand og holdt den i sin; hun læste i hans Blik den inderlige Sympathi, der Dag for Dag var voxet, den viste ham hendes Sjæl i dens rette Belysning; en Sjæl, der var værd at eie, værd at elske.

Ellie saae vemodigt hen for sig. »Det er

Lilierne, der blev Aarsagen til min Død; havde jeg ikke været saa utaalmodig og længselsfuld efter at se dem i Udspring, saa havde jeg maaske nu siddet rask og frisk nede i Montreux. Havde Uveiret ikke overrasket mig, saa var Sygdommen undgaaet, vil maaske andre sige — nei — Aarsagen ligger kun tilsyneladende i de ydre Omstændigheder; jeg tror saa vist, at der er en dybere Grund, og at Vorherre her som i alt raader og tager Bestemmelse til mit, til vort Bedste. Underligt nok, de Lilier har spøget i Hovedet paa mig som noget forjættende om det store, det herlige, der vilde komme . . . nu kommer det, men paa en anden Maade, end jeg havde drømt om. — De kjære duftende Lilier blev intet Brudetæppe, hvorpaa min Fod skulde træde, men et Ligklæde at brede over min Grav. For ikke sandt, De vil jo nok plukke dem og lægge dem der.«

Hun foer med Lommetørklædet over Øinene, hvor Taarerne piblede frem. »Og hils saa min kjære, stakkels Moder og sig hende, at jeg er gaaet herfra, glad og tilfreds, og hvis De kan og vil, saa vær hende en god og trofast Søn. Nu tager jeg med Glæde alt af Deres Haand, lydig og ydmyg, som jeg er bleven.«

»Tak, Ellie, tak for alt, hvad De har sagt

mig i denne Stund. Synker end vor Fremtids Lykke sammen, saa bygges der dog et rigt Minde, der vil staa til evig Tid; der knyttes et Baand imellem os, der er varigere end alle jordiske.«

Doktoren bøiede sig, som dreven af en pludselig Tilskyndelse, ned over Ellie og trykkede sine Læber mod hendes. »Min tappre, trofaste Ellie, min kjære Brud!«

Ellies Arme laa om hans Hals, og hun hviskede ømt: »Nu er jeg fuldkommen lykkelig!«

Maisolen skinner varmt og sommerligt nede i Montreux, hvor Patienterne efter endt Kur ere i Færd med at bryde op, og Turisternes Skare er begyndt at indfinde sig. Paa Hotellerne har man travlt med at lufte ud til de nye Gjæsters Ankomst, og det Spørgsmaal trænger sig uvilkaarlig frem, om der ikke er noget uhyggeligt i, at sunde Mennesker drage ind i de Beboelsesrum, der hele Vinteren have været optagne af mer eller mindre brystsyge Personer? Burde der ikke i Syden, ligesom Tilfældet er i Norden, Norge f. Ex., være Hoteller, der kun modtage Tæringssyge, og igjen andre, hvorfra disse ere udelukkede?

Fra »Victoria Hotel« paa Glion bevægede sig

et Ligtog opover Høiderne til den lille Kirke, et Stykke Vei derfra. Kisten, der blev baaren af Schweizere, var bedækket af hvide Blomster; det var Lilierne, der her udfoldede sig og aandede en sød Vellugt henover Ellies afsjælede Legeme. Ved Siden af Kisten gik Doktor Selmer, hensunken i dyb Taushed. Af og til gav han Bærerne et Tegn til at standse. De satte Baaren varsomt ned; rundt om mødte Blikket Lilier, kun Lilier; i statelige Rækker stod de opstillede, ens af Høide og ens af Udseende, med et Præg af præstelig Værdighed over sig. Det var den selvsamme Vei, som Ellie var gaaet den skjæbnesvangre Dag, der bragte hende Døden; der, hvor hendes ivrige Blik havde speidet efter Blomsterne, der stod de nu og paraderede til Ære for hende.

Da Toget atter satte sig i Bevægelse, tog Doktoren en Haand med i Baaren og slap den ikke, førend han havde naaet Kirkegaarden paa Fjeldet med de simple, malede Trækors. Her skulde Ellie hvile og ikke nede i Dalen, der var forekommet hende saa mørk, trang og indeklemt. Nei, op paa Høiden mod Lyset — i Frihed. Saaledes havde Ellie ønsket det.

Inden Døre.

Der var aldeles ingen Grund til at betænke sig — efter alle indhentede Oplysninger og Kjendsgjerninger var Hr. og Fru Kruse et saa agtværdigt og respektabelt Ægtepar, som man vel kunde ønske sig, og i hvis Hus man med fuld Fortrøstning kunde anbringe sin Datter. Det Faktum, at de vare velhavende og uden Børn, maatte endnu mere bidrage til, at Pladsen som Selskabsdame — eventuel Datter i Huset — maatte anses for meget attraaværdig.

Derfor betænkte den lille Doktorfrue sig heller ikke, hun, hvis Barn søgte Pladsen og mellem alle de Lysthavende, der havde indfundet sig i det Kruse'ske Hus, havde størst Chance for at blive antaget.

»Jeg søger en ung Pige,« sagde Fru Kruse, »der kan opfylde en Datters Pligter, Lønnen er

ikke stor, men Arbeidet ogsaa let, det indskrænker sig til at være om min Person saa meget som muligt. Jeg sætter Pris paa Tækkelighed, Beskedenhed, og saadant finder jeg hos Deres Datter; de andre feiende Damer, der have været heroppe, behage mig slet ikke.«

At Fruen havde saa god en Smag og strax havde opfattet hendes Datters Væsen, var jo en Anbefaling mere i Doktorkonens Øine, og denne ønskede Intet hellere end at faa Afgjørelse med det Samme. Hun sad paa Kanten af en fløilsbetrukken Stol i den elegante Dagligstue og vovede knapt at trække Veiret i de herskabelige Omgivelser, hvor Alt imponerede, ligefra de mørkeblaa Fløils-Portièrer, der i tunge Folder faldt ned paa Gulvtæppet, til de høie Kandelabre med de svære Lys. Et Hus, der bar Præget af Velstand, uden alligevel at være overfyldt med Luxusting, tænkte Fru Verner. »Hvor deiligt for min lille Elise at bo her i disse store smukke Rum.« At leve i smukke Omgivelser skulde jo have god Indflydelse paa Sindet — havde hun hørt sige.

Hun selv havde aldrig nydt den Lykke at leve i smukke Omgivelser. Hverken ude eller inden Døre var der noget tiltalende i den lille Landsby, hvor hendes Mand nu i en Række Aar

som Læge havde slidt og stridt for at skaffe Brødet til Kone og Børn. Nu var Elise voxen og maatte hjemmefra for at lette lidt paa Udgifterne, men da der under hendes Opdragelse ikke havde været Raad til at uddanne hende som Lærerinde efter Nutidens Krav, saa var der kun to Ting at vælge imellem — Selskabsdame eller Husjomfru. Dette Sidste kunde Elise, der var vant til at gaa i Huset hjemme, godt have paataget sig, men hendes Moder, der selv ikke var bange for at bruge sine Hænder til al Slags Arbeide, vilde dog saa gjerne skaane Elises smaa Fingre for at røre ved Gryderne i en Husholdning paa Landet, hvor hun maatte staa op Kl. 4, gaa paa koldt Stengulv og risikere at faa Frost og Vabler i Hænderne, med mere; dette var noget andet — og i sit Hjertes fulde Taknemlighed trykkede Doktoren Fru Kruses Haand ved Afskeden og lovede at sende Datteren snarest muligt. Fruen saae rolig paa den lille bevægede Doktorfrue. »De vil ikke komme til at fortryde det; Deres Datter vil her faa et Hjem, som ikke mange Steder. Vi leve et roligt og stille Liv, min Mand har trukket sig tilbage fra Forretningen, og vi sætte Pris paa daglig Hygge inden Døre. Selskabs-

livet med al sit Humbug har aldrig tiltalt os derfor har vi helt unddraget os det.«

»Saa behøver jeg altsaa ikke at tænke paa Toiletter til Elise,« sagde Fru Verner.

»Toiletter! — nei; en solid, nobel daglig Paaklædning er, hvad jeg vil sætte Pris paa — til Pynt er her ingen Anledning.«

Fruen kastede et Blik paa Fru Kruses ulastelige Ydre og et ditto paa de Fløils Portièrer — de ligesom syntes at istemme deres Eierindes »nobel, solid« — og hun besluttede i sit stille Sind at forsyne Elise med to Søndagskjoler til Hverdagsbrug her; en let lys Dragt for mulige Eventualiteter vilde hun dog smugle med ind.

Da hun kom tilbage til sit eget beskedne Hjem, hvor Gulvtæppet kun strakte sig halvt over Gulvet, og de grimme afslidte Døre aldrig kunde komme til at nære saa dristige Tanker som at blive dækket af Portièrer, strømmede hun over af Beskrivelser over det Kruse'ske Hus i Hovedstaden, og det at anbringe Datteren der, i den lune Rede, hvor der sikkert vankede god Mad hver Dag, det var for den kjærlige, omhyggelige Moder, der vidste, hvad Savn og Mangel betød, ikke af saa ringe Betydning.

»Lad mig nu se, lille Lisemo'er, at du ikke bliver saa forvænt, at du rent glemmer os andre

herhjemme!« sagde Doktoren ved Afskeden, da han kjørte sin Datter til Jernbanestationen.

»Aa, Fa'r, det bliver alligevel drøit!« svarede Elise, »Gudskelov, at det er saa rare Mennesker, jeg skal til!«

Elise havde været et Par Maaneder hos Kruses, og i hendes Breve hjem hed det altid, at hun var rask og havde det godt. »Det kunde hun jo sagtens,« stod der, »Kruses vare meget venlige, og Arbeide, det trykkede hende rigtignok ikke. De havde tre Tjenestefolk i det mønsterværdige Hus, hvor Alt gik med en Orden og Akkuratesse, der vistnok vilde fryde hendes lille Moders Hjerte.«

Men hvad hun ikke skrev, var, at tiltrods for den magelige, behagelige Stilling, hun havde, sneg Tiden sig frem med Sneglefjed i det store Hus, hvor der ingen Afbrydelse, Afvexling fandtes, og de smukke Omgivelser, den elegante Leilighed begyndte at virke trættende, irriterende paa hende. Hun savnede den daglige Motion i Arbeidet, hun hjemme var vant til, og hun savnede fremfor alt de glade kjære Røster, der hjemme uafbrudt summede omkring hende, den

livlige Virksomhed i Hjemmet; her var slet ingen Virksomhed, ingen Travlhed; Ålt gik som et Uhrværk, ganske af sig selv. Stuerne stod pudsede ved hendes Indtræden om Morgenen — Maden blev sat paa Bordet, uden at hun mærkede, den var bleven tillavet. I den første Tid havde hun havt nok i sine egne Tanker, i al det ny og uvante i Forholdene, og da hun ikke var uimodtagelig for de Indtryk, Velstanden giver, saa provede hun med Behag de bløde Lænestole, saae beundrende paa de smukke Malerier og den hvide Porcellainsovn, der altid holdt Varmen og passede sig selv hele Dagen; det var rigtignok noget andet end deres eget grimme sorte Uhyre hjemme, som man maatte gaa og skovle Kul paa og som altid fordrede, at man skulde tænke paa den.

Saa var det ogsaa behageligt at kunne ligge længe om Morgenen. Fruen holdt ikke af, at Elise stod tidligt op, det generede hende, naar Nogen puslede ved Siden af — og saa var det jo en aldeles ukjendt Nydelse at staa op i en verm Stue og ikke at skulle klæde sig paa ved Skjæret af en beskeden Lysestump og med kolde, valne Fingre. Og saa, fin og nydelig at kunne møde ved Kaffebordet og drikke Morgenkaffen, der allerede var lavet og sat ind af

Tjeneren, uden at hun behovede at være bange for, at den ikke havde trukket nok, eller at hun havde været for kneben med Bønnerne. Ak ja . . . der maatte tidt knibes paa Bønnerne hjemme, ellers gik de for hurtig . . . Fa'er skulde altid have den stærkeste Kop, for han skulde jo ud at arbeide for dem allesammen — saa gik det gradvis nedad. Hun maatte smile, naar hun saae ned i Kaffekanden her . . . der var Guds Velsignelse af Kaffe, selv efter at der var skjænket til hele Husets Personale . . . og alle de gode Sager, der bleve levnede paa Fadene efter Middagen . . . hvor monstro de blev af? Der var da nok til at bespise en hel Familie med . . . Men det kom jo ikke hende ved, det var Kokkepigens Sag — og Tjenestefolkene havde Kruses havt i tyve Aar, saa de vare godt instruerede og netop saaledes, som Herskabet ønskede dem at være. Der var aldrig mindste Disharmoni, hverken hos Herskabet indbyrdes eller mellem Tjenerskabet. Elise var heller ikke vant til andet hjemme, men en lille Meningsforskjel kunde dog nok gjøre sig gjældende, det var noget aldeles utænkeligt her.

Elise greb sig i at ønske, at noget maatte afbryde den umaadelige Ensformighed, og fremfor alt længtes hun efter at gjøre sig nyttig, det

var hun jo opdraget til. Hun var saa vant til at være paafærde, at det varede længe, inden Fru Kruse fik Bugt med hendes evindelige Lyst til at springe op, hver Gang der var noget, man ønskede hentet eller bragt.

»Ring paa Tjeneren!« formanede Fruen, »hvortil har vi ham ellers? . . .« eller naar Elise efter endt Middag vilde lukke Vinduet op — »Hvor tidt behøver jeg at sige Dem, at det er Stuepigens Gjerning.«

Blandt de faa Ting, Fruen fordrede af Elise, var at læse høit for hende og spadsere med hende. Det var altid gamle, langtrukne historiske Bøger, der blev valgt; undertiden faldt Bogen ud af Haanden paa det stakkels Barn, naar hun for Søvn ikke kunde læse videre.

»Jeg er virkelig saa træt,« sagde hun saa undskyldende.

»Det var kjedeligt;« Fruen saae paa Uhret. »Prøv at holde ud en lille halv Time endnu.«

Nye Bøger, virkelige Bøger med levende Mennesker, som Elise udtrykte sig, fandt aldrig Indpas. »Moderne Literatur,» sagde Fruen kort, »nei Tak, det passer ikke i vort Hus.«

Spadsereturene vare heller ikke synderlig opbyggelige; de strakte sig altid paa det samme Terrain, udenom Hovedgaderne. Nipssagerne paa

Etagèren, som var betroet Elise at støve af, morede denne sig tidt med at flytte om paa; da hun var et stort Barn, gjorde hun nogle løierlig pudsige Sammenstillinger, hvad der kun indbragte hende et irettesættende: »Paa Plads igjen, om jeg tør bede.« Der herskede overalt en pedantisk Orden. Lænestolene i Salonen havde ikke alene deres bestemte Plads, men deres bestemte Stilling, som nøie maatte overholdes, med Forbenene paa Skindtæppet under Bordet og Bagbenene i Centrum af de afpassede Firkanter paa Brüsselertæppet Der var forresten ingen Fare for, at de skulde komme ud af Stilling, for der var aldrig nogen, der forstyrrede dem; — Visiter kom der aldrig. Saa stille havde Elise dog ikke tænkt sig, at der vilde blive. Til Hverdagsbrug ringede det aldrig paa Klokken. Elise havde indbildt sig, at i Hovedstaden ringede det altid — myldrede ind med Folk, Breve, Pakker, Blade osv., men her kom aldrig nogen, der blev aldrig noget bragt. En sjelden Gang, naar Entréklokken lod sig høre, og Elise tiltrods for Fruens Forbud ikke gav Tid til at afvente, at Tjenerens Alvorsskridt vare naaet Korridoren tilende, men var løbet ud for at se hvad det var — var det altid kun en kjedelig Regning, Kvitteringer for Bidrag til

vanføre eller forsømte Børn. Naar saa Elise skuffet stirrede paa disse, fandt Fruen sig foranlediget til at give en lille Oplysning. »Min Mand bidrager til al den Slags Ting: det er Ens Pligt at understøtte andre, naar man selv kan glæde sig ved at være saa godt stillet, som vi ere.«

Elise fik det Indtryk bekræftet, som hun strax havde faaet her i Huset, at man handlede efter gode Principer, og at der ikke var noget at klage over. Kruses vare godgjørende og bramfri i hele deres Optræden, og dog — dog forekom det Elise utilfredsstillende. Naar man har Evne til at hjælpe, at give — hvorfor stille sig saa fjernt til de Folk, man hjælper? Hvorfor holde sig alle Mennesker fra Livet — hvorfor ikke tillade sig selv den Glæde med egne Øine at se deres Nød afhjulpen — med egne Øren at høre deres Glæde derover? Elise spurgte, og Fruen svarede: »Kjære Barn, det er jo ikke andet end Forfængelighed, naar Folk personlig ville have Tak for, hvad de gjør for andre.«

Elise stammede noget om Hjertevarme, der gjør En godt . . . Fruen rystede paa Hovedet. »Skulde man selv gaa rundt og besøge de Fattige, saa vilde man komme ind i en saa bundløs Elendighed og faa Øie paa saa megen Ulykke,

som Ens Fornuft og Ens Pengepung vilde erklære det for umuligt at afhjælpe. Derfor har man Foreninger, man bidrager til, som undersøge Forholdene, og man selv kan med god Samvittighed holde sig tilbage «

Naturligvis vidste Fruen bedre Besked, en Ting var dog underlig — at Kruses ingen Venner havde. Elise kunde slet ikke begribe det, hun som havde hele Landsbyen hjemme til Venner, og hendes Fader, der var Afgud der paa Stedet! Hvor vare alle Husets Venner henne? Hun saae dem aldrig, hørte aldrig Tale om dem. I deres lange Liv — de vare jo ældre Folk — maatte de da have samlet sig en forskrækkelig Mængde Venner!

»Venner!« sagde Fruen, da Elise en Dag ikke kunde modstaa at slaa paa det Emne. »Mit Barn, det er heldigst, naar man her i Livet ikke trænger til andre. Min Mand og jeg have altid havt nok i os selv, været nok for hinanden; det er et stort Gode ikke at behøve eller savne andres Selskab.«

»Ja, men alligevel . . . jeg synes . . . fra tidlig Tid — da de vare yngre . . . hvor kan man undgaa at faa Venner?«

»Aa, den Sort Venner, Verden giver, kan man godt undgaa. Er det faldet i Ens Lod at

være formuende, kan man være sikker paa, at det er Ens gode Bord, gode Mad, der trækker Vennerne til Huset Folk ere altid egennyttige.«

»Aa nei,« protesterede Elise, »vi har en umaadelig Mængde Venner hjemme, og vi er dog ikke formuende, og hos os faar de ingen god Mad, d v. s. vi har det jo meget tarveligt . . . det er ikke store Sager . . . men Mo'r dækker gjerne op.«

»Saa er det naturligvis derfor, at Indtægterne aldrig kunne slaa til,« sagde Fruen tørt. »Deres Moder skulde hellere være mindre gjæstfri.«

Det berørte Elise ubehageligt, og hun taug. Der var altid en saadan Sikkerhed og Veltilfredshed med sine egne Anskuelser hos Fru Kruse; hun ventede altid, at man skulde give hende Ret og indrømme, at saaledes som hun havde indrettet sit Liv, saaledes var det ene rigtige. Hun fandt det ved denne Leilighed passende at give Elise endnu nogle Oplysninger og en Gang for alle at afskjære Elises Bemærkninger om det stille Liv, de førte.

»Der ere nogle Mennesker,« vedblev hun, »som ere saa uheldig stillede — naturligvis ofte ved deres egen Feil — at de ere nødte til om Søndagen eller en Gang om Ugen at modtage et Paahæng af Familieskab, i Form af

gamle Tanter, gamle gnavne Jomfruer eller deslige. Det er meget generende i det ægteskabelige Samliv. Min Mand og jeg har ingen Familie, ingen Slægtninge, saa vi have i den Henseende heller ingen Forpligtelser. Vi har aldrig gjort vort Hjem til et Opholdssted for Lediggjængere og heller ikke til Asyl for enlige, svagelige Personer. Vi skjænke vore Penge til Stiftelser, hvor saadanne høre hjemme, og nyde den Frihed og Ro i Hjemmet, som Folk med lidt Indhold i sig selv sætte Pris paa.«

Det lød jo godt nok, men indvendig protesterede Elise paa det kraftigste, og det, at man ikke vinder nogens Hengivenhed ved denne Fremgangsmaade, var hun lige ved at anføre, men et Blik paa Fruens kolde, rolige Ansigt overbeviste hende strax om, at denne hverken brød sig om eller trængte til nogens Hengivenhed.

Der er nogle Mennesker, de Mennesker, der ikke selv kjende til at være optaget af en Glæde, til at føle en indre pludselig Bevægelse, der altid finde Lyst i at berøve andre deres. Dertil hørte Hr. Kruse. Hans og hans Kones Tankegang var nøiagtig indvævede i hinanden, men medens hans Frue dækkede over det kolde, usympathetiske i sit Væsen ved at iklæde det den ræsonnerende Fornufts stramtsiddende Klæde-

bon, saa lagde han sin kolde Natur for Dagen ved bestandig at lade en krænkende Tvivl om andres Bevæggrunde, Handlinger, Følelser komme frem.

Da Elise en Aften læste høit af Avisen om en Virkelighedstildragelse fra de selvsamme Dage, som tjente til at belyse en smuk ædel Følelse, og hendes Hjerte slog varmt for samme, saa blev hun strax revet ud af sin Stemning ved Kruses tørre: »Aa, den Historie har jeg hørt for tyve Aar siden — den er ikke ny opfunden.«

Eller ogsaa — en Dag da Elise kom bevæget ind i Stuen og paa Fruens Spørgsmaal fortalte, at hun havde truffet to smaa Drenge ude paa Trappen med de nøgne Fødder i et Par lasede Strømpeskafter, og at hun havde tømt sin Portemonnaie til Fordel for et Par Støvler, som de saa bønlig bad om, svarede Kruse:

»Det skulde De ikke have gjort; De kan være vis paa, at Drengene har sat deres Støvler nede paa Trappegangen, inden de gik op — det Fif kjende vi nok.« — Det var muligt, at Hr. Kruse havde Ret, men det var ogsaa tænkeligt, at han tog feil. Disse Betragtninger, som Elise tidt fik Leilighed til at anstille, gjorde hende snart modløs, snart æggede de hende til

Modstand, idet hendes varme lille Hjerte ikke vilde lade sig tie ihjel.

»Man skal altid først forhøre sig om Folks Forhold, naar man endelig personlig vil hjælpe den Slags Mennesker,« sagde Fruen, men dette fornuftige Ræsonnement kunde Elise ikke hylde, naar en sulten Tigger bankede paa Døren; enten han var værdig eller ei — sulten var han i alle Tilfælde. Og hvordan var det, hun havde hørt en Mand udtale sig . . . »Jeg giver hellere ti Gange iblinde, end jeg undlader at give en Gang, naar det virkelig var nødvendigt!«

»Det lyder meget kjønt, men i Virkeligheden er det en meget upraktisk Maade at være godgjørende paa,« indvendte Fruen.

— — — Julen stod for Døren. Elise, der hjemmefra var vant til, at denne Fest længe iforveien satte Gemytterne i Bevægelse, begyndte sine smaa Forberedelser til at glæde sine Kjære i Hjemmet, med hvem hun iaar ikke skulde feire Hoitiden. Hun syede flittigt, listede sig til at staa tidlig op og arbeidede ved Lampens Lys paa et Buffettæppe, hvormed hun vilde overraske Fru Kruse; denne maatte formodentlig have opdaget noget, thi hun sagde pludselig en Dag til Elise: »Jeg haaber da ikke, De sidder og spolerer Deres Øine med Broderi til mig.

Jeg er ingen Ynder af broderede Lysduge, Servietter eller Tæpper,« og da Elise en Dag kom hjem med den første udsprungne Hyazinth, som hun havde kjøbt og stillet paa Fruens Sybord — »det er meget venligt af Dem, men jeg taaler ikke Lugten, den er til at faa Hovedpine af, vær saa god at sætte den ind i Salen. Saa flyttede Elise Blomsten bort, der stod og duftede og blomstrede til saa liden Glæde. Planter saaes ikke i Huset, »de ere jo kun til at mørkne, tage Dagslyset bort,« mente Fruen.

»Hvad skal der saa gjøres til Julen?« spurgte Elise, der brændte af Utaalmodighed efter at komme i Virksomhed.

»Gjøres!« gjentog Fruen høist forbauset.

»Ja, kjøbes ind, arrangeres.«

»Vi pleie ikke at lade Julefesten forstyrre vor huslige Ro og Orden. Indkjøb af Presenter kjende vi ikke til; Tjenestefolkene faa deres Gaver i Form af Penge — det foretrække de; selve Juleaften blive vi som sædvanlig hjemme.«

»Og Juledagene?«

»Tilbringes paa samme Maade. De vil da vel ikke have, at vi skal pynte Juletræ for os alene,« tilføiede hun, da hun saae Elises skuffede Mine.

»Man kunde jo pynte det for andre, for Exempel for Portnerens Born.«

»Portnerens Børn har aldrig før sat deres Ben heroppe; tror De, at jeg vil have det Rykind i vor fine Leilighed — mine Portièrer trampet paa, og Møblerne ødelagte?«

»De kunde jo blive i Spisestuen; der kunde Træet staa «

»Aa, jeg kjender det Griseri med Juletræ! Naale over hele Gulvet, Stearinpletter paa Bordet, brændt Lugt af Lysene . . . og saa har man hvert Aar den Forpligtelse at gjore det samme igjen — saadanne Folk huske godt. Men naar De selv er saadan et stort Barn, Elise, at De ikke kan undvære Juletræ, saa maa De hellere reise hjem og lade os Gamle alene; Ungdommen tænker jo kun paa sig selv.«

Elise lod sig ikke nedslaa af denne sidste Ytring; hun slog endnu et Slag til Fordel for Julen. »Men bage — bage Kager — det gjør vi altid hjemme.«

»Det er utroligt, hvad I har havt Raad til hjemme; . . . hvis det forresten kan more Dem, maa De gjerne bage nogle Smaakager,« svarede Fruen træt, »det pleier ellers at være Kokkepigens Arbeide; det maa De arrangere med hende.«

Elise modtog Tilladelsen, og den Dag, Bagningen gik for sig, var en hel Svir for hende — deiligt at komme i Virksomhed, staa i Kjøkkenet med Hænderne begravede i det bløde, hvide Mel, høre det buldre i Ovnen; de smaa knittrende Lyd fra Skorstenen lød ligesom smaa glade Tilraab, en behagelig Afbrydelse i den vante store Stilhed. Elise lod Munden løbe, Tjenestefolkene hørte efter, og der syntes næsten at komme lidt Fart i dem. Tjeneren var Fyrbøder; Elise spøgede med ham — saadan en uniformeret Fyrbøder havde de rigtignok ikke hjemme i Landsbyen. Elise fortalte om Hjemmet, om Julen der; nu stod de vist og lavede Julemad, baade Pølser og Kager og mange rare Sager, som Husmandskonerne kom og hentede Juleaften. Hun fortalte mest for at glæde sig selv, høre sig selv tale — inde i Dagligstuen var der aldrig nogen, der spurgte hende ud om Hjemmet.

Saadan en Velsignelse af Kager der blev! Elise lagde hele sin Mesterkunst for Dagen; i forskjellige Former udgik de fra hendes Haand, Stjerner og Halvmaaner — og saa lo hun ved en eller anden Erindring. Halvmaanerne vilde Brødrene helst have — for de vare større end Stjernerne; Stjernerne vare ikke rigtig i Kurs, der gik mindst fire Stjerner paa en Halv-

maane, erklærede Brødrene; havde der været Fuldmaaner, havde disse været mest efterstræbte. Alle Kagerne blev lagt i blanke Blikdaaser og stillede paa Hylder i Fadeburet. »Hvordan i al Verden skal vi dog faa alle de Kager spist, naar vi ingen har til at hjælpe os dermed!« tænkte Elise. Hun stak Hovedet ind i Dagligstuen. »Ikke sandt, Frue, den ene Kasse Kager maa jeg jo nok ofre til Portnerens Børn?«

»Naa ja, men sørg for, at det bliver af de brændte, de skadelidte.«

»Her er slet ingen skadelidte,« lo Elise, halv fornærmet.

Saa kom Juleaften.

Pakkerne til Hjemmet vare for længe siden afsendte; selv ventede Elise Pakker og Brev fra Hjemmet, men da hun stod op om Morgenen paa Juleaftens Dag, var det en forrygende Snestorm med stræng Kulde. Sæt, der ingen Post kom! — Hun blev helt syg ved Tanken, og den hele lange Dag, hvor der Intet var at bestille, sank Haabet mere og mere, indtil Kruse om Eftermiddagen kom ind og meldte: »Jyllandsposten udebleven — Togene fra Sjælland ventes ikke gjennemførte.«

De kunde slet ikke forstaa, at Elise pludselig brast i Graad.

»Herregud,« trøstede Fruen, »saa kommer Posten nok imorgen.«

Ja, men Juleaften — Juleaften intet Brev at faa — ingen Julehilsen! Drøit var det i Forveien at maatte undvære de varme Kys, kjære Ansigter . . .

»Vi pleie Juleaften at drikke tidlig The i Salonen. Kandelabrene skal tændes; senere spise vi varm Aftensmad, Folkene faa Gaasesteg og Æbleskiver; det taaler vi ikke, saa Stine sørger for en lettere Aftensmad til os herinde. Der er Punsch til Folkene, Rødvin til os andre.«

I Salonen, hvor der til daglig Brug ikke fyredes, var der ved Syvtiden kun halvt varmt. Blæsten stod paa Vinduerne, der vare helt tilfrosne. Elise listede sig til at stille en Grangren op bag Kandelabrene, men enten det nu var, fordi hendes Haand rystede, eller Grangrenen ikke følte sig paa sin Plads der — den kunde slet ikke forliges med den høie Bronceopstander; hvergang den kom i Berøring med det kolde Metal, faldt den om, og da det endelig lykkedes Elise at faa den til at lystre, ved at binde den fast, saa stod den der saa stiv og kjedelig, som om den aldrig havde siddet paa

et Juletræ. Paa et Hjørne af Klaveret laa tre Konvoluter med Udskrift paa — Pengegaverne til Folkene; saa stod der en Papæske, hvis Indhold Elise godt kjendte — det var en Muffe til hende selv, som hun havde været med at kjøbe, da Fruen mente, det var fornuftigst, hun selv valgte den Ægtefolkene indbyrdes brugte ikke at vexle Gaver; den Barnagtighed vare de voxede fra.

Tjenestefolkene kom ind, ønskede »glædelig Jul« og fik deres Konvoluter. Saa spurgte Husets Herre, om de vilde høre Julevangeliet, og da Ingen gjorde Indvendinger, blev det læst op. Saa kom Theen og Julekagen, Fruen fik et varmt Shawl paa, men da det ikke hjalp, foreslog Hr. Kruse, nu de jo havde opfyldt deres Pligter i Salen, at forlægge Situationen til Dagligstuen, hvor der var mere hjemligt. Den Aften blev der ikke læst høit i de »historiske«; hver sad i sine egne Tanker. Kruse havde faaet Hjemmefrakken paa og tændt sig en Cigar. »Det er rigtignok rart at have et godt Hjem, at sidde lunt inden Døre!« indskjød han af og til, hvilket hans Frue istemmede. »Og saa ikke behøve at gaa ud i det Veir — sæt, man nu var pisket til at skulle tilbringe Aftenen hos en Familie paa Østerbro! — Jo, jeg takker.«

»Du har vel husket at sende det sædvanlige til »Nørrebros Bespisning« og til »Fattiges Juleglæde«?«

Jo — Kruse havde husket det altsammen — han kunde med en god Samvittighed feire sin Jul.

»Staa dog ikke der, Barn, og faa Træk fra Vinduet!«

Elise havde klistret sig op ad Vindueskarmen og saae ud paa Snefnokkene, der dansede paa Ruden. Det syntes hende dog altid som lidt Liv, der trængte ind udefra, og hun fik stor Lyst til at gaa ned paa Gaden, ud i Sneen og Stormen, feire Juleaften et eller andet Sted. Aa, hvor det maatte være morsomt at kigge ind i Folks Huse, se glade Ansigter, og Børn flokke sig om Juletræet, høre deres glade Raab, lugte den velsignede Granlugt, trykke Folk i Haanden og ønske »glædelig Jul!« — Hun følte en urimelig Lyst til at gaa ud i Verden, lære, hvordan der levedes andre Steder end her — ude i Virkeligheden; her saae man jo ingen Virkelighed, virkeligt Liv med Sorg og Glæde, Kamp og Seir — saadan som Livet jo maatte være. — Hun vendte sig om med en rask Beslutning — om hun maatte gaa ud et Øieblik?

Paa den Tid af Aftenen — det var da

en besynderlig Ide — i det Veir — hvor hun vilde hen? Saa maatte da Tjeneren følge hende.

Nei — hun vilde gaa alene.

Paa ingen Maade. Det vilde hendes Moder vist næppe billige, at hun streifede alene om paa Gaden.

Om hun da maatte gaa ned til Portnerfamilien? Hun havde nogle Gaver til Børnene.

Ja, vær saa god — til Portnerens kunde hun gaa, men Kl. 9 stod Aftensmaden paa Bordet.

Elise tog Hat og Kaabe paa og foer ned ad Trappen i lynende Fart; men inden hun forsvandt i Portnerdybet, trak hendes lille Haand i Snoren til Porten, den fløi op, og en Hvirvel af Sne væltede ind. Blot et lille Løb ned ad Gaden. Hun vidste, hun var ulydig, men det fik saa være, en indre Trang drev hende — en lille Smule Juleduft fra den store By maatte hun have. Naa da, hvor det blæste — men det var alligevel deiligt saadan at stride sig frem, prøve sine Kræfter — nu kom hun om Hjørnet — se saa; hvor morsomme Folk saae ud — hel kridhvide; med Kraven slaaet op om Ørene trippede de afsted eller løb for ikke at glide, Pakker under Armen, et muntert Blink i Øiet,

Latter paa Læben — styrende imod Butikerne — straalende Butiker, duftende Sager indenfor, og Lys i alle Husene. — Se, bag Gardinerne, der var jo Juletræ tændt! Folk havde ikke rullet ned — de lod Julelysene, Juleglæden skinne ud i Verden! Elise saae og saae og frydede sig og løb, og kom endelig ad en lang Omvei til Portnerens, med blussende Kinder og straalende Øine.

Der stod hele Familien om det lille Grantræ midt i Stuen, og der blev gjort Plads for Frøkenen. Elise tog Børnenes smaa varme Hænder og gik Rundgang omkring Træet, og saa sang hun: »glade Jul, deilige Jul, Engle dale ned i Skjul« . . . og hun syntes, hun saae en Engel titte frem bag hver Gren.

»Det er pænt af Frøkenen at tage tiltakke med vort lille Træ — oppe har De det naturligvis meget kjønnere.« Jevne Folk tro altid, at rige Folks Juletræ er som et Underværk, og ane ikke, at deres eget lille Træ, pyntet med Kjærlighed og med nænsom Sparsommelighed, rager op over alle Rigmænds marcipanerede, konditorerede Juletræer. — Elise var saa opfyldt af Juletræet og sin egen Glæde, at hun nær havde glemt Gaverne til Børnene. Gaverne vare voxede underveis, og der blev en endeløs

Jubel — men midt under denne lød der en Række smaa, hurtige Slag — Klokken var ni. Nei, hvor dog Tiden var fløiet. — »Farvel, Godnat, Tak for iaften!«

Da Elise oppe ved Aftensbordet tog Servietten fra Kuverten for at prøve en lækker Duepostei, faldt et tykt Brev ud deraf; det var hjemmefra. Elise gav et Hop af Glæde. Hvorledes var det kommet der? Postbudet havde afleveret det, men til Straf for, at Elise var gaaet sin Vei, havde Kruse gjemt det i Servietten; nu skulde hun til yderligere Straf vente med at læse det, indtil de havde spist. Det var et haardt Forlangende, men Elise var saa glad, blot ved Udskriften paa Brevet, at den foreløbig var hende nok, og hun spiste sin Duepostei med den mageløse Appetit, som skyldtes Glæden og den lille Motion, hun havde havt.

Saa sagde hun Godnat til Kruses og forsvandt i sit Værelse med sin Skat, tændte sin Lampe og læste sit Brev under gjentagne Afbrydelser af Taarerne, der trillede ned ad Kinderne og blændede hendes Øine. Det var Forældrenes varme Lykonskninger til den fraværende elskede Datter, der satte hendes Hjerte i saa stærk Bevægelse. Og da hun havde læst Brevet til Ende, læst Slutningsordene: »Gud være med

dig, mit elskede Barn, og skjænke dig den rette Juleglæde; han bevare dit Hjertes Friskhed og Varme, at det altid maa slaa for dine Kjære i Hjemmet, slaa for de Mange paa den vide, vide Jord, der lide Sorg og Savn og som trænge til, at vi give dem af vort Hjertes fulde Kjærlighed, saaledes som Vorherre gjorde, da han gav os det bedste, han eiede, sin Søn, vor Frelser« . . . Saa hulkede hun høit, greb Pen og Papir og nedskrev i skjælvende Hast: »Mine dyrebare Forældre — jeg elsker Eder saa høit, og jeg savner Eder saa meget; her er saa koldt, saa dødt, saa fattigt, trods al ydre Rigdom. Jeg vil saa gjerne være god, men der er noget, der hæmmer mig her; jeg maa ud i Verden, hvor der er Arbeide og Virksomhed, ellers tager jeg Skade paa min Sjæl, det føler jeg; men først maa jeg hjem, hjem at varme mig ved Eders varme Hjerter . . - jeg tørster efter Kjærlighed, Livsglæde.«

Saa gjemte hun Papiret under Hovedpuden og sov ind med Tak til Vorherre, at han havde givet hende saa gode, kjærlige Forældre og med Løftet om aldrig at glemme, hvad de havde lært hende, men leve sit Liv derefter.

Det er nu adskillige Aar siden, at Elise feirede Juleaften i det Kruse'ske Hus. Nu er hun selv for længe siden gift og hjemfaren, men hun glemmer alligevel aldrig denne sin første Plads ude blandt Fremmede. Hun har selv ingen Børn, sidder i gode Kaar, og det bidrager vel ogsaa til, at Hr. og Fru Kruses Exempel stedse staar advarende for hende. At blive saa ensidig, stille sig saa fjernt til Omverdenen, høste saa liden Glæde af Tilværelsen ligger slet ikke i Elises Natur — »men man kan jo aldrig vide, hvordan man kan blive med Tiden, derfor maa man være paa sin Post,« siger hun til sin Mand, naar denne driller hende med, at hun af Frygt for at komme til at ligne Familien Kruse næsten gjør for meget i modsat Retning. Der kommer baade gamle Tanter og enligstillede Personer om Søndagen, og unge Studenter om Onsdagen til deres Bord, Børn ved Juletid, og Fattige til hver en Tid.

»At du gider fylde Huset med alle de Mennesker!« siger hendes Mand. »Vi har det jo meget bedre med os selv alene.«

»Det har vi ganske vist, lille Mand, men naar man pleier sit eget Velvære for meget, saa glemmer man let andres derfor. Og tænk saa hvor sørgeligt at staa ene paa sine gamle Dage,

uden at et Menneske bryder sig om En, eller en eneste Sjæl tænker paa En!«

Elise lytter taalmodig til de Gamles tidt gjentagne Passiar, og hun hører opmærksomt efter de Unges Tale; det er Billeder fra Fortid og Fremtid, der rulles op; »begge Dele har man godt af,« siger hun, »det ene varmer Hjertet, det andet frisker Sindet.«

»Og jeg da — hvad gjør jeg?« spørger hendes Mand, der ikke er fri for at være lidt skinsyg.

»Du er min rige, straalende, lykkelige Nutid — den Kilde, hvoraf jeg øser.«

»Ja, det maa jeg bekjende.«

»Du slemme Mand, jeg vilde just sige . . .«

»Hvilket?«

»At naar man selv er rigtig lykkelig, saa virker man bedst for Andres Lykke.«

»Det fortjener du et Kys for, du kjære, lille forsynlige Kone, der tænker paa at sikre os paa vore gamle Dage.«

»Du skal slet ikke gjøre Nar, Jørgen. Man lever jo ikke blot i Øieblikket, men i den Tanke, at man har et langt Liv for sig, som man maa gjøre frugtbringende efter bedste Evne.«

Elises Mand slynger Armen om sin Hustrus Liv. »Nu vel, saa faar du vel gjøre, som du vil, men jeg maa ærligt tilstaa, at jeg ikke altid

er saa henrykt, naar det trækker i Klokkestrengen, og jeg veed, at saa er det forbi med vor gode Ro, vor tête-à-tête.«

Elise ler. »Vær du glad, at det trækker i Klokkestrengen; jeg forsikrer dig, at det er meget værre, naar det aldrig ringer paa Klokken.«

»Jeg har ingen Erfaring i saa Henseende.«

»Men derfor skal du høre mig.«

»Min lille erfarne, fornuftige Kone!«

»Fornuftig?«

»Nei, du lille kjærlige, betænksomme Sjæl; spar dine Argumenter, jeg kjender dit Hjerte — du kan jo ikke være anderledes.«

Ved Thunersø.

Jeg havde truffet dem engang før paa Reisen — nu traf jeg dem igjen i Thun. Det var et ældre Ægtepar, gentilt og net. Vi sad i den smukke Have til Hotel »Bellevue«, der er velkjendt af Reisende paa Grund af sit sjeldent skyggefulde Anlæg. Hængepilen dypper sine Grene ned i Thunersøen, og gjennem de store Kastanietræer øiner man Snebjergene paa den anden Side. Det er et rigtig dolce farniente Liv, man fører i »Hotel Bellevue«; naar Solen brænder hedt ude paa Søen — og det gjør den tidt — saa vælger man sig en Plads blandt de mange, der indbyde til Hvile, lader Springvandet dysse sig i Søvn, eller man følger Svanernes stilfærdige Bevægelser henad den blomstergarnerede Dam og henfalder i blidt Drømmeri. —

Det gjor saa godt at lade Oiet dvæle ved det Grønne, naar Ens Øine ikke længer ere helt unge, og at have en magelig Bænk med Rygstød, naar Ens Ryg heller ikke mere er ung, og saa er der et ganske udmærket Table d'hôte, som man ogsaa forstaar at vurdere, naar Ens Mave har overstaaet sin første Ungdom. Det var mærkværdigt, saa mange gamle Rygge og Maver, der fandtes i Hotel »Bellevue«, man skulde næsten tro, at de havde sat hverandre Stævne; kun sjeldent viste der sig ungt Blod imellem de hvidskjæggede Herrer og de fyldige Matroner, der med juvelbesatte Fingre forstod at haandtere Thepotten, den uundgaaelige Thepotte, som Englænderne stadig hænge over.

Jeg selv, som ogsaa var stærkt paa Veie til at faa en ældre Ryg, kunde ikke lade være at filosofere over, at Alderdommen var saa stærkt repræsenteret her, og Ungdommen i Forsvinden, og jeg kunde heller ikke afholde mig fra at opholde mig over, hvor lidt Folk her egnede sig til at reise og i det Hele til at movere sig. Dampskibet kunde vel de Snese Gange pifte forbi Hotellets Have paa sin Rute opad Søen til »Interlaken« og »Brienz« — der var ingen Trang tilstede hos Hotellets Gjæster til at benytte det og søge videre ud i Verden; man blev, hvor

man var, mødte nøiagtig til Maaltiderne og gjorde sig ikke skyldig i nogen Afvigelse fra det daglige Reglement. Der var ogsaa dikteret Mulkt, hvis man forbrød sig i den Retning; hvis nogen f. Ex. skulde fristes til at ville se Solen gaa ned bag »Jungfrau« og »Mønch«, foretrække det Skue fremfor at sidde naglet til sin Plads ved Table d'hôte, der i Schweiz er lagt til den sene Tid Kl. 7, saa kunde Vedkommende ikke faa sin Middagsmad serveret bagefter uden extra Betaling.

Jeg ærgrede mig tidt over den sene Spisetid, der i Virkeligheden er den skjønneste Tid med Hensyn til Spadsereture og Naturnydelser, og jeg var heldigvis endnu ungdommelig nok til engang imellem at blæse Middagen et Stykke, men jeg var ganske vist ene om det Stykke. Naar man er i Pension, maa man jo helst rette sig efter Husets Skik og Brug, men Desserten kom mig dog tidt paatvert i Halsen, naar jeg tænkte paa, at nu kom jeg vist for sent til at se de sidste røde Straaler forgylde Snetoppene og faa det sidste Skjær henover Thunersø. Saa reiste jeg mig saa abrupt, at de flegmatiske engelske Ladies vist fandt det meget upassende, og skyndte mig bort, langt bort fra al den forfinede Herlighed, der i slige Øieblikke forekom mig aldeles forkastelig, Saadan et Øieblik

havde jeg lige havt. Just ikke i den bedste Stemning var jeg vendt tilbage fra min lille »escapade« og tog nu Plads ude i det Fri mellem Gjæsterne, der imidlertid vare avancerede saa vidt, at de sad under Træerne i Tusmorket og lod en lille Kop Kaffe i det fineste Porcellain sætte Slut paa Middagen. Saa var det, jeg fik Øie paa Ægteparret, mine Landsmænd. Jeg trængte til at lette mit Hjerte for dem. De kunde slet ikke forstaa mig eller min Trang til at echappere og opponere.

»Her har man det jo som Blommen i et Æg!« udbrød Fruen.

»Ja, det skal Gud vide!« svarede jeg.

»Hvad vil De saa mere? Vi befinder os udmærket . . . nu er det jo næsten mørkt, saa spadserer man dog ikke . . . desuden har man bedst af at holde sig rolig efter Bordet, saa det passer jo.«

»Ja, det passer vist altsammen meget godt Folk her, for Folk ere ikke meget bevægelige. Har De lagt Mærke til, at de alle har passeret Aldersgrænsen?«

Fruen smilede. »Ja, unge ere vi jo ikke, og De selv hører da heller ikke til de yngste.«

»Netop derfor holder jeg af at se Ungdom omkring mig og undrer mig over, at jeg ingen

finder. Jeg har gjort den Opdagelse ikke alene her, men mange andre Steder paa min Reise, at Pluraliteten af dem, der gjæste Hotellerne, er ældre eller gamle Folk.«

»Naar man tænker sig om, er det ikke saa underligt,« faldt Hr. Graa i Talen, »det er jo som oftest kun velhavende Folk, der kan reise, de, der har erhvervet sig noget. Ungdommen skal jo først til det — først arbeide, saa nyde. Det har min Kone og jeg gjort; det er første Gang i vort Liv, vi reiser, skal jeg sige Dem. Der har ikke været Raad til det før.«

»Og saa vidt jeg kan forstaa,« tilføiede hans Kone, »saa mener De, at vi hellere skulde være blevne hjemme; De regner os til de ikke meget bevægelige, ikke sandt? Og dog nyder vi Opholdet her.«

»Det kunde ikke falde mig ind at bestride Deres Ret til at være her eller til at kunne nyde det, men det er dog alligevel beklageligt, at De ikke har reist for. Finder De ikke selv?«

Ægteparret saae paa hinanden.

»Det har vi ikke tænkt over . . . vi ere glade ved, at det nu har kunnet lade sig gjøre.«

»Ganske vist, men De maa dog indrømme, at man reiser paa en hel anden Maade, naar man er ung, end naar man er gammel. Jeg

finder den Grund, De, Hr. Graa, anfører, hvorfor her ingen Ungdom findes, meget beklagelig, og de Unge finder det vist endnu mere beklageligt, at de ikke har Raad til at reise, for Ungdommen forstaar dog ganske anderledes den Ting end vi Ældre.«

»Ja, man faar jo set mere, naar man er ung, bruger sine Kræfter lidt mere.«

»De kan tro, man bruger dem lidt mere end til at sætte sig til »Lunch« Kl. 1 og Table d'hôte Kl. 7. Jeg har selv reist, da jeg var ung, derfor under jeg alle at kunne gjøre det samme; saa er Livslysten der, og det ubetalelige Humør, der trodser alle Gjenvordigheder.«

»Ja — som sagt, vi har aldrig før reist; i vore Forældres Hus var der aldrig Tale om sligt, det blev kaldt Luxus, og vi ere selv af den Formening, at det ikke er godt at forvænne unge Mennesker med Fornøielser. Det forstyrrer kun Hovedet paa dem, gjør dem uskikket til Arbeide.«

»Tværtimod, det klarer Forstanden og udvikler Aanden, gjør dem just skikkede til Arbeide. Men det er tydelig at mærke, at De selv ingen Børn har; Deres Børn skulde nok lære Dem, at det er gammeldags Anskuelser, De hylder.«

Fruen rynkede let Panden. Hr. Graa rykkede urolig paa Stolen.

»Jeg tror ikke, at det kunde falde Poul ind at opholde sig over vor Gjøren og Laden.«

»Poul! Hvem er Poul?«

»Vor Adoptivson.«

»Hvor gammel — om jeg tør være saa fri at spørge?«

»Tre og tyve Aar.«

»Og ham har De ikke taget med? Han sidder maaske ovenikjøbet hjemme i den hede By! Hvor kan De dog nænne det? Ja, De maa undskylde, at jeg er saa aabenhjertig, men det ligger i min Natur. Poul kan jo heller ikke høre os nu, men jeg vil sige Dem, at De handler Synd imod ham. Jeg kjender ham ikke, men jeg antager, at han gjerne vilde have været med, medmindre han skulde være et underligt Hængehoved.«

Ægteparret saae paa hinanden og paa mig og kom formodentlig til det Resultat, at man maatte være lidt overbærende med mig, Enthousiast, der aabenbar var mindre moden og solid, end min Alder berettigede dem til at antage.

»Poul vilde naturligvis heller end gjerne have fulgt med; det var hans sidste Ord: »Gud give, jeg kunde komme med!«

»Og saa var De virkelig saa haardhjertet . . .«

»At formane ham til at blive hjemme og læse — ja, han skal op til Examen lige efter Jul, og saa kan man ikke føite Verden rundt.«

»Næ, men Schweiz kunde ikke have skadet ham — den Forfriskelse vilde være at spore i hans Examenslæsning.«

»Det samme prøvede han at bilde os ind, men vi var klogere end som saa. Der maa Ro og Stadighed til.« Hr. Graa havde tændt sig en Cigar og dampede veltilfreds paa samme.

»Ja, og daarlig Luft, Stueduft og Tobaksrøg og Adspredelse af tvivlsom Art, medens De er borte.«

Fruen trak Shawlet tættere om sig. »Jeg maa bede Dem . . .« begyndte hun.

— — »Jeg maa bede Dem betænke, at naar Katten er ude osv. . . . og naar Poul ikke er nogen Tværdriver, saa sidder han saamænd ikke hjemme paa Kjøbmagergade og læser sig Øinene ud af Hovedet.«

»Vi bor ikke paa Kjøbmagergade, men paa St. Annæ Plads, lige ved Søluft,« sagde Fruen lidt spidst.

»Ligemeget — jeg tænker, Poul er inderlig kjed af den Luft, den er sandelig ikke ren om Sommeren, skriv De hellere til ham, at han

skal komme herned og prøve Bjergluften, det er noget andet!«

Hr. Graa lo. »Det er nok bare, fordi De vil have noget ungt at se paa; De ønskede vist helst, at vi baade fik Drengen og Johanne herned.«

»Johanne? Er der En til, som De gjemmer derhjemme?«

»Ja, Johanne er vor Niece, der har levet hos os en Række af Aar og som nu passer Poul, medens vi ere borte.«

»Poul og Johanne! Men du gode Gud, saa gaar de to jo hen og forlover sig med hinanden i Deres Fraværelse!«

Fru Graa sprang saa raskt op af Stolen, som hendes Korpulence tillod hende. »Hvad er det dog, De siger? Hvor kan det falde Dem ind!«

— »Af lutter Kjedsomhed . . . til en Smule Afvexling. De studerer Eros istedetfor Latinen, pas paa!«

»Jeg tror her bliver koligt,« sagde Fruen, »vi gjør vist bedst i at gaa ind.« Men jeg, der endelig var kommen i godt Humør, vilde ikke slippe Ægteparret saa let; de to unge Mennesker, som min Fantasi havde manet frem, kunde jeg ikke saadan lade fordufte.

»Der er vel en gammel Drage til at passe paa dem hjemme?« spurgte jeg.

»At De kalder Stine en gammel Drage, kan jeg ikke tillade,« svarede Fruen fornærmet, »rigtignok har hun tjent os i 15 Aar . . .«

»Tænkte jeg det ikke — hun er med i Komplottet, beskytter de Elskende, og naar De kommer hjem, saa er Forlovelseskortene allerede trykte. For Guds Skyld send Bud efter dem, eller i al Fald efter den ene af dem, og kan det ikke være Poul, saa lad det blive Johanne.«

Ægteparret saae bestyrtet paa mig, det var aabenbart, at jeg havde bragt Ravage i deres daglige Slendrian, men jeg havde ikke Medlidenhed med dem og var netop oplagt til at ryste dem deres vrange Forestillinger ud af Ærmerne og bringe dem til andre Anskuelser.

»Hvis De ikke følger mit Raad, faar De Løn som forskyldt. To unge Mennesker overladt til hinanden! Har De ikke selv været unge, mit Herskab? Tænk Dem dog om!«

Fruen sank mat om paa Stolen. »Jeg veed ikke, hvor det kan være . . . De forskrækker mig . . . det er ikke kjønt af Dem.«

»Min Frue,« udbrød jeg angerfuld, »det skulde gjøre mig ondt, om en Spøg fra min Side har berørt et ømt Punkt. Jeg beder Dem

ikke lægge Vægt derpaa; det var ikke min Hensigt at forstyrre den gode Stemning imellem os. De maa ikke tage mig det ilde op, om jeg i Forfægten af mine Theorier maaske er gaaet Dem lidt nær paa Klingen.«

Hr. Graa klappede mig overbærende paa Skulderen.

»Vi undskylder Dem, lille Ven. De er de Unges Talsmand, mærker vi nok.«

»Det er jeg. Jeg har Sympathi for Ungdommen, den Ungdom, der ikke er blaseret, den Ungdom, der sidder inde med Følelse og Fantasi og Trang og Lyst til at udnytte samme, og jeg finder ikke, at de Penge ere kastede væk, som man anvender paa at forædle dens Aand ved Reiser; jeg mener, at den er ganske anderledes modtagelig for Indtryk, end naar Aarene har lagt deres Vægt paa den og skruet den ind under Egoismens Aag. Jeg finder det ligefrem sorgeligt, at de Unge ikke skal kunne nyde Vorherres vidunderlige Frembringelser i Naturen, ikke bestige Bjergene, medens deres Lunger endnu arbeide uden Besvær, deres Ben endnu har hele deres Elasticitet, men at de først opnaar at komme engang senere med bøiede Rygge og pustende Aande til Steder, som man i vor civiliserede Tid ganske vist kan faa at se paa en be-

kvem Maade, men som dog anderledes formaar at indprente sig i Følelsen og Erindringen, naar man med Ungdommens Lyst og Iver har erobret Terrænet Fod for Fod, kæmpet sig op til Bjergets Top, der nydt Naturens vexlende Spil og inddrukket de vidunderlige Stemninger, som kun Naturen formaar at skabe «

— — »Deres Theori kan være meget god, men i Praxis lader den sig ikke altid realisere. Der er saa mange Hensyn at tage, saa mange Baand, der binde, netop i Ungdomsaarene, Arbeidsaarene; først senere hen i Livet jevner det sig altsammen.«

»Aa ja, det jevner sig, men Forskjellen jevner sig ikke, og hvilken Forskjel! Som Ældre reiser man for at slaa Tiden ihjel, gjore sig Livet behageligt; som ung reiser man for at give sig Stemningen i Vold, samle Stof for Livet. Naar ældre Folk reise, er der tusinde Ting, der genere dem. De trættes ved Jernbanefarten, finder Feil ved Hotellerne; Sengene ere ikke, som de ere vante til, Speilet hænger paa den forkerte Væg — det er nok til at gjore dem gnavne. Theen er enten for stærk eller for svag, Vinen har ikke den rigtige Temperatur, Stovlerne ikke den rette Glans . . .«

»Er der saa mere?« afbrod Hr. Graa mig. »Jeg har ondt ved at følge Dem «

»Meget mere. Men naar den Unge reiser, saa bryder han sig Pokker om alle disse Bagateller. Jernbanefarten gaar som en Rog — Kulstøvet ryster han gemytlig af sig; han finder Hotellet fortræffeligt, sover glimrende, hans Appetit er upaaklagelig, om Støvlerne skinne eller ei er ham ligegyldigt, blot de er der. Vinen ærgrer ham ikke, han drikker lige saa gjerne Øl eller Vand . . .«

»Stop nu lidt, er De ogsaa vis paa det?«

»Ja, min Ungdom, den unge Mand, jeg taler om, han tager Tingene, som de falde; han gaar ikke i nervøs Angst for at komme for sent med Toget, og han sidder ikke i Kupeen og vogter paa sin Haandbagage med mistroiske Blikke til sine Medpassagerer. Han tør forlade sin Plads og forfriske sig, og han tør tage sig en Lur i Waggonen uden Frygt for at blive myrdet eller bestjaalet. Han føler det ikke som en Plage, men som en Lyst at reise, og han kan slet ikke forstaa, naar andre klage over, at det er saa besværligt. Og derfor, mit Herskab, holder jeg paa, at Mennesker bør reise, medens de ere unge, thi den Sorgløshed, den Umiddelbarhed, der da gjør sig gjældende, er

en væsentlig Ingredients til at kunne nyde Reiselivet, og derfor mener jeg, at man saa vidt mulig skal sørge for at lade Ungdommen reise, især naar man er saa heldig at have Ungdom om sig. — Jeg taler her bortset fra alle Personligheder ud af min egen Overbevisning, og jeg haaber, at De vil være elskværdige nok til at yde mig den Retfærdighed at indrømme, at det er sandt, hvad jeg siger.«

Hr. og Fru Graa nikkede bekræftende. Den første sagde med største Venlighed: »Den Sag, De her fører paa Bane, have vi maaske betragtet lidt for ensidigt — ikke skjænket tilstrækkelig Overveielse; det er maaske derfor, at vi stille os modsat den. Min Hustru og jeg ville tænke over, hvad De har sagt iaften og ønske Dem nu Godnat.« —

Vi trykkede hinandens Hænder, men ligesom vi stod i Begreb med at skilles, blev vi standsede af en Person, en Herre, der havde siddet gjemt i Skyggen, og som Ingen af os havde lagt Mærke til før. »Jeg har været Vidne til Deres Samtale,« lød det paa Dansk med sympathetisk Røst, »og jeg ønsker at sige Dem et Par takkende Ord for, hvad De har sagt til Gunst for Ungdommen. Det har berørt mig vemodig og vakt en gammel Smerte i mit Bryst.

I min Ungdom var det mit brændende Ønske, min ivrige Længsel at komme til at reise, men man faar som oftest sine Ønsker først opfyldte paa en Tid, hvor man ikke mere higer derefter. Saaledes er det gaaet mig. Min Tilbøielighed og Trang til at tumle mig i Friluftslivet maatte vige for materielle Krav, der efterhaanden satte sit Stempel paa mit Liv, bragte mig i et Fangenskab, hvis Lænker jeg ikke kunde bryde uden derved at forsømme min Pligt imod Væsener, der vare betroede til min Omsorg. Paa den Bekostning bliver man hellere hjemme, og saaledes gik Aarene i Kamp med Tilværelsen, og da denne endelig blev sikret, hvor var saa Ungdomslysten, Begeistringen, Helbredet, Haabet, Modet? — Hvor vare alle de skjønne Kræfter, som jeg i sin Tid følte Trang til at bruge og ofre i Naturens Tjeneste? Jeg trætter dem maaske . . .«

Han holdt inde, men jeg rystede paa Hovedet og bøiede mig fremad for bedre at opfatte hans Ord.

»Nu kan jeg reise — hvert Aar om jeg vil — og jeg reiser, samler endnu de Smuler, der er tilbage for mig værkbrudne Mand, der hverken taaler at se Solen skinne paa de snedækte Bjerge, fordi mit Syn er svækket, der ikke tør

vove den mindste Stigning, fordi mine Lemmer ikke ville tillade det, der maa vogte mig for hvert koligt Pust, fordi mit Bryst ikke er stærkt, saa at jeg ved hvert Skridt, jeg gaar, bliver mindet om mine Skrøbeligheder. — Hvorfor jeg reiser? spørger De maaske. For at blive min Ungdoms Tilbøielighed tro, den Trang, den Lyst til det ægte Friluftsliv, der endnu rører sig i mit Bryst om end i formindsket Grad, og som mit usle Legeme endnu ikke helt har formaaet at nedbryde.«

Den Fremmede taug, og i Tusmørket saae jeg en høi, vaklende Skikkelse reise sig fra sit Sæde. Det hvide Fuldskjæg formelig blændede, et Par dybtliggende Øine søgte at finde Vei til mine. Noget forunderligt stemningsfuldt var udbredt over hans Person, og der klang ingen Bitterhed, men kun uendelig Vemod i hans Ord, da han udbrød: »Jeg har elsket Naturen alle mine Dage saa høit, at det at maatte forsage den, har kostet mig mangen Sjælekamp. Det var mit Hjertes Krav, jeg maatte tvinge tilbage. Nu er det, som om Naturen forstod dette Offer, forstod hvad man har berøvet mig, og til Gjengjæld for den Nydelse, den ikke mere kan skjænke mig, sender den mig dog daglig en Hilsen — en Hilsen fra Bjergene, som jeg al-

drig skal bestige, en Hilsen fra Alpeblomsterne, som jeg aldrig selv skal plukke, en Hilsen fra hele denne Underverden, som jeg her paa Frastand kan skimte, og Bølgernes Skvulpen, Fuglenes Kvidren i Træernes Kroner gjør Resten til at forsone mig med den Kjendsgjerning, at nu er det forsilde, det nytter ikke at tro, at det kan blive anderledes.«

»Naturen,« vedblev han, idet han drømmende saae hen for sig, »er en Magt, der ikke alene forstaar at henrive og fortrylle, men ogsaa at gyde Balsam i et forpint Hjerte, læge mange Saar, og derfor maa man ikke holde Mennesker borte fra dens Omraade; man bør forunde alle at tage sig et Bad i dens Favn, og hvad den Unge vinder paa Sjæl og Legeme derved, det spores i hans senere Liv til Gavn og Glæde for ham selv og hans Omgivelser. — Derfor takker jeg Dem, min Landsmand, fordi De forfægter Ungdommens Krav, og finder De paa Deres Vei en eller anden Sjæl, der tørster efter Friluftsliv, saa gjør De en god Gjerning ved at hjælpe ham med at tilfredsstille denne Trang. Deres Ord iaften har havt en Klang, der siger mig, at Verden ikke er saa egoistisk, som man ofte tror, og jeg har vovet at tiltale Dem, fordi jeg føler, at der er noget beslægtet i vor Natur.«

Den Fremmede gjorde en let Bøining, sendte en Hilsen med Haanden og forsvandt ligesaa stilfærdig, som han var dukket op. Ingen af os kjendte ham, saa det var at formode, at han var en Nyankommen. Jeg foresatte mig at gjøre hans nærmere Bekjendtskab; hans Tale havde gjort et særegent Indtryk paa mig, og endnu efter at Ægteparret havde forladt mig og var forsvundet i den oplyste Salon blev jeg gaaende frem og tilbage i Parken, beskjæftiget med mine egne Tanker. Disse formede sig til en Plan, der tidligere af og til havde foresvævet mig, men som jeg nu besluttede at realisere.

Jeg var uafhængig, havde ingen Slægtninge, skyldte Ingen Regnskab for den Smule Formue, jeg efterlod mig — jeg vilde anvende den til Gavn for unge Mennesker, der ikke selv havde Raad til at reise, men som følte Lyst og Trang dertil. Der skulde ikke være knyttet noget særligt Formaal til Gaven; denne skulde ikke være som Understøttelse for at uddanne sig i et eller andet Fag eller for at optage Studier — nei, ene og alene for at kunne nyde Friluftslivet. Selv om Folk ville mene — og der vil altid være dem, der ræsonnere — at Pengene kunde anvendes bedre, saasom til Børnehjem, Bespisningsanstalter osv., saa vilde jeg ikke lade

mig anfægte deraf, gaaende ud fra, at der heldigvis er mange gode Mennesker, der tænke paa Smaabørns Vel og dække deres Bord for trængende unge Mennesker, men Faa tænke paa, at det Sjælelige ogsaa maa opretholdes, og at det er i Stand til at kunne trodse mange materielle Gjenvordigheder, naar en frisk Strømning af og til bruser gjennem Sindet og holder det skadesløs for det hverdagelige Tryk, der bedre kan bæres under Indflydelsen og i Erindringen af de glade forfriskende Timer, man tilbringer i Guds store Natur, det være sig nu her i Landet eller i fremmede Egne.

Den Aften gik jeg tilsengs saa glad. som om jeg selv var et ungt Menneske, der havde faaet en Udenlandsreise forærende, og da jeg vaagnede næste Morgen, følte jeg mig saa ungdommelig i Sind og Skind, at jeg absolut maatte foretage mig et eller andet, prøve mine Kræfter paa en længere Udflugt. Der kan være Dage, hvor man føler sig i Stand til alt, hvor Sindet er saa frit og let, og Lemmerne saa smidige og bøielige, at Intet synes for besværligt. En saadan Dag havde jeg netop, og ifølge en Ideeassociation, der ganske naturlig kom frem ved samme Leilighed, tænkte jeg paa, at det kunde maaske vare noget endnu, inden min

Plan fuldt ud kunde realiseres, og at unge Mennesker endnu en Stund kunde komme til at vente med at afløse mig som Turist. »Saa maa man se at gjøre, hvad man kan, medens man endnu lever, selv om det koster nogle Ofre!« klang det i mit Indre, medens jeg udrustet til en Bjergtur forlod Hotellet og gik udenfor.

Det var ikke saa underligt, at jeg havde følt mig saa vel tilmode denne Morgen, thi da jeg kom ned i Parken, slog mig en Luft imøde, saa ren og let, som kun kan findes i Bjergegne og som virker saa uendelig velgjørende paa hele Ens Organisme. Himlen var mørkeblaa, Søen af samme Farve, og da Temperaturen i Modsætning til de foregaaende Dages Varme var paafaldende kold, traadte Bjergene frem med skarpe Konturer og i gjennemsigtig Klarhed. Niesen og dens nærmeste Kammerater vare fint pudrede med nyfalden Sne, som om Natten var falden paa de ellers ikke snedækte Toppe.

Paa Terrassen ud til Thunersø sad Hotellets Gjæster og beundrede det smukke Syn. Damerne, i lange bløde uldne Slobroks og med Skindboaen om Halsen, lorgnetterede det hvide Gevandt, som de graa Kolosser havde draperet sig med, Herrerne søgte at holde Varmen ved at trippe frem og tilbage i Solen. I den lukkede Glasveranda

paa det tæppebelagte Gulv sad endnu smaa Partier ved Morgenkaffen, der i sirligt blomstret Porcellæn blev serveret af pyntelige Jomfruer. Trappen ned fra Verandaen var garneret med de deiligste Potteplanter, der endnu perlede af Vanddraaber fra den morgenlige Overrislen.

»Hvorhen saa tidlig paa Morgenstunden?« Hr. og Fru Graa vinkede mig hen til sig. Han holdt et Brev i Haanden.

»Jeg gaar til »Oberhofen«; tager derfra med Damperen til »Interlaken« for at gjøre Udflugter til »Grindelwald« og »Mürren«. Jeg er træt af at sidde her og vegetere, trænger til at røre mig . . . mulig jeg bliver flere Dage borte, Farvel saa længe.«

»Aa, vent et Øieblik . . . vi har faaet Brev fra Poul!« udbrød Fruen.

»Naa, hvordan har han det?«

»Ikke saadan videre godt,« svarede Hr. Graa, »hør selv, hvad han skriver . . . »Varmen er aldèles uudholdelig, Tankerne smelte hen, Bogstaverne danse rundt, saa der er ikke andet for end at lukke Bogen, ellers mister man Forstanden.«

»Hm, og Johanne?«

»Johanne er sød,« læste Hr. Graa videre, »hun passer mig udmærket, hver Dag mine

Livretter . . . om Aftenen gaar vi paa Langelinie og sidder der til over Sengetid i den lune Sommernat.« Hr. Graa lod Brevet synke i Skjødet.

»Hm, hm . .« gjentog jeg.

»Hvad mener De om Situationen?« spurgte Hr. Graa med pludselig Energi.

»Den er tydelig,« svarede jeg.

»Hvorledes?«

»At den unge Mand ikke er oplagt til at læse — hvad han ellers er oplagt til, skal jeg ikke kunne sige. Forresten bekræfter Deres Søns Udsagn kun, hvad alle danske Blade berette, at Varmen i Kjøbenhavn er utaalelig — »sauve pui peut« er nok Løsenet for Tiden.«

Hr. Graa lagde Brevet nøiagtig sammen, glattede det ud og stak det ind i Brystlommen. Saa reiste han sig op, knappede omhyggelig Overfrakken tæt op i Halsen, rømmede sig og sagde: »Min Hustru og jeg har taget en Bestemmelse, som maaske vil forbause Dem noget; vi skriver endnu idag til Poul, at han skal reise hertil.«

Jeg greb Hr. Graas Haand og trykkede den med Varme. »Maa jeg lykønske Dem til det gode Indfald!«

»Det er ikke noget Indfald, det er nøie over-

tænkt. Hvad De sagde igaar om unge Mennesker har omstemt os.«

Jeg saae paa Ægteparret og kunde ikke lade være med at sige med et Smil: »Var det mine Ord om unge Mennesker i Almindelighed eller om Poul og Johanne i Særdeleshed?«

»Naturligvis det første,« skyndte Hr. Graa sig at svare, men jeg er endnu den Dag idag lidt vantro med Hensyn til, hvad der har gjort Udslaget. Naa ligemeget, Hovedsagen er, at Poul faar en Udenlandsreise, og den kan han i al Fald takke mig for. Saa har man dog havt noget Udbytte af dolce-farniente-Livet i Hotel »Bellevue«.«

»Og nu afsted!« raabte jeg glad. »Naar jeg kommer tilbage, venter mig altsaa Fornoielsen at hilse paa Deres Hr. Søn; det skal gjøre mig ung igjen at omgaas ham.«

»Det behøves vist ikke,« smilede Fruen — »jeg veed ikke, hvor det kan være, men igaar forekom De mig at være langt yngre, end jeg før havde antaget Dem for, og idag er De nu hel ungdommelig.«

— »Hvad skal det saa blive til, naar jeg kommer tilbage efter at have tumlet mig i Friluftslivet paa Alperne? Det giver mig sandsynligvis mine Barndomsaar tilbage.«

Vi skiltes under gjensides Munterhed. Jeg svang min Fjeldstok til Afsked, medens jeg fjernede mig og løb lige i Armene paa den Fremmede fra den foregaaende Aften.

»Pardon!« udbrød jeg, standsede og hjalp ham til Sæde i Solen.

»Jeg havde nær ikke kjendt Dem,» sagde han forbindtlig, da jeg svøbte Tæppet om hans stakkels svage Ben. »De reiser?« tilfoiede han med et Blik paa Reisetasken om min Skulder.

»Kun et lille Svip paa den anden Side Thunersø, jeg haaber, naar jeg kommer tilbage at finde Dem her.«

»Det gjør De ganske vist, jeg løber ikke saa let herfra. Og saa maa De fortælle mig, hvad smukt De har set og oplevet.«

»Gud give, jeg kunde bringe Dem al mulig smukt og godt hjem med! En Hilsen skal De i al Fald faa, saa frisk og skjær som den nyfaldne Sne histoppe, en Hilsen fra den herlige Alpeverden, fra den store Natur, som De fremfor nogen anden forstaar at fatte og skatte.«

Han nikkede. »Veed De, hvad jeg er taknemlig for?«

»Nei.«

»At Vorherre har givet mig Fantasi. Det har ikke alle Mennesker faaet, men naar man har den, saa kan den næsten erstatte Virkeligheden.«

»Det kan den, og jeg vil betro Dem, at den til sine Tider fuldkommen opveier Virkeligheden.«

»Det siger De for at trøste mig.«

»Alvorlig talt nei. Jeg har selv prøvet, hvad en levende Fantasi formaar at udrette. Vi skal en anden Gang drøfte Fantasien, det er et Emne, der interesserer mig meget.«

»Men for Øieblikket vinker Virkeligheden Dem, og den er skjøn — nægt det, om De tør!«

»Jeg benægter det ikke, jeg længes efter den.«

»Gaa saa hen og nyd! — Jeg følger Dem i Fantasien.«

Og jeg gik, men jeg følte mig næsten skamfuld over, at jeg var saa rask og rørig, og at Ingenting tyngede mig, medens han . . . .

Jeg forlod Parken og slog ind paa Stien, der fører til Oberhofen langs den skjønne Thunersø. Jeg sendte et Afskedsblik tilbage,

men min Morgenhilsen gjaldt de stolte Snetinder »Jungfrau«, »Eiger« og »Mønch«, der nu dukkede op mellem det Grønne. Hvor Naturen dog er herlig, og hvor Vorherre dog er stor! Og hvor man føler Trang til at bøie Knæ og prise baade den og ham!

Elskovs-Konflikter.

Klara Ek sad i sin hyggelige Dagligstue og nød Vinteraftenens Velvære — saadan en rigtig kjøbenhavnsk Vinteraften med nedrullede Gardiner, munter Ild i Kaminen, og Lampen tændt midt paa Bordet, kastende sit varme behagelige Lys over Omgivelserne. Hun lo indvendig af de misfornøiede Sjæle, der altid klage over det danske Klimas Barskhed og Ustadighed og fantasere om, at i Syden d e r er der rigtignok meget bedre. Jo tak — kommer man saa derned, saa længes man efter sine gode Bekvemmeligheder hjemme og sukker efter sin rare Magasinovn, thi intet Steds er der saa raat og sludfuldt som i »la bella Italia« ved Vintertid. Hun havde selv prøvet det og gjøs endnu ved Tanken. Om saa alle Hoteller i Rom og Neapel averterede med Værelser »au

plein midi«, saa kunde de dog ikke fange den Solstraale, der er saa nødvendig for at give Situationen det Skjær af Varme, man saa haardt trænger til, og som vi kuldskjære Danske saa daarlig kunne undvære.

Hun brød sig ikke om, at man kaldte hende prosaisk, fordi hun ikke ubetinget kunde hylde Reiselivet, hun var tilfreds med at have arrangeret sig komfortabelt inden Døre, og hun nød den Behagelighed i fuldt Maal at være uafhængig og — ugift, at kunne følge sit eget Hoved, sine egne Tilbøieligheder, gjøre akkurat som hun lystede.

Denne Aften havde hun belavet sig paa at være solo; ikke destomindre blev hun ikke ubehagelig overrasket, da en frisk klar Stemme nok saa fornøiet spurgte: »Vil du have mig iaften, kjære Klara, jeg er ledig?«

»Du er hjertelig velkommen, Ida! Det var virkelig en god Ide af dig.« Hun sprang rask op og hjalp Veninden med at lægge Overtøiet og den lange Boa, der omsluttede et ovalt, fint og sodt lille Ansigt med to store alvorlige graa Øine.

Ida. Ja, jeg skal sige dig, Thorsen er til L'hombre iaften — egentlig skulde vi have været i det kongelige Theater — du veed, der

gaar et nyt Stykke, men saa havde han allerede lovet Brandt at være Fjerdemand til et Parti, og L'hombre er jo noget, Thorsen holder af. Saa opgav vi Theatret.

Klara. Det var ellers kjedeligt for dig! Du holder jo nok af at være med til Premièren — i det Hele taget maa det være vanskeligt, naar man er forlovet at blive enige i sine Tilboieligheder.

Ida. Aa nei, det er slet ikke saa svært.

Klara. Næ, naar den ene Part altid retter sig efter den anden — her er du nok den eftergivende; men kom nu og sæt dig.

Ida. I Smaating kan jeg Sagtens være det, netop fordi jeg veed, at i det Store . . .

Klara. Der giver han maaske efter?

Ida. Ikke saadan at forstaa, men ser du, han giver mig saa meget — hans Kjærlighed er saa dyb og mægtig, saa overstrømmende rig, at min, skjøndt den i Varme og Inderlighed er hans jævnbyrdig, dog ser ud som var den hans underlegen.

Klara. Ja, Thorsen er jo af disse heftige, lidenskabelige Naturer, der strømme over af Følelse — det maa ud af ham, hvordan det saa gaar.

Ida. Og jeg er saa modsat ham. Indven-

dig føler jeg det ligesaa varmt, men jeg mangler Evne til at udtrykke mig. Naar han skildrer mig sin Kjærlighed i glødende Farver, saa staar jeg saa underlig fattig paa Ord, saa han maa tro, at jeg er kold og flegmatisk.

Klara. Men det gjør han ikke, Kjærlighed veier vel ikke i Ord.

Ida. Nei, det gjælder blot at anslaa den rette Stræng, men det er saa forunderligt, hvor fint Elskov kan føle, hvor let til at mærke, naar der ikke er den rette lødige Klang i det Sagte.

Klara. Der er mange Mysterier i Elskov, lader det til.

Ida. Ja, han siger, han veier min Kjærlighed paa en Guldvægt, og det mindste Gran, den synker, kan bringe hans Sjæl ud af Ligevægt.

Klara. Uh, men det er jo formelig uhyggeligt! Jeg vilde aldrig holde af at blive forlovet, naar man saadan skal veies og maaske risikere at blive funden for let.

Ida. Og naar der saa er Skyer paa Himlen — ja, for det kommer der altid mellem Elskende — er det ingen let Sag at faa dem til at forsvinde, især ikke for Mennesker som Thorsen, han med sine stærke Følelser.

Men det er jo saaledes, at jo større Karakteren er, jo større er ogsaa Bekymringens Vægt.

Klara. Saa tror jeg, at jeg vilde foretrække et mere middelmaadigt Menneske til at vandre Livet sammen med, saa megen skyfri Himmel som mulig og intet Uveir med Lyn og Torden.

Ida. Ja, Lyn og Torden kommer der, saa Hjertet staar stille, og der ingen Udvei øines! Men hvor er det saa ikke herligt opløftende, naar man kan bortjage al det mørke — bringe Lys.

Klara. Det koster vist skrækkelig megen Uleilighed, det havde jeg aldrig Taalmodighed til.

Ida. Ens egen Følelse indgiver En baade Evne og Kraft til at gjøre det utrolige — blot at man elsker. Men jeg indrømmer, at det kan se lidt uoverkommeligt ud.

Klara. Sig mig, er du altid ene om at klare Skjærene?

Ida. Hvorledes?

Klara. Er det altid dig, der skal forsone de vrede Guder, eller skiftes I til det Arbeide.

Ida. Som oftest er det mig. Jo, det er mig, jeg giver jo Anledningen, saa maa jeg ogsaa tage Følgerne.

Klara. Du giver Anledning! Nei, det faar du mig ikke til at tro, du med din blide,

sagtmodige Karakter, der tænker saa varmt og tror godt om alle — du skulde være Skyld i Forvikling og Misforstaaelser?

Ida. Jeg kommer ogsaa uforvarende til det, imod min Villie og mit Ønske; men det siger Thorsen kommer af, at jeg ikke er saa gjennemtrængt af Elskovens Væsen som han, og fordi . . .

Klara. Fordi du ingen Guldvægt har til at veie paa; din egen gode Natur og dit sunde Blik, som du bruger, det er maaske ikke lødigt Metal.

Ida. Du forstaar det ikke, Kjære, du taler som den Blinde om Farverne; jeg har heller ikke forstaaet det før, men nu gaar det mere og mere op for mig, hvilke uudgrundelige Dybder, der er i Elskoven, og jo mere levende den er, jo lettere stødes den ved de mindste Bagateller i sin inderste Grund.

Klara. Hør nu, Ida, gaa ikke hen og bliv forskruet; der er da andre, der har elsket før du, og som tager det paa en behageligere, mere lige-frem Maade

Ida. Men saa har de heller ikke de store opløftende Øieblikke, som jeg har.

Klara. Det er din ulykkelige Idealisme, der forvilder dig; hvortil behøves al denne Opløftelse?

Ida. Aa, du kan ikke tænke dig, hvor deiligt det er at vide, at det staar i Ens Magt, naar man ser sin Ven forstemt og lide, da at kunne gjøre ham glad igjen, bringe Fred og Lykke tilbage i hans Sjæl.«

Klara. Kan du da altid det?

Ida. Ja, naar jeg blot formaar at anslaa den rette Stræng, men deri ligger Vanskeligheden, saadan netop at træffe hvad hans Natur kræver.

Klara. Og det er altsaa din Opgave at anslaa denne rette Stræng?

Ida. Ja, jeg maa komme ham til Hjælp.

Klara. Men naar hans Kjærlighed nu er saa stor og stærk, som du siger, den er, hvorfor behøver han da din Hjælp?

Ida. Deri ligger hans Svaghed, og det er min Stolthed at kunne hjælpe ham. »I Elskov,« Kjære, »for mindste Frygt vi grue, og stærkest Frygt forraader stærkest Lue.«

Klara. Naa, saa det gjør man — ja, naar du er fornøiet med dit Standpunkt, kan jeg jo sagtens være det, men jeg synes, der er noget galt deri. At man gjensidig kommer hinanden til Hjælp, er jo meget naturligt, naar der nu engang **skal** være Misforstaaelser mellem Elskende, men at den Ene skal trække hele

Læsset og saa ovenikjøbet vide sig uden Skyld, det synes mig dog for storstilet. Nei, til Præmie i den Opgave vil jeg ikke konkurrere.

Ida. Det er noget, der kommer af sig selv, eller rettere, Vorherre indgiver En det. Der er Øieblikke, hvor man hverken veed ud eller ind; man kæmper frem og tilbage, Egoisme og Hovmod bryder Vaaben med det Gode i Ens Sjæl, og Djævelen stikker Hovedet frem — ja, den Djævel er det saa vanskeligt at faa Bugt med; den hvisker saa mange fæle Ord til En, giver saa mange dumme Raad, at de gode Tanker og Følelser ikke faar Lov til at række hinanden Haanden. Men naar det saa er lykkedes at komme det Maal nær, man har sat sig, og de onde Lyster, al det selviske er bekæmpet, saa ligger ogsaa Veien aaben og klar for En.

Klara. Det maa være forfærdeligt at anspænde sin Sjæls Evner paa en saa simpel Sag, der maatte kunne afgjøres med de faa Ord: »Lad os nu være gode Venner igjen!« Gud være lovet, at jeg ikke er forlovet! Du gode Gud, saadan til daglig Brug stadig at skulle gaa og anstrænge sig, det vilde rigtignok tage paa Kræfterne og paa Humøret. Først gaa og være bange for at bringe Misforstaaelser og saa spekulere paa, hvordan de atter skal

hæves, nei tak, jeg siger endnu engang, kan jeg ikke faa en Mand lige ud af Landeveien, saa tager jeg heller ingen.

Ida. Aa, Klara, hvor du dog taler!

Klara. Store Sjæle — Gud fri mig for dem, naar de dog ikke er større, end at de kan plage sig selv og andre med Smaating, og ser man saa rigtig efter, kigger dem i Sømmene, er det saa ogsaa den store Følelse, der gjør sig gjældende? Er det ikke snarere et Dække eller Skjærmbrædt for personlig Egoisme og Indbildskhed, der i Grunden er det dikterende.

Ida. Hvorledes mener du?

Klara. Jeg mener, at naar du siger, at Kjærligheden er saa ømfindtlig og modtagelig for den mindste Nuance, saa lyder det jo kjønt nok, men kunde det nu ikke lige saa godt være, at det var det personlige Jeg, der var saa prikkent, at det ikke kunde taale nogetsomhelst, der synes at undervurdere det, svække Troen paa dets Værd, saa at det ved mindste Bagatel flyver op og føler sig krænket. Og det synes mig er lovlig meget forlangt, at den anden Part skal gaa og kjæle for saadan et personligt Jeg.

Ida. Og dermed vil du maaske sige, at Thorsen . . .

Klara. Jeg anklager ham slet ikke, jeg

tør ikke dømme ham, for jeg kjender ham ikke saa nøie, men efter din egen Beskrivelse ligger der en Fare i, at du altid kommer ham til Hjælp. Selv om det nu ikke er fra det personlige Jeg, at Skyggerne komme, saa det, at han aldrig paa egen Haand kan klare sig, at du ikke giver ham Leilighed til at gjøre Rede for og komme til Sandheds Erkjendelse, men at du strax flyver ham imøde — det er noget, du engang vil fortryde, naar I først ere gifte, for saa er det et Spørgsmaal, om du i Længden kan holde ud i din Rolle som frelsende Engel.

Ida. Skulde man ikke i Ægteskabet ligesaa godt staa hinanden bi som i Forlovelsestiden?

Klara. Der er stor Forskjel; alle de daglige Trivialiteter kommer der i Betragtning — som Forlovede staar man endnu hævet over det hverdagelige. Jeg forstaar godt dit Forhold til Thorsen, du sætter din Sjæl paa en Høide, lader det trivielle udenfor, og kun fordi du er paa denne Høide, kan det lykkes dig at gjennemføre dit Forsæt, glemme dit eget Jeg og andre personlige Hensyn. Du betragter det som underordnet, at du i udvortes Forstand ydmyger dig, blot din Sjæl er stor nok til at hæve Eder begge. Er det ikke saaledes!

Ida. Jo, men jeg er saa taknemlig for, at jeg kan gjøre det.

Klara. Men sæt nu, at din Sjæl ikke altid kan holde sig i Hoiden, at du selv faar Anfægtelser og Tvivl, saa du føler dig syg og afmægtig og træt, at din Sjæls Evner ikke længer vil virke, men at du kommer paa det samme Standpunkt som han, og tvivler og frygter og gruer, og alle de Ting indtræffer, som du har fortalt mig om.

Ida. Men hvorfor forfærde mig! Desuden tror jeg fuldt og fast, at naar man forst er gift, saa behoves ikke mere al den Anspændelse, og al den Usikkerhed og Uro, man nu svæver i, falder bort, for saa har man jo hinanden ganske anderledes helt og sikkert, og man havner og hviler ud i gjensides Tillid og Tryghed?

Klara. Glæd dig ikke for tidlig til at hvile ud med Thorsen til Mand. Naar man har hans Karakter, saa bliver der vist ikke megen Ro, enten det nu stammer fra en Sjæle-Eiendommelighed hos ham eller det er en personlig Lyde. Jeg tror, du betragter denne Sag fra et altfor ophøiet Standpunkt; det kunde være bedre, om du tog Fornuften fangen og ikke altid var saa parat til at komme til Hjælp.

Ida. Aa, du veed ikke, hvad du siger

— jeg skulde lade ham flakke vildsomt omkring og styrte ham i den sorteste Fortvivlelse!

Klara. Netop; naar du veed med dig selv, at du ikke har forbrudt dig i noget, der i mindste Maade kan krænke hans Kjærlighed — lad ham saa selv klare de Ærter.

Ida. Du taler saa koldt og tørt!

Klara. Man maa tænke paa Fremtiden; tænk, om I gik hen og plagede Livet af hinanden af bare Sjælsstorhed. Tag det Hele mere materielt, flyv ikke strax i Skyerne, naar noget er galt, men bliv hellere paa Jorden; det er dog der, vi er sat til at være. Lad os hellere se, om han kan komme dig til Hjælp, naar du trænger, giv ham Leilighed til at prøve sig i den Retning, vise, hvad han duer til. Sæt ikke din egen Lidelse tilside for hans, gjem den ikke i din Barm, men giv dig hen i den. Sig mig, kan han bringe Ofre? Kan han gjøre noget for dig?

Ida (ivrig). Om han kan gjøre noget for mig! Han kan gaa i Ilden for mig.

Klara. Det tvivler jeg ikke om; en stor Handling, som der staar Glans af, er lettere at udføre end tusind smaa Venligheder, Opmærkheder. Men kan han afstaa fra sine egne Vaner, Tilbøieligheder? . . .

Ida. Jeg veed ikke, jeg har aldrig prøvet . . .

Klara. Ja, der har vi det! Saadanne smaa Træk i det daglige Liv, hvor den ene kan gjøre noget for den anden, vidner om, at man ikke altid tænker paa sig selv. Nu f. Ex. iaften burde du have holdt paa at gaa i Theatret, saa kunde vi have set, om han havde opgivet sin L'hombre.

Ida. Jeg hører slet ikke til de Kvinder, som bryder sig om at vise deres Magt — og der er ingenting, han mindre kan lide.

Klara. Det er jo heller ikke for at vise din Magt, men for at erfare, om han efterkommer dit Ønske. Hvad om det endnu kan lade sig gjøre!

Ida. Hvilket?

Klara (tager sit Uhr frem). Lad mig se, Klokken er jo ikke meget over 6 — og før Kl. 7 gaar han vel næppe til Spillepartiet; sandsynligvis er han nu hjemme for at gjøre Toilette. Der er endnu Tid til, at en lille Billet kan naa ham.

Ida. En Billet?

Klara. Hvori du skriver til ham, at det alligevel var dit Ønske at gaa i Theatret, du vilde sætte særdeles Pris paa at komme der og have ham med. For en Gangs Skyld, da det

gaar saa sjeldent paa, kunde han vel nok sende Afbud til Vennerne.

Ida. Hvor kan du falde paa den Ide?

Klara. Herregud, saa bliver der kun tre til L'hombren, den Ulykke er da ikke saa stor.

Ida. Det tror jeg ikke, han vil synes om.

Klara. Aa, jeg forstaar, du tør ikke bringe Forstyrrelse i hans Sindsligevægt, det vil sige, kalde ham bort fra Kortene, Kammeraterne, Souperen; al det forlader man ikke, fordi Ens Kjæreste beder En om at gaa i Theatret med sig.

Ida. Hvis det havde været imorges, jeg havde talt derom, saa kunde det maaske have ladet sig gjøre, men nu, fordi jeg faar det Indfald — nei, han vil betragte det som et Lune, og Kvindeluner kan han ikke fordrage.

Klara. Det er saa nemt at kalde det for Luner. Her er det jo kun en Vished, man onsker at faa bekræftet.

Ida. Det vil han ikke kunne forstaa.

Klara. Skulde han ikke kunne forstaa, at du ogsaa kan tvivle, han, som selv stadig gjør sig skyldig deri!

Ida. Men jeg tvivler jo ikke, jeg tror paa ham — det er kun dig, der er uretfærdig, der tvivler og prover paa at rokke mig . . . Du,

min Veninde, hvor kan du dog være saa slem imod mig. (Synker grædende tilbage i Sofaen.)

Klara. Men søde**ste** Ida, hvor kan du dog være saaledes! Det er jo til dit eget Bedste, jeg taler, mig kan det saamænd være det samme, om Thorsen sidder og spiller L'hombre eller gaar i Theatret, men jeg er jo din gamle Veninde, der har holdt af dig i en lang Aarrække, som veed, hvad du er for en kjærlig, følsom og uegennyttig Sjæl; jeg kunde ogsaa ønske at have lidt Garanti for, at du blev rigtig lykkelig. Det er ikke, fordi jeg har noget mod Thorsen, tværtimod, det er umuligt andet end at synes om ham, saa elskværdig, indtagende livlig og underholdende han er. Jeg synes blot, du tager lidt forkert paa Tingene. Se saa, tør nu dine Øine — du er da ikke gaaet herhen for at græde, kom nu og sæt dig hen til Bordet . . . skal vi læse lidt sammen, eller hvad skal vi gjøre? Jeg vil saamænd ikke blande mig i Eders Hjerteanliggender. Nu taler vi ikke mere om den Ting.

(Ida reiser sig, de gaar hen til Bordet og sidde tause, hver paa sin Side. Pause.)

Klara. Det gaar ikke videre glædeligt, nu er du bleven forstemt, og der er ikke noget, der kan hjælpe paa dig (springer op). Jeg

faar en Ide, jeg skriver en lille Billet til Thorsen, at han skal komme herhen!

Ida. Det manglede blot!

Klara. Jeg skal ikke sige et Ord om Theatret — Herregud, jeg har da Lov at spørge ham, om han ikke vil foretrække en lille gemytlig Aften hos mig sammen med sin Forlovede — han har jo Lov at sige nei.

Ida. Jeg beder dig, lad det være . . . der kommer kun Ulykker ud deraf.

Klara. Hvad Ulykker skulde det være?

Ida. Jeg veed det ikke, jeg er saa urolig.

Klara. Det er, fordi du ikke er saa ganske sikker i din Sag, mine Ord har dog gjort Indtryk.

Ida. Nei, men det er fordi . . . at naar han nu afslaar det, saa vil du tro, at han er det, som du før sagde.

Klara. Det vil jeg ikke, det lover jeg. Heller ikke vil jeg tale om, hvad vi to har debatteret iaften, og — nuvel — foretrækker han L'hombren denne Gang, saa skal han dog ikke være mindre velkommen i mit Hus en anden Gang. (reiser sig og gaar hen til Skrivebordet; skriver og ringer. En Tjener kommer.) Bring dette Brev strax efter Adressen, vent paa Svar,

hvis Herren er tilstede, og sorg saa for at have The parat til naar jeg kalder.

Ida. Jeg veed ikke, hvorfor du vil gjøre dig al den Uleilighed.

Klara. Vi har jo dog engang forspildt denne Aften, saa den kan ikke blive værre, medens der dog er Chance for, at den kan blive bedre.

Ida. Jeg er saa sikker paa som noget, at hvis jeg f. Ex. var bleven syg, og du havde skrevet efter ham, saa vilde han ikke et eneste Øieblik have tøvet med at komme, men for en saa ringe Bagatel . . .

Klara. Det vil jeg ogsaa haabe for hans Skyld — en Bagatel, hm, det er netop i de smaa Ting, man skal kjende sine Folk.

Ida. Det var en uheldig Stjerne, der førte mig herhen i Aften!

Klara. Sig ikke det! (reiser sig fra Skrivebordet, ser ud af Vinduet.) Der er forresten ikke mange Stjerner paa Himlen iaften, men derfor behøver vi da ikke at se alt graat i graat. (skruer Lampen op og tænder Lysene paa Konsollen.) Vi maa være forberedt paa det Bedste.

Ida (reiser sig træt). Du maa undskylde mig, men jeg kan ikke blive; din Hensigt kan være meget god, men jeg vil hellere gaa hjem.

Klara. Vær dog ingen Nar, Ida!

Ida. Farvel! (gaar henimod Døren, udstøder et lille Skrig, da Døren bliver revet op, og Thorsen stormer ind.)

Thorsen (griber hendes Hænder). Min søde Pige — kunde du høre, at jeg kom? Ja, jeg har stormet opad Trappen . . . . Tjeneren mødte jeg henne i Gaden med Deres Brev, Frøken (hilser paa Klara). Det var da en mageløs Ide af Dem at indbyde mig herhen — bare De vilde gjøre det lidt oftere — saadan en fortrolig tête-á-tête med sin Kjæreste, uden Forældres og Søskendes speidende Blikke, det er en ren Svir! (omfavner Ida). Nu skal vi have os en rigtig hyggelig Aften . . . men det er sandt, jeg havde jo andre Planer.

Klara. L'hombren?

Thorsen. L'hombren — den blæser jeg et Stykke; oprigtig talt holder jeg af at spille L'hombre, men i Middags efter at jeg var gaaet fra dig, Ida, fik jeg Skrupler. Jeg syntes jeg kunde se paa dig, at du var kjed over, at vi ikke skulde i Theatret sammen iaften — ja det klædte dig allerkjæreste, saa sødt du tog dig i det, da jeg sagde, at jeg var engageret, og saa tænkte jeg bagefter, at Brandt — han fik saagu' undvære mig eller se sig om efter en

anden Makker. Saa skrev jeg til ham, at vigtigere Pligter — ja, for det er da vigtigere at være hos sin egen søde lille Pige — og saa i Galop hen til Theatret og fik to Billetter, afsted til din Bopæl, men Fuglen var fløiet, Ingen vidste hvorhen. Jeg, med en Elskers Sporsands paa Jagt efter dig og er saa heldig at møde Damernes Sendebud. Nu maa du selv bestemme hvor Aftenen skal tilbringes.

Ida (straalende). Nei, hvor du dog er kjær! (triumferende). Klara, der ser du!

Klara. Ja, der ser du, jeg var mere sikker i min Sag end du.

Thorsen. Hvorledes — hvad er her paa Færde?

Klara. Aa, ikke andet end at vi to Veninder har havt en Samtale, hvoraf Resultatet blev den lille Billet, jeg skrev til Dem. Ida vilde ikke have at jeg maatte sende den afsted, af Frygt for at bringe Forstyrrelse i Deres Planer.

Thorsen. Og jeg som troede, det var dig, der stod bagved og som længtes saa ubeskriveligt efter mig, at du kaldte paa mig . . . . og saa veed du jo, at jeg kommer, selv om Himmel og Jord lægger sig imellem!

Klara. Saa frygtelig er det nu ikke denne

Gang, og De behøver ikke at se saa mørk ud, Hr. Thorsen, De skræmmer jo helt Ida. Ida vilde hellere end gjerne have kaldt paa Dem, men der er nok noget, der hedder Kjærligheds Frygt — ja jeg forstaar mig ikke derpaa, men . . .

Thorsen. Der er kun en Frygt, den at miste sin Elskede, kun en Tvivl, ikke at kunne være nok for sin Elskede!

Klara. Ja, nu vil vi ikke debattere Elskov mere iaften; jeg har saamænd faaet nok for min Levetid, og Ida ser hel anstrængt ud, lad os hellere debattere hvor Aftenen saa skal tilbringes.

Thorsen. Ja, her er jo Pokkers hyggeligt; hvad mener du om at blive her, Ida? Det nye Stykke kan vel nok undvære os.

Ida. Javist, jeg bryder mig jo kun om at være sammen med dig.

Klara. Det er godt nok, men nu har I Billetterne; hvad hedder det første Stykke, der gaar?

Ida. Aftenbesøg.

Klara. Og det nye Stykke?

Ida. Kjærlighedskonflikter.

Klara. Aftenbesøg er jo lige gaaet over Scenen her, og Kjærlighedskonflikter har I vist

nok af til daglig Brug; alligevel kan I maaske lære noget deraf. Jeg foreslaar, at I bliver her til Aftenbesøget er forbi og saa gaar hen og tager de andre Konflikter med stor Ro.

Thorsen. Ja, lad os det, men Aftenbesøget varer ikke længe, og imedens vi staar her og snakker er det maaske allerede forbi, og Konflikterne begyndt.

Klara. Aa, De kan tro, De kommer tidsnok, Kjærlighedskonflikter kan spindes ud i det uendelige.

Thorsen. Hvilken Erfaring De har! Hvor har De faaet deres Visdom fra?

Klara. Fordi man ikke selv har prøvet dem, kan man jo have sin Visdom fra andre.

Thorsen. Jeg skulde da ikke tro, at Ida har bagtalt mig!

Ida (der imidlertid har taget Plads i Sofaen). Kjæreste Axel, hvor kan du tro . . . Du skal ikke lægge Vægt paa hvad Klara siger, hun har nu engang Frisprog iaften.

Thorsen. Ja, det var da ikke saa mærkeligt, hvis du forklagede mig lidt, for du har Grund dertil. Jeg skal sige dem, Frøken Ek, Ida gaar meget igjennem med mig, for jeg er et Brushoved, en Tyran, en Tvivler, en Vantro af første Klasse, jeg maa som, Thomas, have

Fingrene i Naglegabene, for jeg faar den haandgribeligste Vished. Jeg kan ikke lade mig noje med Forklaringer, det maa slaa ned som Lynet i min Sjæl — Sandheden — og naar saa Lynet er slaaet ned, saa er jeg det foieligste Lam, den Forste til at erkjende min Uret og paa Knæ bede om Tilgivelse for hvad jeg har forbrudt — kysse denne lille Haand, se ind i disse omme Oine, der rumme en Verden af Kærlighed og Lykke, og tolke hende al den Varme og Fylde, der boer i min Sjæl og banker i mit Bryst. (lader sig glide ned paa Knæ for Ida.)

Ida. Ja, saadan er han! Og saa skulde jeg ikke komme ham til Hjælp? Jo, det vil jeg alle mine Dage, min Kærlighed er uforanderlig?

Klara (afsides). Lige uforbederlige begge to, men elske hinanden, det gjor de. (hojt.) Her er jeg nok tilovers, det er nok bedst, jeg gaar ind til Theen.

Thorsen (springer op). Undskyld, vi glemte os selv, men der ser De, hvor hjemme vi foler os her.

Klara. Ja, naar jeg ikke var, saa fik I da hverken Aftensmad eller Aftenunderholdning Dette Aftenbesog truer med at trække længe

ud, og der slukkes nok henne i Theatret, før I kommer afsted.

Thorsen. Vi staar til Tjeneste, Frøken, to lydelige Forlovede.

Klara. Ja, kom nu som lydige Børn og drik Eders The, og naar I siden gaar fra Theatret, kan jeg saa stole paa at I gaar hjem uden at gjøre Optøier.

Thorsen. Optøier, hvorledes!

Klara. Jeg haaber, I har faaet nok af Konflikter paa Scenen, saa I ikke behøver at skabe dem i Virkeligheden.

Thorsen. Jeg tør ikke love noget paa Forhaand, jeg har den ærligste Villie af Verden og de bedste Forsætter, men det er nu engang saaledes, at den ringeste Skygge, det mindste Vindpust kan formørke og omstyrte Elskovs stolte Bygning, naar man føler saa varmt, fyrigt, lidenskabeligt som jeg.

Klara. Deres Ærlighed afvæbner mig, og naar mine Gjæster har forladt mig . . . (gaar hen og ringer paa Klokken).

Thorsen. Det gjør os oprigtig ondt, at vi maa lade dem ene . . .

Klara. Det skal De saamænd ikke, De tror maaske, at De efterlader et Savn!

Thorsen. Saa indbildske er vi ikke, men Deres Venskab og Interesse, det har vi dog.

Klara. Forelskede Folk tror gjerne, at vi andre føle et Savn, naar vi ikke er i samme Kasus som de, jeg gjør ikke Krav paa nogens Medlidenhed i den Retning, tvertimod — dette Besøg iaften har lært mig at sætte endnu mere Pris paa min kjære Frihed.

Thorsen. Saa — har det været saa slemt? Og er det ikke egoistisk tænkt?

Klara. Hvem er vel fri for Egoisme? Er De maaske ikke egoistisk.

Thorsen. Ikke med min gode Villie.

Klara. Jo, egoistisk er De, skjønt De dækker det med Deres Elskov.

Thorsen, Frøken, jeg veed, at jeg har mange Feil, det har jeg aabent bekjendt for Ida, hun har været saa overbærende at tage mig med dem allesammen.

Klara. De siger det saa smilende; De vil nok være bekjendt at have Feil, men ikke gjøre noget for at rette dem.

Thorsen. Ida finder mig elskværdig alligevel, for det kommer jo ikke an paa faa eller flere Fejl, naar kun det indre Gehalt er som det skal være. Det veier nok en Portion Fejl op, ikke sandt Ida?

Klara. Ida har ikke noget at skulle have sagt, hun følger kun sit Hjertes Indskydelse. (vender sig mod Ida og trykker hendes Haand.) Nuvel min Pige, følg da denne Indskydelse naar det ikke kan være andet, men glem ikke mine Ord fra før, for det er maaske ikke hver Aften, man bliver saa behagelig overrasket som du er bleven iaften.

Thorsen. I taler i Gaader, jeg hader Gaader og alt hvad der er uklart!

Klara. Ida kan ved Leilighed fortælle Dem vor Samtale, men lad os nu gaa ind og drikke The. (gaar foran ud.)

Thorsen. Blot et Øjeblik, saa kommer vi. Ida, jeg har saa umaadelig meget at tale med dig om! (griber hende i sine Arme.) Men allerførst maa jeg have et Kys, jeg brænder af Længsel!

